R203 1c/19/V

National Library
JAN 1985

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 1 | SESTDIENA, 1985. GADA 5. JANVĀRIS | 35. GADS | SATURDAY, JANUARY 5, 1985

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Pretestības liesmu un ticību

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ar šīm rindām mēs pirmo reizi atkal tiekamies pēc tam, kad vēsture jau ievietojusi zirnekļu tīkliem aizaustā pasaules raibo notikumu archīvā nupat aizvadīto 1984. gadu.

Tikko dzimušo 1985. gadu mēs iesākam ar gaišākām nākotnes izredzēm. Tam pamatā ir ne tikai notikumu attīstība starptautiskās politikas skatuvē, bet arī ticība gaismas uzvarai pār tumsu, taisnības triumfam pār netaisnību.

Sirds dziļumos mēs cenšamies uzturēt gaišu cerības stariņu arī mūsu tautas pārbaudījuma beigu pietuvināšanās brīdim. Četrdesmit smagie ciešanu gadi nav salauzuši mūsu tautas pretestību varmāku režīmam. Šī pretestības uguns dod spēku izturēt un neļauj padoties bezcerības izmisumam.

Nešaubīga ticība nepieciešama arī mums — tautas daļai, kas izkļuvusi brīvībā.

Mums jāizpilda vēsturiskā sūtība runāt apspiesto brāļu un māsu vārdā, darīt visu iespējamo lai brīvā Latvija atkal piederētu brīvai latviešu tautai.

Ne brīdi nedrīkstam aizmirst to, kas ir mūsu ienaidnieks. Neaizmirsīsim arī to, ka mūsu vienaldzība, lētticība un politisks naivums kalpo ienaidniekam.

Neaizmirsīsim, ka katra aizvadītā diena pietuvina varmāku troni nenovēršamam sabrukumam. Tas ir tikai laika jautājums, kad Dieva noliktā stundā, apspiesto tautu miljoni, brīvības rītam austot, nokratīs verdzības važas. Sarkano tirannu varā pavadītie gadi paliks atmiņā kā ļauns murgs. Par to lai nešaubāmies.

Gadiem mainoties, pasaules preses slejas kā arvien, pilda gaišregu un astrologu zīlējumi un arī piedzīvojušu politisko notikumu vērtētāju tuvākās nākotnes izredžu prognozes. Bieži vien kafijas biezumos, kristalla bumbās vai izplatījuma zvaigznājos ieraudzīta nākotnes aina ir tikai zīlnieka fantazijā dzimusi pasaciņa.

Politiskie vēlētāji savus paregojumus šodien balsta uz pagātnes pieredzi, modernās technologijas skaitļotāju atmiņu un varbūtības koeficienta īstenošanās iespējām. Arī viņu paregojumi ne vienmēr piepildās, bet mēs to neņemam ļaunā. Cilvēka dabā ir atcerēties to, kas piepildījās un viegli aizmirst to, kas nav piepildījies.

Vecais gads atstājis Jaunajam mantojumā neapskaužami lielu sarežģītu problēmu jūŗu. Pasaules divu lielvaru Pad. savienības un ASV konfrontacija ir nepārtraukti augusi pēdējos gadu desmitos. Tā ir ne tikai militāra, bet arī morāla, politiska, sociāla un saimnieciska pretēju dogmu sadursme. Pašos pamatos tā ir brīvības konfrontacija ar tiranniju. Šī lielvaru konfrontācija nepazudīs. Tā turpinās dominēt starptautiskā arenā arī šogad.

Vēsturei ir labpaticies brīvības aizstāvja lomu uzticēt prezidentam Rēgenam. Pat Rēgena politiskie pretinieki atzīst, ka prezidents savā ilgajā dzīvē nav nekad personiskās popularitātes dēļ uzupurējis savu pārliecību un gala mērķus. To derētu iegaumēt tieši šajās dienās, kad Ženevā sākas jauns Vašingtonas — Maskavas dialogs. Kā zināms, tad jaunnedēļ Ženevā pie viena galda sēdīsies atkal ASV ārlietu ministrs Džordžs Šulcs un Pad. sav. ārlietu ministrs Andrejs Gromko.

Pirms došanās uz Ženevu, Šulcs saņēma pēdējos prezidenta norādījumus. Zīmīgi, ka klāt bija arī aizsardzības ministrs Kaspars Veinbergers — politiķis, kam nav nekādu aplamu illūziju par Kremļa nolūkiem.

Rēgena ieteikums ir sākt abu valstu atbruņošanās problēmu risināšanu divās plāksnēs: pirmkārt runāt par uzbrukuma atomieroču arsenalu samazināšanu, otrkārt — izvērtēt uzbrukuma atvairīšanas resp. aizsardzības ieroču sistēmas izplatījumā. Tieši pēdējais jautājums — tā dēvētā Zvaigžņu kaŗa problēma var sagādāt nepārvaramas grūtības, jo šajā plāksnē amerikāņu technologijas pārākuma dēļ visi Kremļa ātomieroču arsenāli var nonākt nederīgu lūžņu kaudzē.

Patiesībā ar to būtu pasaulei novērstas jauna kaŗa briesmas, bet tajā pašā laikā uz bēru namu būtu jāved Brežņeva doktrina par komūnisma varu pasaules mērogā.

Rēgens preses pārstāvjus brīdinājis no priekšlaicīga optimisma. Viņš norādīja, ka par panākumu būtu jāuzskata sarunu turpmākās izredzes.

Japanas ministru prezidentam Nakasonem Losandželosā Rēgens norādīja, ka Vašingtonā dialogā ar Maskavu neupurēs amerikāņu sabiedroto intereses. Nakasone bija noraizējies par to, ka no Eiropas izvāktās krievu raķetes var nokļūt Tālajos austrumos lai vērstu tās pret Japanu. Te jāievēro, ka Japanas nepiedzīvotā saimniecīskā uzplāukumā Maskava saskata briesmas saviem politiskiem mērķiem Klusā okeana telpā. Nav šaubu, ka Japānas militārā potenciālā restaurācija arī vairs nav novēršama.

(Turpinājums 20. lp.)

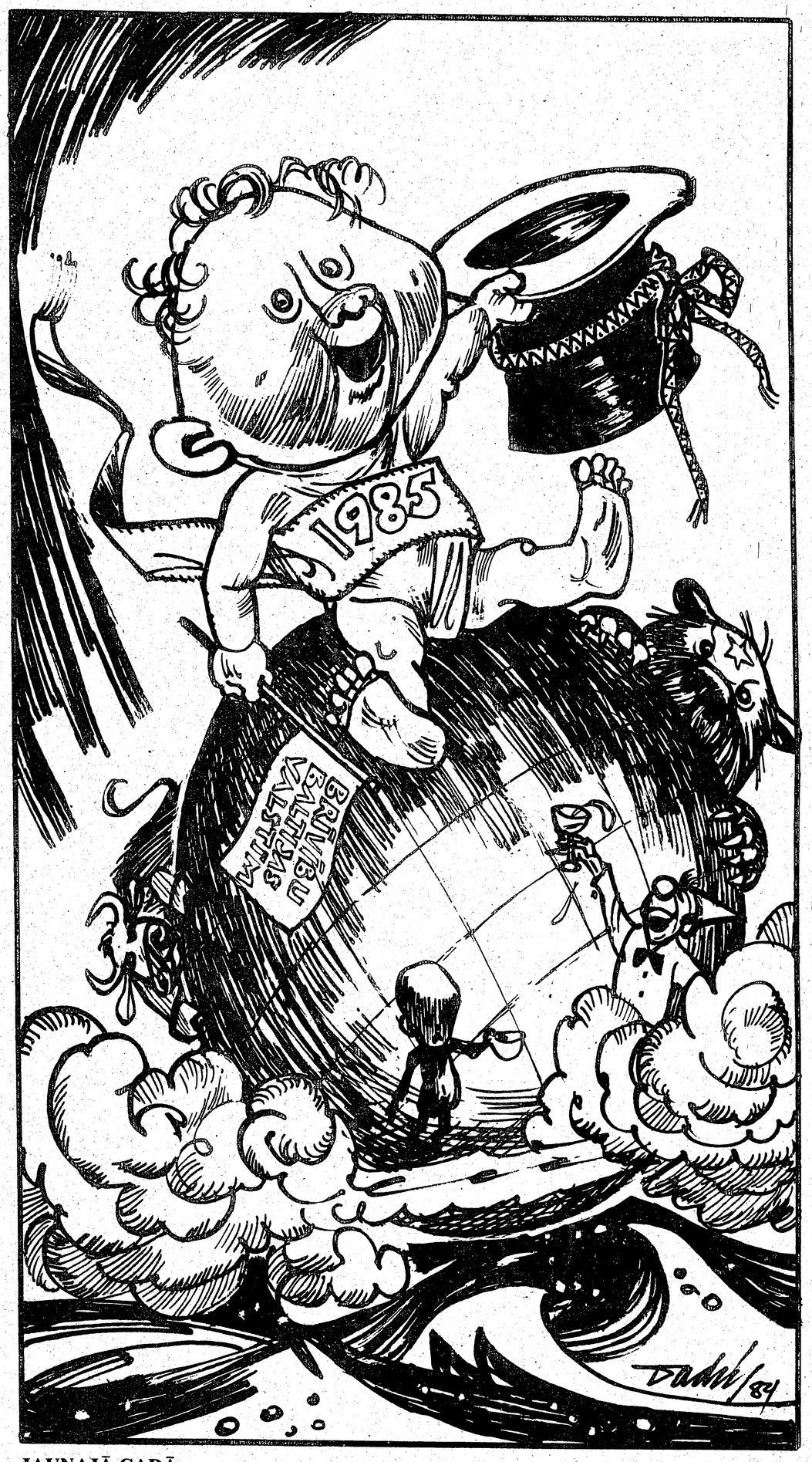

JAUNAJĀ GADĀ — E. Damberga zīm. L. A.

Jānis Frišvalds arī turpmāk vadīs DV

DV ĢENERĀLSEKRETĀRS J. BĒRZIŅŠ MŪS INFORMĒ:

Par DV priekšnieku nākamajiem 3 gadiem ievēlēts līdzšinējais DV priekšnieks Jānis Frišvalds ar 3.368 balsīm no 6.776 vēlētājiem.

A. Kalupnieks ieguvis 1.670 un J. Leitītis 1.661 balsi. Vēlēšanās piedalījušies 72 proc. biedru (1981.g.72,4%).

Par vanadžu priekšnieci ievēlēta līdzšinējā vanadžu priekšniece Austra Liepiņa ar 1.294 balsīm no 2.260 vēlētājām.

Ilga Breikša ieguvusi 940 balsis.

Vēlēšanās piedalījušies 77 proc. vanadžu (1981.g. 74,6%).

Saskaņā ar DV centrālās valdes šī gada sēdes lēmumu par papildus DV nozīmju zeltā piešķiršanu ar DV nozīmi zeltā vēl apbalvoti Alfrēds Lanka ASV un Vilis Gūtmārcis Austrālijā.

J. Leitītis, saskaņā ar iepriekšējo norunu, ar 1985.g. 1. janvāri izbeidz savus pienākumus kā DV centrālās valdes ideoloģiskās nozares vadītājs.

LATVIJA AMERIKĀ

Sestdiena, 1985. gada 5. janvāris 1. nr.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Gundars Brikmanis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Konstantīns: „Kas to būtu domājis, ka imperiālistu invāzija sāksies ar zēģeldrēbes biksēm!" Dadža zīm. L. A.

Viktors Kalniņš

Tautas kontrole bez tautas līdzdalības

Līdz ar pašām pirmajām boļševiku diktatūras dienām sāka veidoties Padomju kontroles sistēma. Kontroles aparāta priekšgalā vienmēr atradās redzami partijas darbinieki, piemēram, vēlākais visuvarenais tiranns Staļins, Kuibiševs, Ordžonikidze, Šverņiks, arī latviešu izcelsmes boļševiks Jānis Rudzutaks, kas atrada savu galu Staļina čekas pagrabos lielās tīrīšanas laikos 1938. g. Padomju kontroles sistēma 65 gadu laikā daudz reizes tika pārkārtota un visādi mainīja savus nosaukumus: strādnieku kontrole, valsts kontrole, rabkin — tas ir, strādnieku un zemnieku inspekcija, izpildīšanas komisija, padomju kontrole, partijas un valsts kontrole, beidzot, tautas kontrole. Šis iestādījums nav jāsajauc ar partijas kontroles komisiju, ko visas padomijas mērogā līdz savai nāvei vadīja cits latviešu tautas atkritējs Arvīds Pelše. Pēdējā ir augstākā tiesa iekšējās partijas lietās.

Šā gada jūnijā Latvijas PSR augstākās padomes sesijā pēc Latvijas PSR tautas kontroles komitejas priekšsēža Egila Ozola referāta „Pilnveidot tautas kontroles darbu" pieņēma lēmumu, kur kārtējo reizi aicina nostiprināt, palielināt, sekmēt, enerģiski cīnīties, gādāt, reaģēt (seko vēl citi darbības vārdi), protams, atbilstoši pēdējo centrālkomitejas plēnumu un biedra Černenko norādījumiem.

Pēc padomju oficiālās versijas, ko pastāvīgi atkārto runās, partijas dokumentos un propagandas izdevumos, tautas kontroles sistēmu veido komitejas, sākot ar vissavienības, tad republikas un beidzot ar rajonu, kur strādā profesionālie darbinieki, kā arī brīvprātīgie aktīvisti uz vietām.

Tautas kontroles komitejas patiešām eksistē, un tajās darbojas profesionālie partijas funkcionāri, partijas aparāta birokrati. Katra komiteja ir pakļauta attiecīgā līmeņa partijas komitejai: rajona — rajona komitejai, republikas — republikas centrālkomitejai. Komitejas priekšsēdis ir arī attiecīgā biroja loceklis. Piemēram, jau pieminētais Ozols, Latvijas PSR tautas kontroles priekšsēdis, ir Latvijas komūnistiskās partijas centrālkomitejas biroja loceklis. Pirms viņš tika izraudzīts par komitejas priekšsēdi, darbojās par Liepājas pilsētas partijas komitejas pirmo sekretāru, tātad tipisks partijas funkcionārs. Citiem vārdiem sakot, tautas kontrole ir tā pati partija, partijas kontrole pār valsts un saimniecisko aparāta darbību, protams, ne jau vienīgā kontrole. Izdarot kontroli, komitejas var pieaicināt jebkuru konsultantu, var pieprasīt paskaidrojumus no jebkura darbinieka.

Cita lieta, ka neviens neķersies klāt atbildīgajiem partijas un valsts organiem, tās darbiniekiem. Arī skandalozākie rezultāti vienmēr paliek aiz nopopētām partijas komiteju durvīm, tādēļ tikai atliek cīnīties par kurināmā taupību. Pat tik pieticīgu rīcību kā, piemēram, ierosināt jautājumu par gaisa neatļautu piesārņošanu atsevišķās Rīgas pilsētas daļās, teiksim, Rīgas vagonu rūpnīcas rajonā vai Sarkandaugavā un Ganību dambī, šīs komitejas neuzdrošinās. Rūpnīcu darbība ir pārāk nozīmīga, lai valsts plāna izpildi traucētu ar tādiem „sīkumiem".

Noskaidrojām, ka komitejas ir faktiski tikai partijas kontrole. Aktīvistus, kas darbojas grupās un posteņos un kuŗu pēc Ozola vārdiem Latvijā ir 104 tūkstoši, visus uz vietām izvēl vietējās partijas komitejas. Dažreiz cilvēkus ieraksta kontrolieŗos, pašiem par to nezinot, jo skaitļi, kā jau visur padomijā, ir vajadzīgi atskaitei. Bet ja kāds pārāk nopietni sava naīvuma dēļ uzņemsies savus pienākumus, lai atceras sabiedriskā kontrolieŗa Pētera Tomsona smago likteni, kad tas mēģināja apkaŗot korupciju padomju sistēmā.

Lasītāju vēstules

PAŠI VĒLĒ

Nosmējos par 50. numurā ievietotās Dadža karikatūras draiskulīgo peršiņu:

Kolchozā, kad vēlē Miss.

Ne vienmēr var uzminēt, ko domājis karikatūrists, bet manī tas pavedināja uz domām par mūsu pašu pārstāvības vēlēšanām.

Tā paša laikraksta numura pēdējā lappusē uzbildēta LNAK vēlēšanu komisija pēc pabeigta darba. Izrādās, ka trīs tās locekļi paši kandidējuši, paši skaitījuši balsis un — laimīgi tikuši arī ievēlēti.

Kas tur ļauns? Droši vien nekas. Bet vai tā vajadzētu? Varētu gan vēlēšanu komisiju sastādīt no darbiniekiem, kas paši nekandidē. Būtu glītāk. Katrā ziņā nevienam nevarētu ienākt prātā doma par t.s. interešu konfliktu. Nu — nākošo reizi... **I. Zīlāns, Toronto**

NEZINU,

Vai tā ir nezināšana, negribēšana, nevēlēšanās vai latviskais godīgums, ka „parasti brīvajā pasaulē lielie latviešu sarīkojumi un notikumi pilnībā netiek izmantoti mūsu labā." Jānis Dimants tālāk sūdzās, ka neesot pietiekami reklāmēti 1973. gada latviešu dziesmu svētki Klīvlandē; neesot pietiekami reklāmēti 1978. gada dziesmu svētki Bostonā un notikums pilsētas laukumā, neesot pietiekami reklāmēti Madrides konferences notikumi; neesot pietiekoši reklāmēta un ievērota latviešu pieņemšana pie pāvesta 1982. gadā.

Atbilde te ir vienkārša: „Maksājiet, tad reklāmēs!"

Brīnos, ka latvieši, kas ir jau vairāk nekā 30 gadu nodzīvojuši Kanadā un ASV, vēl nav piesavinājušies to gudrību, ka te viss notiek par naudu. Maksājiet, un par jums rakstīs visspožākos un visinteresantākos rakstus ar visskaļākiem un vislielākiem virsrakstiem vislabākie, vispopulārākie laikraksti un žurnāli. Maksājiet, un jūs izreklāmēs televīzijā visādos iespējamos un neiespējamos veidos. Maksājiet, un jūs reklāmēs katru stundu dienā un naktī.

Šī gudrība nav nokritusi no gaisa, bet to esmu mācījies no piedzīvojumiem. Pirms daudziem gadiem Latviešu Saimniecisko Darbinieku Apvienība Toronto rīkoja latviešu saimniecisko uzņēmumu izstādi un modes skati Toronto Latviešu Namā. Izstāde Amerikas apmēros bija sīkums, bet to vajadzēja iespējami plaši izreklāmēt, reizē ar to reklāmējot latviešu uzņēmējus. Te darbojas īpašas aģentūras, kas nodarbojas ar reklāmēšanu. Kādai šādai aģentūrai, kuŗas nosaukumu vairs neatceros, samaksāja 400 dol., un tie noorganizēja, ka mūsu mazā, bet diezgan iespaidīgā izstādīte tika uzņemta televīzijā. Modes skati pat uzņēma no sākuma līdz beigām. Dažus skatus pat noraidīja televīzijā vairākas reizes. Mēs tikām reklāmēti kanadiešu laikrakstos, televīzijā un radio. Mūsu mazajā izstādītē ieradās vairāki prominenti Kanadas politiskie un saimnieciskie darbinieki, un dzīvi interesējās par mūsu izstādi un mūsu saimniecisko darbinieku sasniegumiem. Aģentūras pārstāvis mums teica, ja mēs būtu maksājuši 1.000 dol, tad pie mums būtu vēl lielāki vīri.

Jau daudzus gadus domāju, kāpēc mūsu lielie un krāšņie dziesmu svētki netiek uzņemti un raidīti televīzijā. Tas taču ir tik pateicīgs materiāls krāsu televīzijai ar ļaužu masām un daudziem lieliskiem krāsainiem apģērbiem. Dziesmu svētki paši par sevi ar apmēram 15,000 dalībniekiem ir notikumi, ko nav kauns rādīt plašai kanadiešu un amerikāņu publikai.

Ieteicu mūsu dziesmu svētku rīcības komitejām tuvāk apsvērt šo jautājumu.

Adolfs Svenne Sadberijā

Jaunības mīlestība

ELZA ĀBELE „MĪLESTĪBA", ROMĀNS. GAUJAS APGĀDS, O. UN S. JĒGENU VĀKS, 172 LP. BROŠĒTA.

Autore darbu nosaukusi par romānu, bet tās literārizētas bērnības atmiņas, kur maza meitene izaug par pieaugušu dāmu. Aprakstītais laiks ir daži gadi pirms pirmā pasaules kaŗa, bet darbs nobeidzas dažus gadus pēc Latvijas neatkarības cīņām, kad nodibināta Latvijas valsts.

Grāmata iesākas ar bērnības nedarbiem un bērnu interesi par dažu vārdu nozīmi. Tur ir skolnieces aizraušanās ar iedomātu bērna mīlestību, kas pārtrūkst, kad kāda vecāka meitene iecerēto zēnu „noceļ". Meitenei ir aizraušanās ar izskatīgiem un staltiem studentiem, bet viņai nepatīk, ka studenti dzer un uzdzīvo. Mīlestības pavediens turpinās, meitene iemīlas savā skolotājā. Kad meitene beidzot saskata savas dievinātās skolotājas maldu ceļus, mīlestība izjūk. Šis temats vijas cauri visai grāmatai, līdz beidzot meitene atrod īsto mīlestību.

Autore aprakstījusi skolas Rīgā un Tērbatā. Skolnieces izmēģina dzejošanu un romānu rakstīšanu. Viena savus darbus norakstījusi no žurnāliem, un atkal meitenes ideāls sabrūk, kad atklājas, ka iedomātā skolas rakstniece darbus norakstījusi no kāda cita sacerējuma. Otra cenšas būt dzejniece, kas spēj sacerēt pati savus pantus. Pirmais skolas žurnālā ievietotais dzejolis rod labas atsauksmes, kaut kāds no skolotājiem norāda, ka jaunā dzejniece vēl esot kā zaļais ābols. Skolā meitenes aizraujas ar filmu skatīšanu.

Pa starpu aprakstītas arī sociālisma idejas, baumas par nošautiem saimniekiem, kaŗa šausmas un arī nošautie saimnieki un cīnītāji. Kad kaujas laikā meitene mēģina pārcelties ar laivu uz upes otru krastu, viņu sašauj. Meitenes brālis un citi iestājas brīvprātīgi Latvijas brīvības cīnītājos, lai kaŗotu ar vāciešiem. Skolnieku rotā viņš dodas uz fronti, kur krīt. Aprakstītas arī cīņas par Rīgu.

Latvijas valsts proklamēšanas dienā skolas izpušķotajā zālē ir svinīgs akts. Dievinātā skolotāja aicina meiteni iznēsāt aicinājumus ierasties uz slepenām sapulcēm. Skolotāja simpatizē citai varai. Viņa jaunajam Latvijas karogam izplēš balto vidus daļu un izveido sarkanu karogu. Bet meitene sākumā nesaskata skolotājas maldu ceļus, viņa uzpoš skolotājas istabu un veic citus darbus. Kad atklājas, ka skolotāja seko marksistu mācībai, meitene apstulbst. Viņa vēlāk atgūst ticību nacionāliem mērķiem.

Kaŗa laiks ir trauksmains, skolu pārceļ no vienas vietas uz otru, līdz nonāk Tērbatā. Tur no rīta darbojas pamatskola, pēcpusdienā vidusskola.

Grāmata uzrakstīta labā latviešu valodā, lietoti daudz iespiedumos mazāk redzēti vārdi, kā kumpis, ilkss, lubiņa, stadala, skaida, iegrebts un citi. Darbība rit strauji, apraksti īsi un kodolīgi. Gramatika gandrīz vienmēr ievērota, ieskaitot mīkstināto ŗ, tikai vienā vietā tas iegājis nevietā (vairoties).

Autorei teikumi labi izstrādāti, pagaŗi, saprotami, dažs izteic pat mazu gleznīņu. Viņai ir arī savas īpatnības. Viņa saka: „Kad beda sarkanos strēlniekus..." (119). „Tad gadījās, ka kādu dienu Zane tika klāt grāmatai... vēra to vaļā" (5). „Zane iesteidzās atpakaļ iekšā" (77). „Plaisainais māla ceļš, vidū apkaisīts olainu granti..." (148). „Ceļš veda gaŗām laukiem" (148). Šos teikumus varētu uzrakstīt īsākā veidā un te no latviešu valodas viedokļa varētu iebilst. Grāmatā, iesaistīti starp citiem teikumiem, šie izteicieni piedod gleznaināku izteiksmi, valodas negludumi, kas varbūt apzinīgi ievietoti, neduŗas acīs, drīzāk bagātina pateikto domu.

Iebildumi tomēr būtu pret „Varēja spert kādus soļus" (117 un 15). „Satikties ar vācu kaŗavīriem, nometinātiem muižā..." (91) vai „Zanei, nākušai no pārtikuša Vidzemes apvidus..." (148).

Ar savu rakstīšanas stilu un raito romāna darbību rakstniece savaldzina lasītāju. Viņas bagātīgā vārdu izvēle labo iespaidu vēl papildina. Izmeklētā darbība gan liekas novecojusi, jo darbība norit pirms apmēram septiņdesmit gadiem. Dažs vidējās paaudzes lasītājs aprakstītos apstākļus varbūt nespēj iedomāties vai izprast.

Ēveliete Elza Ābele, dzimusi Skrastiņa, dzimusi 1904. gadā, ieguvusi maģistres gradu baltu filoloģijā, darbojusies Latviešu konversācijas vārdnīcas redakcijā, strādājusi par skolotāju Vācijā un pēdējā laikā Adelaidē, Austrālijā. Viņas stāsti un dzejoļi parādījušies periodikā kopš 1924. gada, bet 1968. gadā iznācis romāns „Ar saknēm izrautie".

V. Irbe

Linda Anita Hengs-Morris Jorkas universitātē ieguvusi maģistra gradu uzņēmumu vadībā (M.B.A.) un saistījusies darbā pie Today's Business Products, Ltd.

Kurzemes hercoga dālderis

KĀRĻA ĶEZBERA DĒKU STĀSTS JAUNATNEI ILLUSTRĒJUSI INGUNA G. ATVASES APGĀDS 1983.

Bērnu vecāki un skolotāji var priecāties. Bērniem jauna grāmata! Tagad tā gadās reti!

Kārlis Ķezbers grāmatu mīļotājiem nav vairs svešinieks. Jau sarakstījis sešpadsmit grāmatas! No tām pieci romāni, trīs stāstu krājumi un viena atmiņu grāmata. Dzeju krājuma Kārlim Ķezberam vēl nav, toties septiņas grāmatas jaunatnei! sākot ar Usmas zēnu dēkām, Rūķu pasaules ceļojumu, Takšeli Makšeli un citas. Visjaunākā no tām „Kurzemes hercoga dālderis". Šī jaunākā grāmata ievērojama ar to, ka tā var pamodināt lasītāju interesi par mūsu tēvzemes senatni, par Kurzemes hercogu Jēkabu — Livonijas, Kurzemes un Zemgales valdnieku pirms kādiem trim gadu simteņiem, par kurzemniekiem tālājā Tobago salā, kur ar hercoga Jēkaba gādību bijusi latviešu kolonija.

Vēstures ziņas katrs viegli var atrast grāmatās, un popularo vietu Tobago salu apskatīt arī nav lielas grūtību. Laiku pa laikam turp dodas ekskursantu grupas. Atliek tikai ceļa naudas problēma.

Liekas, ka rakstnieks Kārlis Ķezbers arī ir piebiedrojies kādai ekskursantu grupai un tāpēc var droši rakstīt par Tobago salu, kur vēl no senajiem laikiem saglabājušies vietu vārdi: Kurzemes līcis, Kurzemes muiža, Kurzemes upīte, Cūkgaļas sala u. c.

Tāpat kā rakstnieks, arī stāsta varoņi bijuši ekskursanti. Tobago salā satikušies Stokholmas, Čikagas un Ņujorkas zēni, dēku kāri piedzīvojumu meklētāji. Un Tobago sala, kuŗas krastā senāk piestājušies jūras laupītāju kuģi, zēniem īstā vieta paslēptos dārgumus meklēt. Un šie zēni nav nekādi bailīgi trusīši!

Ralfs Ezers — spēcīgs puika. Saprātīgs un labprāt visu mierīgi pārdomā. Izšķirīgā brīdī tas nenonāk pānikā.

Mikus Lauva, pretēji savam uzvārdam, mazs, pabailīgs zēns. Bet tas labs vēstures un ģeografijas zinātājs.

Svens Skrabis — laimes meklētājs, lasa dēku romānus, pētī kartes un domā meklēt pirātu paslēpto zeltu.

Mozus Skots — melno zēns. Tas prot drusku latviski, jo palīdz tēvam tūristu mītnē, kur apgrozās galvenokārt latvieši.

Puikām veikli piebiedrojas Lita Aizupe, ekskursijas vadītāja profesora Aizupa meita. Kaut dažādi raksturi, šos padsmitniekus kopā saista pagātnes zināmie un nezināmie notikumi, fantazijas par pirātu sirojumiem un to paslēptām bagātībām.

Mikum laimējās atrast īstu Kurzemes hercoga naudas gabalu — dālderi. Tam vienā pusē hercoga Jēkaba galvas attēls ar ķīļbārdiņu un gaŗajiem matiem, otrā pusē triju mastu burinieks. Puikām liekas, ka kuģa mastā redzams arī hercoga karogs ar melnu vēzi vidū.

Atradums dod cerības dārgumu meklētājiem atrast vēl ko citu. Un Tobago salā netrūkst vietu, kur tos meklēt. Piedzīvojumi virknējas. Ne bez satraukumiem un bažām. To liecina nodaļu virsraksti: Pastaiga ar pārsteigumiem. Negaidīts notikums. Pa pirātu pēdām. Gluži neticams notikums. Dažs labs šī stāsta lasītājs varbūt teiks:

„Žēl, ka es tur nebiju."

Kārļa Ķezbera valoda ir raita, tīra. Viņš prot stāstīt un lasītāju piesaistīt. Padzēriena 7-up vietā autors lietā citu vārdu: burbuļūdens. Skan labi. To vajadzētu paturēt.

Ingunas G. ilustrācijas mums palīdz gūt priekšstatu par svešo zemi — Tobago salu. Labi palīdz!

Jānis Širmanis

Veiksmīgu Jauno gadu

visiem Bērzaines apmeklētājiem un labvēļiem novēl

BĒRZAINES PĀRVALDNIEKS VĀCIJĀ

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Hamiltonas koklētāju un dainotāju ansamblis J. Dindzāna vadībā piedalījās Lāčplēšu un varoņu godināšanas sarīkojumā Toronto. Attēlā no kr.: Astrīda Sīle, Saulīte Neimane, Māra Ozola, J. Dindzāns, Astrīda Neimane un Andreja Ozola.

Foto J. Liģers.

Nikolajs Seglenieks

Prātulas un absurdi

Pasaule ir pilna ar dažādu rakstu rakstītājiem — zinātniekiem, dzejniekiem, rakstniekiem, žurnālistiem, publicistiem, feļetonistiem un vēl citu paveidu. Tie atrodami visās zemēs pie visām tautām, un tie bijuši visos laikos.

Latviešiem trimdā arī ir visādi skribenti, un ir pat preses biedrības ar vairāk nekā simts biedriem. Vai visi tie raksta katru dienu kaut ko, vai tikai šad un tad, vai tikai reiz gadā apraksta biedrības gada sapulci, par to neviens nekā nezina. Mums nav bijušas kaut kāda veida aptaujas.

Lasot iespiestus rakstus periodikā vai grāmatās, nekad neuzzinām aizmugures apstākļus pie katra darba radīšanas. Vai tas ir nopietns zinātnisks traktāts, daudz lappušu romāns, īss feļetons vai dažu rindu dzeja, aiz katra slēpjas kāda autora ideja, doma, emocija un temata zināšana. Ir autori, kas vienu domu vai ideju iznēsā gaŗus laika sprīžus un tikai pēc tam to apstrādā un rada savu rakstu darbu. Citi savus darbus daudzreiz pārraksta. Citi raksta spontāni. Vēl citi darina vairākus darbus vienā laikā. Kāpēc tā vai šā, to reti uzzinām. Daudzi rakstītāji nemēdz neko izpaust, ne par savu darba veidu, ne par savām paražām.

Man bijusi vienmēr ziņkāre zināt par citiem skribentiem — vai tiem ir arī tā, ka rakstot kādu rakstu, rodas blakus idejas citam rakstam, vai pa starpām iezib interesanta doma, kāds labs sacījums, kas nav iepinams tai brīdī rakstāmā darbā. Ja tā ir, ko gan dara rakstītājs šādās reizēs? Patur atmiņā ,,savu atradumu'', vai aizmirst, vai tūlīt atzīmē uz papīra vai savā piezīmnīcā? Es daru pēdējo. Patiesībā visa koncentrācija ir pievēršama tikai darāmai temai. Blakus domas ir paviršība, disciplīnas trūkums domāšanā. Bet — ko lai dara, ja manas domas bieži iebrauc blakus ceļos?

Komplicētajā pasaulē, kuŗā mēs dzīvojam bez aforismiem un sakāmvārdiem, ir saradušās vēl cita veida izteikas, sacījumi, asprātības, maksīmas, kuŗām trūkst noteiktas kvalifikācijas.

Gadu gājumos man sakrājušies dažādi sīkumi, sava veida ,,neaizsviesti atkritumi'' vai pārpalikumi ar mainīgu saturu un domu kvalitāti. Kad pirms dažiem gadiem redaktors Olģerts Liepiņš lūdza priecīgu lasāmvielu savam žurnālam, tad labu laiku baroju viņa izdoto Vēstnesi ar saviem sīkumiem, tos pasniegdams kā īsus izrakstus no manas dienas grāmatas. Es nezinu lasītāju novērtējumu, bet mani glaimoja sirmā redaktora rakstiski izsacītā atzinība.

Šinī brīdī un šajā vietā atļaujos pasniegt dažus nesakarīgus, neklasificējamus ,,neaizsviestus atkritumus''. Iztrūkstot labāk skanošam virsrakstam, šo rakstu nosaucu — Prātulas un absurdi.

Lai iet vaļā!

◍ Abos pasaules kaŗos es biju tikai skatītājs, jo Pirmā pasaules kaŗa laikā es biju par jaunu gados, lai aktīvi piedalītos, bet Otrā pasaules kaŗa laikā — par vecu.

◍ Viņa noskūpstīja manu vaigu. Viņas lūpu pieskāriens bija tik īss kā pletētājas mitrā pirksta piesitiens karstam gludeklim.

◍ Pielipinot lipīgu slimību citam, pats no tās neatsvabinās.

◍ Slimnīcu atstāj visi — dzīvie un mirušie.

◍ Dažai mutei vienīgā vērtība sastāv no zelta tiltiņiem un zelta zobiem.

◍ Virtuvē, sēžot pie ēdamgalda, viņš skatīja, kā viņa jaunpielaulātā dzīves draudzene vārīja olas. Pirms olas ielika grāpī, viņa tās bija pamatīgi nomazgājusi ziepju putās.

◍ Tumsā neviens nav izmežģījis acis, bet citus kustamos locekļus.

◍ Kad teātŗa luga beidzas un priekškars noslēdz skatuvi, tad zālē atskan aplausi. Man liekas, ka daļa skatītāju reizēm aplaudē pateicībā, ka var atstāt teātŗa telpas, aizmirst lugu un aktieŗus.

◍ Nedari tā, kā es darīju: nopirku loterijas biļetes par 10.000 un laimēju — 500.

◍ Viņš pievēra ārdurvis, lai ārpuses trokšņi netraucētu saskaitīt pulsa sitienus.

◍ Padlatvija esot republika. Kas tā par republiku, kuŗai nav pat viena sava sīka, maza vienas kapeikas pastmarciņa?

◍ Ziemā soļoju uzmanīgi, neatstājot pēdas sniegā.

◍ Viņi abi izskatījās tik noguruši kā pēc trešās kāzu nakts.

◍ Arī tā saucamās ,,sausās sanāksmes'' var būt interesantas, ja vien pirms tām (un nekait arī pēc tām) iemet pa čarkai.

◍ Arī papīra nauda ir smaga, ja tās ir daudz.

◍ Pasta izdevumi sadārdzinājušies tik augsti, ka esmu nodomājis iegādāties dažus pensionētus pasta balodīšus.

◍ Neviens cilvēks neizvēlas savu ģīmi.

◍ Es neesmu veģetārietis, bet tas neliedz man reizēm ar mēru ieēst tomātus, gurķus, redīsus, skābus kāpostus, dilles, pētersiljas, salātus un citus dārzājus. Es domāju, ka mērena, nepārspīlēta sakņu ēšana nevarētu būt kaitīga neveģetārietim.

◍ Sērkociņš arī ir kociņš.

◍ Latviešiem jāpriecājas, ka mums nebija ogļraktuvju. Pateicoties vienīgi šim apstāklim, Latvijā nekad nebija ogļraču streiku.

◍ Grāmatas sāku lasīt kā piecgadnieks, bet sēnes lasīju kā divgadnieks.

◍ Ir tādi tautieši, kuŗiem iztrūkst nevien humora izpratne, tiem iztrūkst pat latviska domāšana.

◍ Es peldu labprāt, bet nepeldu nekad ātri un tālu. To daru tajā gudrā apziņā, lai nepārkarsētos.

◍ Skabargas neviens neuzglabā, tāpēc tām ir īss mūžs.

◍ Vecajiem skolas biedriem ir ļoti laba atmiņa, tie vēl vecumdienās atceras, ka mācījušies tajā pašā skolā.

◍ Kam nav bikšu, tam ziemas laikā salst ķermeņa apakšgals.

◍ Nepatiesības un meli ir kā zemē iedzīti īsi mietiņi, uz kuŗiem var paklupt, bet tiem ir īss mūžs, jo ātri satrūd un pēc — izplēn.

◍ Zābaki, kurpes, tupeles un botes tiek pa diviem saprecināti fabrikās. Pēc tam tie turas kopā visu mūžu. Ja viens no viņiem pazūd, tad otru aizsviež.

◍ Viņa mutē visi zobi bija miruši. Zobārsts tos apbedīja un par apbedīšanu piesūtīja rēķinu.

◍ Viņa māte bija dīpīte, tēvs — jelgavnieks, bet viņš pats bija dzimis uz tvaikoņa Don Hozē.

◍ Septiņu dienu braucienu viens riteņbraucējs bija veicis četrās dienās.

◍ Kad kļūst vecāks, tad ar alkoholu nav tā kā jaunības dienās. Tagad jau pēc pirmā pusstopa jūt reibumu augšgalā.

◍ Mans auto ir labs — ar to var braukt pat atmuguriski.

◍ Ja es būtu direktors, tad es nekad, nekad, nekad nevēlētos vīrieti par sekretāru.

◍ ,,Tavā gultā ... nejūtos viena.''

◍ Labs humors iepriecina nevien parastos cilvēkus, tas priecina pat cietumniekus.

◍ Ja dod kaut ko, tad nedrīkst būt skops. Dodot šos izrakstus no savas piezīmnīcas, es neesmu bijis skops. Bet — lai rakstu nepadarītu gaŗlaicīgi gaŗu, tad tas jānobeidz laikā. To daru šinī brīdī un šajā vietā.

◍ Jaunievēlētais biedrības priekšnieks izskatījās tik nopietns un pašapzinīgs kā Kārlis Ulmanis, kas nes smagu atbildības nastu.

◍ Zobus tīru tāpēc, lai ēdot ēdiens nekļūst netīrs.

◍ Avīzē lasīju, ka Austrālijā miris lāčplēsis. Vispirms nezināju, ka Austrālijā ir lāči, un nemaz nezināju, ka tur arī ir lāčplēši.

◍ Manā grāmatu plauktā stāv stāvus Anšlāvs Eglītis. Viņš bija manāmi putekļains. Es satvēru viņu aiz augšējā krāģa. Anšlāvs neļāvās tik viegli izvilkties. Kad izvilku, tad redzēju, ka putekļi bija vienīgi augšgalam. Sāni un apakšgals Anšlāvam bija tīri. Atputekļoju augšgalu, un Anšlāvu iestūmu tur, kur viņš tikko bija stāvējis. Lai nu stāv tālāk.

◍ Latvijai nebija tikai Tobago un Gambijas kolonijas, mums bija arī daudz bērnu koloniju.

◍ Kā klavierēm augšgals un priekšgals, tā arī flīģelim abi gali esot noslēdzami. Kāpēc? Vai tad kāds zags klaviātūru vai stīgas?

◍ Tuksnešos nav viskija fabriku, tur jāpārtiek vienīgi no oāzu ūdeņiem.

◍ Latvija ir plakana, līdzena zeme bez kalniem un dziļām lejām. Nakts tumsā neviens latvietis tāpēc nevarēja ne paklupt, ne nosisties.

◍ Skabarga norāda uz koka esamību.

◍ Nav jāapprec fancūziete, lai iemācītos franču valodu. Meiteni apprec, lai to mīlētu un viņai iemācītu latviešu valodu.

◍ Senajās pilīs un lepnajās mājās griesti bija ļoti augsti, tāpēc attālums no grīdas līdz griestiem tur bija tāls. Tas bija tāpēc, lai būtu grūtāk apsildīt telpu.

◍ Brāļi Kaudzītes sarakstīja Mērnieku laikus. Tos viņiem nevajadzēja radīt. Tagad Mērnieku laiki turpinās vēl daudzās trimdas zemēs.

Zīles dzied Klīvlandē

Pēc astoņiem gadiem DV Toronto sieviešu koris Zīle sniedza koncertu Lāčplēšu dienas atceres aktā, ko rīkoja kaŗavīru organizācijas Klīvlandē. Diriģenta un komponista Arvīda Purva vadībā pēdējos 10 gados koris ar savu intensīvo darbību un centību mūzikālo līmeni noturēt uz augstas pakāpes ierindojies labāko latviešu koŗu skaitā brīvajā pasaulē. Koris ir daudz dziedājis Kanadā, ASV un Eiropā. Par to rakstītas cildinošas atsauksmes. Skatot koŗa personālo sastāvu tagad salīdzinājumā ar laiku pirms astoņiem gadiem, var konstatēt, ka klāt nākušas ap pusotra duča jaunu dziedātāju. Koŗa varēšana nav mazinājusies sakarā ar dziedātāju sastāva dabīgo maiņu. Klīvlandes koncertā varēja ierasties 31 dziedātāja. Programmā 11 latviešu komponistu 17 dziesmas, kuŗas bija rūpīgi sagatavotas, ievērojot visas mūzicēšanas pamatprasības. Korim ir laba dikcija un noturīga intonācija. Zīles visu programmu dziedāja no galvas, bez nošu burtnīcu lietošanas. Bija skaista mūzicēšana. Programmas sākuma daļā sevišķi izcēlās Alfreda Kalniņa dziesma Ūdensrožu vainags , kas rakstīta jauktam korim, bet pats komponists to esot pārstrādājis arī sieviešu korim. Šinī dziesmā Zīles parādīja savu varēšanu izsmalcinātu niansu izpildījumā, sevišķi klusinātās vietās. Arī pārējo dziesmu izpildījumi klausītājiem patika. Sevišķi jāpiemin Imanta Saksa Saule , Jāņa Kalniņa Sveiciens , Lolitas Ritmanes ,,Vasariņa'' un Jāņa Norviļa ,,Latvijas karte''. Programmas otrā daļā vairums bija tautas dziesmu sabalsojumi. Klausītāju sevišķu atsaucību ieguva draiski jautrās dziesmas, kuŗās koris izcēlās ar temperamentīgu dziedājumu un saistošu ritmiku, līdzīgi instrumentālam ansamblim. Dažas no tām — Alfreda Kalniņa Smieklis man , Arvīda Purva Nākat, puiši, nelepoja un Sauc man' mīļi, vīra māte'' bija jāatkārto. Zināma efekta radīšanai komponisti vairāk dziesmām iestarpinājuši solo dziedājumus. Tos veica Dzidra Egle, Linda Kronberga, Skaidrīte Leja, Ariāna Liepiņa, Ženija Vītola un Lauma Zariņa. Visumā viņas iepriecināja kā veiksmīgas solo dziedājumu izpildītājas. Klavieŗu pavadījumus iejūtīgi spēlēja Pēteris Zariņš, bet flautas — Silvija Tint.

Zīlēm balsu grupas šinī koncertā visumā labi saliedētas, ar mazu piebildi, ka otrie alti centās izcelties ar forsētu dziedājumu arī vietās, kur nebija melodiskais dziedājums un viena pirmā soprāna balss lika sevi pamanīt. Lieliskas bija abas vidējo balsu grupas. Klausītājiem koncerts patika ļoti labi. To liecināja jūsmīgie aplausi. Piedevām dziedāja Emīla Melngaiļa Jo dziedāju, jo skanēja un J. Ķepīša Dzied, māsiņa, skaistas dziesmas . Gaidīsim Zīles Klīvlandē atkal citu gadu.

J. Ūdris

Astras apgādā ir iznākusi

mākslinieka J. Soikāna grāmata

MĀKSLAS KRITIKA UN ESEJAS,

kuŗā autors iztirzā latviešu mākslu un mākslas problēmas.

Grāmata dabūjama visās latviešu grāmatnīcās vai apgādā. Cena Kanadā $32.00, ASV $30.00, citur pēc attiecīga valūtas kursa.

Krājumā vēl ir Raudives, Mauriņas, prof. H.Tichovska rediģētie izdevumi, arī dzeju krājums *Ceļinieks* ir dabūjamas apgādā. Lūdzam zvanīt vai rakstīt:

ASTRAS APGĀDS.
c/o Mrs. A. Tichovskis
P.O. Box 365 P.St. D, Toronto, Ont.
M6P 3J9 Canada, tālr. (416) 767-1335.

Aicina atbalstīt Baltiešu līgu

Šī gada 24. novembrī, kārtējo darba sēdi noslēdzot, DV KV priekšsēdis G. Brikmanis, zemes valdes vārdā visai DV saimei un tās darbiniekiem novēlēja gaišus Ziemsvētkus un darba gribas un vienotības izpratnes 1985. gadu.

Darba sēdi ievadot, DV KV pr-dis G. Brikmanis nolasīja veltījumu darba mudei: ,,Tuvojoties Jaunajam Gadam nemeklēsim zīlētāju un gaišreģu rakstus nākotnei, bet vēlēsim sev un viens otram aktīvu gribu un darbu, tad jaunais gads mūs tuvinās mūsu ilgu mērķim — *Brīvai Latvijai*".

Paveiktā darba klāsts izpaudās ziņojumos, kas liecināja par ļoti rosīgu Ārējās informācijas nozares darbību. Pēdejā darba kopas sēdē-sanāksmē bija pulcējušies 23 darbinieki, kas tad plānoja *Cilvēku tiesību dienas* atzīmēšanu. Par nozares darbu ziņojot P. Vasariņš norādīja uz darba grupas jau veikto un arī līdzdalību Rīts Latvijai programmā Toronto latviešu centrā. Kā jau iepriekšējā valdes sēdē tika ziņots, tad sevišķi tencināms latviešu sabiedrības atbalsts informācijas darbam gan darbojoties līdz, gan ziedojot. Par šo lielo DV darba atbalstu DV KV visiem ziedotājiem izteica sirsnīgu pateicību. Priekšsēža 1. vietnieks A. Kalupnieks ziņoja, ka sveicis Tautas balvas laureātu archibīskapu Arnoldu Lūsi DV CV un DV KV vārdā.

Nākotnes darba un tā plānošanas ietvaros principā apstiprināja 1985. gada DV ASV un DV Kanadā zemju valžu kopsēdes laiku un vietu — 28./29. septembrī Sidrabenē. Komponista J. Kalniņa 80 gadu jubilejas koncertā piedalījās Kultūras nozares vadītāja Milija Zvejniece, nododot sveicienus un velti.

Sakarā ar to, ka darbības gads noslēdzās ar 31. decembri, kasieris R. Brītāls lūdza visas nodaļas savus maksājumus par 1984. gadu piesūtīt līdz gada beigām. Maksājumus, kas ienāks pēc 1985. gada 7. janvāra, ieskaitīs jaunajā darbības gadā. Gada pārskati, kopā ar nodokļu kvīšu pasakņiem, jāiesniedz DV KV kasierim līdz 1985. gada 31. janvārim. Rakstiskie nodaļu ziņojumi, kā arī DV KV locekļu un citu DV org. darbiniekus rakstiskie ziņojumi par 1984. gada darbību, ievietošanai kopējā darba pārskatā, jāpiesūta DV KV sekretāram līdz 1985. g. 15. februārim. V. Ciņa un P. Vasariņa ierosmē valde aicina tautiešus ziedot Baltiešu-Amerikāņu Brīvības līgai, tā atbalstot viņu nozīmīgo darbu.

Sēdē piedalījās bez jau iepriekš minētajiem N. Pulciņa, A. Šterns, A. Ancāns, R. Pētersons, V. Kārkliņš, J. Treijs, Z. Masīte, E. Miniate, L. Ozols, K. Gulbis, V. Cinis, A. Kalviņš, P. Vītols, O. Ieviņš, H. Miķelsons, K. Bencons, O. Kļavenieks un Z. Akots.

Kl-ks.

Lielā amerikāņu laikraksta The Wall Street Journal 19. decembrī ievietotā raksta Baltic Memories autore Manuela Hoelterhoffa ir šī izdevuma mākslas daļas redaktore. Viņa nav latviete, un tieši tādēļ autorei nevar pārmest eventuālu noslieci, aprakstot patiesos apstākļus šīsdienas okupētajā Latvijā. Mēs pateicamies autorei par mūsu tautas un valsts ciešanu atgādināšanu miljoniem amerikāņu lasītājiem. Nododam M. Hoelterhoffas rakstu mūsu laikraksta lasītājiem ar lūgumu iepazīstināt ar tā saturu angliski runājošos draugus un paziņas. Tāpat lūgums dot to lasīt jaunie-šiem, kam latviešu valodas rakstu lasīšana sagādā grūtības.

Izgiezt! Izplatīt!

Baltic Memories

By Manuela Hoelterhoff

RIGA, Latvia – The faded snapshot shows a buxom, neatly dressed woman of about 50 years old holding a watering can in front of a house with a lace-curtained veranda. A hanging ivy tumbles down a sun-dappled corner. Oak and birch trees cast silvery reflections on the window-panes. The door is open.

This woman is my grandmother. In 1941 she tended the roses and geraniums, ivy and hedges for the last time in her house here. Many years later, following stops in Altenburg, Schwerin, Lodz, Berlin and Hamburg, she died, uprooted and unhappy, in the U.S. Eventually, there will be none left who remember her.

So it is with Latvia and the other Baltic States: Estonia and Lithuania. The data exist, but every day these small countries, tucked away between the northeast corner of Poland and the Soviet Union, slip more from the collective memory. Increasingly only those with family ties can point to their place on the world globe and remember their histories.

Latvia's fate stuns even in a century numbed by mass destruction and death. The country–about the size of Belgium and the Netherlands combined–lost about 250,000 people in World War I and a bloody battle of independence fought in 1918 against the new Soviet regime and Germany. In 1939, after a mere 20 years of freedom, Latvia was consigned to the Soviet sphere by the Hitler-Stalin Nonaggression Pact. Then, in 1941, the Nazis declared war on the Soviets and invaded Latvia, where they killed 90,000 people, primarily Latvians and Jews, at the camp in Salaspils, a short drive from Riga. Three years later, the Soviets "liberated" Latvia and gobbled it up: one of the many bloody morsels tossed to Stalin at Tehran.

A Journey to Riga

Lithuania and Estonia, whose experience with freedom proved similarly brief, were also forcibly incorporated into the U.S.S.R. Some 600,000 Balts were deported to Siberia or murdered between 1941 and 1949. The U.S. has never formally recognized the annexation of the Baltics, but treats it as a *fait accompli*.

Of our family friends or relatives who stayed behind, none survived the juggernaut of fascists and communists. Still, I had this photograph and like my mother, who is now in her 70s, often wondered what had happened to the house and garden. Together we journeyed this fall to Riga, whose nickname, she insists, was "little Paris."

Such journeys are potentially maudlin. Reality rarely stands up to memories. But after one shaky afternoon, Mother put away the handkerchief and calmly surveyed a city in which she was a total stranger. Anger and amazement took the place of sentimental reveries. Unlike in most other towns of the Western world (and Riga, however distant, was once part of it), the changes are not so much brought on by modernization as by primitive Sovietization that seeps into every nook and cranny of the 800-year-old city.

Visiting Riga was like visiting an archaeological site: Beneath the gloomy layers of socialism that choke the city like soot, there are vivid signs of a once sophisticated society.

Riga's statue of liberty–a slender damsel–still holds aloft her three gilded stars, though she now has a statue of Comrade Lenin to keep her company and the street's name has been changed from Freedom Boulevard to Lenin Street. But the street is still handsome–lined with trees and elegant *belle epoque* mansions, and even big red banners do not completely disfigure the classical-style opera house (whose company Richard Wagner once directed).

In the old section of town, two well-kept guild halls remind the visitor of Riga's mercantile past. Already in the 13th century, a Bremen bishop and troupe of Teutonic knights set up a trading station here on the banks of the river Duna, also called Dvina and Daugava, depending on whether you spoke German, Russian or Latvian–one of the oldest European languages. After several flourishing centuries as a city-state with a dominant German upper class, Riga was incorporated in the 18th century into Czarist Russia, which, however, avoided throttling Latvia's individual cosmopolitan mixture of different peoples and religions.

Our family grew up bourgeois, trilingual and eating enormous quantities of

bread, butter, bacon and eggs–the Baltic States were a major exporter of grain and dairy products particularly to England and Germany. A few years ago, Latvia experienced a milk shortage.

"The struggle of man against power is the struggle of memory against forgetting," writes Milan Kundera, the Czech emigre, in "The Book of Laughter and Forgetting." Few know this better than the Soviets, and decades ago they implemented a policy of Russification to dilute memories of better, long-gone days that an embittered older generation might pass on to the next. So many Soviets have been sent to live and work in Latvia that Riga's population is now only 35% Latvian (53% in the entire country). Russian is the language of the bureaucracy.

When the Soviets are not shipping people in, they are shipping them out. The major newspaper, Rigas Balss (Voice of Riga), recently ran an article describing how 400,000 young people up to 40 years of age throughout the Soviet Union are annually impressed to help industrialize far-flung areas of the empire, Siberia in particular. The article does not mention that the native Balts are often prevented from and certainly not encouraged to return home.

The Latvians we met (mostly friends of emigres) seemed determined to postpone their ethnic disappearance, but resentment mixed with resignation. "Our only form of protest is to not speak Russian and to remember the facts," said a technician who was born during the last war. Other forms of protest are summarily dealt with. A 1982 report on the implementation of the Helsinki pact in Latvia (published by the World Federation of Free Latvians) lists long prison terms for dissidents guilty of the usual "crimes against the state" and reports various botched assassination attempts (such as shoving a former political prisoner under a snowplow).

Every day we made deliveries, rolling out of the hotel, all bundled up and looking like the onion-domed cupolas on the Russian Orthodox Church (now a planetarium) outside our hotel window. In cars and apartments we would strip off one coat or two sweaters, mufflers and gloves for our new acquaintances or pull out of our pockets ampules against arthritis. (Few packages reach Latvia these days, since the Soviets, in another move to cut off the Latvians, no longer permit the sender to pre-pay the exorbitant duty.)

And all the time, the city's physical past indicted the impoverished present. How often during our melancholy walks would my mother stop in front of a building and remember an era as remote as paradise. The 17th-century building in which she worked for a thriving cement company (and once occupied by Peter the Great); the boarded-up shop where my grandmother sold far better things than the stuff we had carted with us; the gloomy cafes, or the 16th-century castle that is now partly occupied by Pioneers–a kind of scout outfit that turns little boys and girls into pillars of communism.

In a recent Pioneer publication (reprinted by the U.S. Latvian News Digest) a local educator explained to his perplexed little brood why Soviet stores are empty while those in capitalist countries are full.

"People in capitalist countries do not earn enough money to buy such products and therefore they remain on the shelves," wrote the patient pedagogue. "The income of the Soviet peoples has been rising steadily so that now they can buy everything they desire. It is the buying power of the Soviet people that keeps the store shelves empty."

Like Night and Day

The empty-shelf syndrome might have something to do with the forced industrialization and militarization of this agrarian land. Instead of expanding Latvia's proven potential as a breadbasket, the Soviets are building factories and military installations (exploiting Latvia's proximity to European targets). Visitors cannot stray beyond the Baltic capitals, but it is no secret that two of the Soviet Union's eight airborne divisions are stationed in the Baltics; and, given the number of nuclear submarines, large and small surface warships, transport ships and amphibian landing units said to be parked here, it is surprising they are not bumping into one another.

Still, the Latvians hoe and grow as best they can. We ate well at an atmospheric, tiny restaurant in back of the cathedral (inaccessible to the ordinary Latvian without connections). And in the market halls the difference between the products coming from the collective farms and the tiny private plots worked by those who have filled their quota was like night and day. One cheerful cow owner happily treated us to a tasting of cheese samples; another old woman sold us a dripping piece of honeycomb. "The best," she said to her elderly customer, "the best. You remember."

Fortified by such tidbits, we slowly drove to the suburb of Imanta, near the once famous Riga beach and knocked on a peeling door. The lace curtains were gone; the ivy had died long ago. Once one small family had lived here; now there were four mailboxes and clearly no new plumbing. The bathtub my grandmother had just been ready to install more than 40 years ago, was standing in front of the veranda, filled with plywood and dirt.

After a few minutes, a young man in striped pajamas came down a dilapidated staircase. Martians wouldn't have surprised him more. When we told him who we were, he carefully buttoned his top, smiled and introduced himself as Litvinov of the Soviet air force. Then he walked over to a tumbledown thicket and gave his visitors two roses.

Ms. Hoelterhoff is the Journal's arts editor.

Ziemsvētku kaujas Cerību zemē

1944. gada oktobrī krievi ieņem Palangu un sasniedz Baltijas jūru. Dievzemītes aizstāvju loks ir noslēgts. Ieskaitot Latviešu leģiona 19. divīziju, Kurzemes cietoksnī ir ielenktas 32 divīzijas, kam jānosprosto 2. Baltijas frontes piecu sarkano armiju (119 divīziju) nemitīgie uzbrukumi.

Ielenkumu nošķirtības žņaugos to karavīros palaikam vērojamā pamestības psīchoze drīz vien dzemdē alkatīgo gribu dzīvot, nostiprina iecirtīgas pretestības nelokāmību un varonības dzirksts spontānā iekveldējumā rada uzupurēšanās teiksmu.

Jau pēdējā pasaules ugunsgrēka sākumā to piedzīvoja vēlākais vītn. Oskars Perro un latviešu vietraudžu vientuļais ducis ģrnerāļa Šērera 5.500 vācu karavīru kaujas grupā Holmas cietoksnī, 300 km austrumos no Latvijas robežas.

Un šinī ziņā Kurzemes aizstāvji pirms 40 gadiem nebija izņēmums. Piecos kara gados Hitlera ofensīvas sākotnējo panākumu mānīgajam noreibumam pārvēršoties ,,plānveidīgo'' atkāpšanās gājienu paģirainās rūgtuma mielēs, kara laimē pieviltie vācu karavīri Kurzemes cietoksnī rezignētā lepnumā tomēr sevi daudzināja iniciālburtos — IDS (Immer die Selben), kas nepārprotami atblāzmoja allaž uzticamo Vāczemes sargu neiedragāto patriotismu.

Turklāt ,,deviņpadsmitās'' morālo stāju Kurzemes pēdējā bastionā un visas latvju tautas Cerību zemē ne vien noteica īstenības tiešums, ka kaujas grāvju priekšā ,,aiz krusta paslēpies vij melnais viltus kāvējs kakla virvi'' un apziņa, ka aiz muguras jūra, bet vēl jo vairāk atbildības sajūta par Kurzemē saplūdušiem 500.000 latviešu bēgļiem, ,,ziemciešiem tēvijas likteņgriežos — naktī un sātana smieklos.''

Palīdz arī sapņos un iztēlē izauklētā vizija, ka veļu naktsparādēs Dvēseļu cietoksnī ieslēgtos bezkaislīgā labestības smaidā apciemo latvju varoņi, kam nebija lemts sasniegt asiņu dzīrnieku ielenkto Kursu: iznesīgais drošsirdis plkv. Vildemārs Veiss, viņa I bataljona kaujas adjutants — mūžīgais optimists ltn. Viktors Jukovics, brīnummierīgais kpt. Visvaldis Graumanis, Volchovas ,,Alkazāra'' kaujas priekšgrupas aukstasinīgais komandieris vltn. Jānis Andersons, 15. divīzijas vienmēr smaidīgais plkv. LKOK Kārlis Aperāts un viņa pulka ,,nāves noliedzējs'' ltn. Augusts Greble.

Pirms četriem gadu desmitiem ,,odze sarkanā pār kuršu laukiem žņaudzot locījās, bet sardzē nemainīgā turpināja stāvēt kaujas vīrs.'' Kurzemē izcīnīja sešas lielkaujas, bet jo asiņaina bija trešā lielkauja 1944, gada Ziemsvētkos. Šeit daži tās epizodi.

Jaunais latvju dvēseļu putenis sākās 23. decembŗa rītā ar artilerijas sagatavošanas uguni un 500 kauju lidmašīnām, kaujā ievadot veselu tanku korpusu un neskaitāmas kājnieku vienības. Pēc turpat divu stundu artilerijas viesuļuguns sarkano korpuss ietriecas latviešu kaimiņa — vācu 21. L. F. (Luftwaffe Felddivision) aizmugurē, bet uzbrucēju iecerēto ceļu uz Ventspili nosprosto 19. divīzijas artilerijas pulka divu vieglo divīzionu 24 stobru precīzie tēmējumi, sašaujot 14 krievu tankus.

Pie Dirbām vltn. Roberta Ancāna kaujas skolas cīnītāju sadarbība ar vltn. Eglāja 7. bateriju gandrīz trīs dienas atvaira sarkano uzbrukumus, iznīcinot 16 krievu tankus ar baterijas *vienīgo* lielgabalu un kājnieku tuvcīņas ieročiem.

Kad 26. decembrī vltn. Ancāns saņem atļauju izlauzties no ielenkuma, no viņa kaujas grupas 189 vīriem pie savējiem atgriežas 35. Kritušos un ievainotos izvāc ar triecienlielgabaliem. Vienības komandierim krievu liesmu metējs pamatīgi apsvilinājis galvu, tā ka apsējā var vienīgi redzēt acis un pa daļai muti, bet ,,Robi'' var pazīt tikai pēc balss. Tanī dienā pie Rumbām arī smagi ievaino divīzijas mācītāju ltn. Verneru Voitku.

26. decembŗa vēlā vakara stundā ienaidnieks pārsteidzoši iebrūk 43. pulka I bataljona iecirknī, apdraudot 44. pulka I bataljonu, kuŗa izlūku vads tomēr padzen sarkanarmiešus no svarīgā augstuma 73,0. To paša iniciātīvā paveic v.v. Žanis Ansons, nakts tumsā no aizmugures aiztriecot ienaidnieku.

Nākamajā dienā 42. pulks pa varītēm cenšas atgūt nozīmīgo Zvejnieku augstumu, pretuzbrukumā raidot vltn. Alfrēda Bērziņa un ltn. Vernera Pauzera rotas. Frontāli uzbrūkošais Bērziņš uz priekšu netiek, un Pauzers, uzbrūkot caur Džūkstes purvu uz ziemeļiem, nonāk ielenkuma slazdos. Ltn. Pauzeram tomēr uzsmaida laime — atbalstam izsaukto krievu lidmašīnu viens vilnis nomet bumbas, kas detonē ielencēju vidū. Zibenīgs trieciens pāri bumbu radītiem krāteriem, un rota ir izglābta.

Kad 28. decembŗa rītā maj. Ernests Laumanis ziņo 44. pulka komandierim pltn. Rūdolfam Kociņam, ka fizilieŗu bataljons prettriecienā atguvis Rumbas un Birzniekus, no vācu 270. pulka stāba stāvokli 44. pulka labajā spārnā pa tālruni pieteic 1. rotas komandieris vltn. Ernests Sūna, kuŗa rotai bija jāaizstāv Bitšķēpi. Iesākoties krievu uzbrukumam no liktenīgā augstuma 73,0, šai rotai bija pašas spēkiem jāatsit visi uzbrukumi, jo ienaidnieka artilerijas spēcīgajā kanonādē bija pārtraukti telefona un radio sakari. Sarkanarmieši ietriecās Bitšķēpos, kur norisinājās ārprātīga tuvcīņa, no kuŗas mudžekļa izkļūst vltn. Sūna ar cauršautām krūtīm, ltn. P. ar sadragātu roku un vēl deviņi smagi ievainotie. Noskaidrojās, ka 1. rota bija uzņēmusies tuvcīņu ar diviem sarkano bataljoniem.

31. decembrī aprimst Kurzemes trešā lielkauja, kuŗā 19. divīzija ar kustīgo aizstāvēšanos sakāva ģenerālpulkveža Jeremenko 2. Baltijas frontes latviešu divīzijai uzbrūkošās 10 krievu kājnieku divīzijas un daudzas tanku formācijas, vareno pārspēku pārvēršot asiņainā neveiksmē. Kurzemes cietoksnī gan vaimanāja nelaimju dzilnas, bet kauju izdedžos slavenais bastions palika nesagrauts.

Par varonību šinī dvēseļu putenī līdz 1945. gada 9. maijam, kad Kurzemes armiju grupa *neuzvarēta* kapitulēja, ar Bruņinieku pakāpes dzelzs krustu apbalvoja deviņus Cerību zemes latviešu leģionārus.

Vēsturisko Ziemsvētku kauju pārlaicīgai piemiņai vēl šodien vietā ,,deviņpadsmitās'' gara bruņinieka Andreja Eglīša korālim līdzīgā lūgsna:

Dievs, Tava zeme deg!
Pasniedz mums ticības vairogu spožu pār nīcības lejām, lai mēs caur laikmetu maiņību mūžīgā valstībā ejam.

Edgars Pētersons

TORONTO LATVIEŠU TAUTAS AUGSTSKOLAS

latvisko zināšanu semināri

ZIEMAS SEMESTRIS 1985. GADĀ LATVIEŠU NAMĀ

AKADĒMISKAS LEKCIJAS UN SEMINĀRI

Svētdien, 13. janvārī, pl. 13.00

Ērika Dzeņa

gleznas un zīmējumi slīdītēs ar autora paskaidrojumiem

Vadīs KASPARS DZEGUZE

Svētdien, 10. februārī, pl. 13.00

Jānis Mežaks

„Latviešu emigrācija uz Kanadu no 1893. — 1961. gadam"

Dr. Andrejs Soms

„Piezīmes par varbūtības teoriju un statistiku"

Vadīs PAMELA MELNBĀRDE

Svētdien, 10. martā, Pl. 13.00

Prof. Jānis Rozentāls

„Latvijas universitāte un tās students"

Vadīs MĀRTIŅŠ VAGNERS

Pēc semināra sekos pusdienas pl. 15.00

Aicinām visus apmeklēt lekcijas un seminārus. **L.Z.S.**

Ž. Zentiņš

Ziemsvētku ieskaņas koncerts Sv.Jāņa baznīcā Toronto

Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais koncerts notika 8. decembŗa vakarā. Laiku pa laikam Sv. Jāņa draudzes Ziemsvētku ieskaņas koncertos dzirdam vienu otru mazāk pazīstamu mākslinieku. Šoreiz ar astoņām dziesmām piedalījās kontcertā baritons Pauls Šķetris, draudzes vokālais ansamblis diriģentes Brigitas Alkas vadībā, un latviešu ievērojamā ērģelniece Anita Rundāne izpildīja pārējo programmas daļu.

Pauls Šķetris dziedāja V. Ozoliņa Šai svētā naktī, G. Giordani Visvarenais, Visspēcīgais, J. Kalniņa Par katru stundu, H. Villana Sniega pārslas maigi krītot, A. Žilinska Svētā nakts, V. Upenieka Gaisma, pirmatskaņojumā sirsnīgo Jāņa Beloglāzova Ziemsvētes naksniņa un R.V. Villiama populāro Šī nakts mirdz gaismā brīnišķā. Jaunais baritons P. Šķetris ir ļoti progresējis, kopš dzirdēju viņu pēdējo reizi. Labo balss materiālu papildina lieliska izrunas skaidrība un patīkams tembrs. Izpildījums ir bez āriškībām, izturēts un mūzikāli drošs. Pārejas no piano uz forte dziedājumiem varētu būt izlīdzinātākas un stabilākas. Smalkajā, patiesībā ļoti prasīgā J. Kalniņa dziesmiņa Par katru stundu varēja izpalikt nevajadzīgais forte. Solo partiju koncerta pēdējā dziesmā — J. Ruttera Āk, nāci, nāci Dievs pie mums, kas rakstīta solistam, ansamblim un ērģelēm, veica P. Šķetris.

Spoži skanēja vokālais ansamblis diriģentes Brigitas Alkas vadībā. Diriģente panākusi izpildījumā izjustu krāsainību. Vokālais ansamblis dziedāja H.J. Gauntletta Senā pilsēta, C.H. Trevora Eņģeļi un gani, J. Vītola Nu dusi, puisīt saldākais, L. Halseja Eņģeļus mēs dzirdējām, Daces Štauveres-Aperānes jauko Ziemsvētki, A. Jansona Ziemsvētku nakts, B. Skultes Ziemas svētkos un 14.g.s. meld. Lai slavas skaņas plūst:

Divpadsmit dziedātāju ansamblī no četrām vīriešu balsīm ir pagaidām tikai viens tenors — Alberts Vītols, kas savu ,,solista'' lomu veica godam. Ansamblī dzied kopsummā četri Vītoli.

Māksliniece Anita Rundāne, kā parasti, spoži atskaņoja M. Durufle Cantabile un Toccata no svītas ērģelēm un nesen mirušā Jāņa Baruša Ziemsvētku ieskaņai. Ļoti piekļāvīgi un atbalstītāji bija Anitas Rundānes pavadījumi.

Koncerta beigās draudze pārmaiņus ar ansambli dziedāja Jūs ticīgie, nāciet. Bija ap 200 apmeklētāju.

Archibīskaps A. Lūsis un draudzes padomes priekšsēdis J. Koncis pateicās māksliniekiem par jauko koncertu.

Pateicība J. Kalniņa jubilejas dalībniekiem

Jau 1983. gada oktobrī Toronto sanāca koŗu priekšnieki un diriģenti ar domu rīkot Jāņa Kalniņa 80 mūža gadu atceres koncertu.

Pēc vairākām sēdēm un pārrunām izstrādāja sarīkojuma programmu.

Izdevās sarunāt Centrālo Technisko skolas auditoriju, kuŗā koncerts notika 1984. g. 3. novembrī. Koncertu rīkoja un piedalījās DV Toronto sieviešu koris Zīles, DV Toronto vīru koris, vīru ansamblis Kalvis, vīru koris Viesturs, Jauktais koris Daina un Sv. Andreja draudzes koris. Kurmi — soprānu, Anitu Rundāni — ērģeles, Pēteri Zariņu — klavieres, Pēteri Stryniak — vijole, Arturu Jansonu — altvijole, Juri Ķeniņu — čello.

Koncerta pēdējā programmas dziesmā ,,Cel mani,dziesma'' — piedalījās 180 dziedātāji no visām koŗa vienībām.

No honorāra atteicās visi diriģenti, koŗi, koristi un soliste Irma Kurme. Koncerta atlikumu $1900.- nodeva Jānim Kalniņam. Visas koŗa vienības, kuŗas piedalījās šai koncertā, kopīgi pasniedza veltī $300.-.

Pēc koncerta bija rīkotas vakariņas Latviešu centrā, ko izkārtoja Alfons Kalns. Tāpat kā koncerta, tā arī vakariņu, atlikumu $650.- nodeva jubilāram. Gribu pateikties rīkotāju vārdā visiem, kas kuplināja šo atceres koncertu.

Atis Bredovskis

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE

Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 156

Austrālijas latviešu jaunatnes pēdējais kongress Melburnas novadā prātīgi ieteica mūsu plakātus demonstrācijās modernizēt un pasvītrāt genocīdu. Nepatika (mūsu ,,darba jaunatnes'' brigādes apciemojuma sekas), ka ,,vadlīnijas trimdiniekiem'' nosakot, ko jaunietis polītiskajā laukā drīkst darīt, ko nē. Bija runāšana arī par to, ka darbošanās latviešu rosmēs ,,samazinot karjēras iespējas maizes darbā'' un ka tagadējā paaudze nejūtas kā trimdinieki un neizprot mūsu cīņas saukļus. Vai tad nu veči līdz nākošajam kongresam Sidnejā jaunajiem to nevarētu izklāstīt?

***

Vairākos amerikāņu žurnālos parādījušās visjaunākās vīriešu modes: bikšu vietā bruncīši! Dzimumu vienlīdzība! Sievietes jau sen cenšas izskatīties pēc vīriešiem, apmainot svārkus pret biksēm. Arī skotu nacionālais tērps jau sensenis ir īsi bruncīši! Problēma: vai tik meitieši ,,informācijas brīvība'' vārdā nesāks pētīt, kas zem puisiešu bruncīšiem? Indianapolieši zobojas, ka nākošajos ASV dziesmu svētkos, bruncīšos pie viņiem uzstāšoties ,,Velna dzinēju'' puisiešu tautas deju kopa. Lai tad nu pēta!

***

Mūsu piezīmju 122. slejā rakstījām pat atomzinātnieku simbolisko ,,pastardienas (doomsday) pulksteni'', kas, atkarā no polītiskajiem saspīlējumiem, rāda cik tuvu gaisā paraušana. Pašreizējais atomnāves stundenis rāda 3 minūtes pirms 12.

Nesen 19 Nobeļa prēmijas laureāti fīzikā, ķīmijā un tautsaimniecībā konferencē par ,,Zemes likteni'' no jauna (pulksteni gan neaiztiekot) vienojās atziņā, ka cilvēci apdraud arī kāda cita veida briesmas — pasaules iedzīvotāju pieauguma eksplozija. To pašu, ko atomraķetes paveiktu 50—150 minūtēs, cilvēku dzimstības straujais pieaugums un mūža ilguma pagarinājums paveikšot 100—150 gados! Piesārņotā un noplicinātā zeme vairs nespēšot uzturēt savus iedzīvotājus! Profesori brīdina: ierobežot dzimstību, pirms nav par vēlu! Bet mūsu mude: latviešu tautas pastāvēšana atkarīga no dzimstības pieauguma, katrā latviešu ģimenē nepieciešami vismaz trīs bērni! Ko nu?!

* * *

Redaktors Jānis Kārkliņš reiz aprakstīja, kā 1940. g. 17. jūnijā, Rīgā izturējās pārsteigtie iedzīvotāji, uz Brīvības ielas ieraugot smagi žvadzot un dārdot veļamies sarkanarmijas tanku rindas: ,,Kāda sieviete histeriski iekliedzās: Tās ir beigas! un sāka skaļi raudāt. Vīrieši skatās mēmi un drūmi, ieplēstām acīm, it kā pusnakts spokus gaišā dienā pamanījuši. Nevarīgās dusmās paceļas dažas dūres pret dzelžaino varu. Apbruņotie krievu tankisti stāv uz savām mašīnām un neuzticīgi raugās apkārt. Neviena smaida, neviena vārda, tikai tad, kad namu augšējos stāvos atveras dažs logs, viņu acīs pazib bailes, ieroči saslienas uz augšu. Drīz ļaudis sadrūzmējas uz ietvēm. Viņi stāv tur mēmi, mitrās acis mutautiņos slaucīdami, kā pie vaļēja kapa. Kāpurķēdes veļas un veļas uz iekpilsētas pusi, bezjūtīgas, putekļiem pārklātas. Tad kāds zēns, kas ietves malā pie rokas tur vēl mazāku meitenīti, skaļi iesaucas: *Neraudi māsiņ! Mēs viņus aiztrieksim atpakaļ!* — Krievi to nesaprot, latvieši neliekas dzirdot...''

Neraudi māsiņ! Kur nu ir šie abi mazie latvieši, kuŗu sirdis aptvēra savas tautas un tēvzemes traģēdiju un pazemojumu?! Pēc gada aiztriektie krievi atkal atgriezās un mūsu tautas posta un iznīcības maskaviešu jūgs turpinās jau trešajā paaudzē! Cik brīvo latviešu brīvajā pasaulē šogad, svētdien, 17. jūnijā atjaunoja kādreiz doto svēto solījumu neaprimt cīnītie pret sarkanajiem iebrucējiem mūsu senču zemē, cikiem viņu sirdīs atdarījās vēl nesadzījušas rētas? Vai vēl bija tādi, kas mierināja otru: Neraudi, reiz mēs viņus tomēr aiztriecsim?! Rietumi šo mūsu sāpi nesaprot, bet nožēlojami tie, labieši, kuŗiem 17. jūnijs 44 gados jau bija aizmirsies! ,,Svešumā mēs sākam garīgi apsūnot vienaldzības grēkā!'' (arhibīskaps A. Lūsis). ,,Mums ir tikai sāpes un sapņi!'' (Lolita Gulbe).

* * *

Ar vienu roku dod, ar otru ņem atpakaļ. To dara lielie valsts vīri, kas, atkarā no klausītāju vides, sēj tiem nepārdomātas polītiskas cerības, par kuŗu īstenošanu tie nemaz ir nedomā. Tas sakāms arī par ASV prezidentu Rēgenu, kuŗš, uzrunājot Amerikas Poļu sanāksmi, īpaši uzsvēra ,,ka ASV nesamierināsies ar tagad sadalīto Austrumeiropu!'' To pašu divi dienas vēlāk, Kaŗa veterānu sanāksmē uzspodrināja ārlietu ministrs Šulcs: ,,ASV nevar mierīgi akceptēt Austrumeiropas tautu permanentu paverdzināšanu''. Protams, ka šie netiešie solījumi revidēt Austrumeiropas polītisko karti mūs daudzsološi uzpurināja. Bet tiklīdz šīs runas sasniedza Kremli, tās kā uguns pakulās satrauca sarkanos diktātorus, un viņu ziņu aģentūra ,,Tass'' jau nākošā dienā stingri nobāra ASV prezidentu par izrunāšanos pret ,,patreizējiem, pastāvošiem pēckaŗa polītiskiem izkārtojumiem Austrumeiropā!''. Šī komūnistu jūteklība apliecināja, cik viņiem lielas bailes, ka kādā jaukā dienā ASV varētu sadūšoties un prasīt Helsinku, Teheranas, Jaltas, Potsdamas u.c. nolīgumu revidēšanu, atjaunojot pirmskaŗa Austrumeiropas karti!. Bet kas nu notika tālāk? Kad liberāļi, ASV-PSRS sadarbības veicinātāji Baltajā namā uztvēra kremliešu satraukumu par to, ka ASV prezidents sāk cilāt saspējušo ,,Eiropas pēckaŗa izkārtojuma'' pārkārtošanas jautājumu, tie panāca (Kisingera-Rokfellera-Trilaterālā ietekmīgā frakcija), ka ASV ārlietu ministrija oficiāli paziņoja nervozajiem krieviem, ka ,,tā tur par vajadzīgu komentēt'' (atsaukt ASV prezidenta un ārlietu ministra runas!),ka ,,ASV saista Helsinku nolīgums'' un valdība ,,nedomā pasākt kādus Austrumeiropas atbrīvošanas plānus''!. Vai mums, Austrumeiropas apspiesto tautu pārstāvjiem (baltiešiem, poļiem un ukraiņiem) neiederētos saiet kopā un vienoti izkliegt savu protestu par šādu divkosību? Bet mums jau gauži patīk dzirdēt un lasīt visu to, ko varam daudzcerīgi iztulkot savā labā, noklusējot medāļas otru pusi, kad tā nešpetni apsviedusies. Šajās piezīmēs tikām minējuši ASV kongresmeņus un senātorus, kas runājuši par ASV paraksta atsaukšanu uz Helsinku nolīguma un ieteicām baltiešiem uzņemt ar tiem sakarus un tos ,,pucināt'', kaut tikai lai satricinātu krievu mafiju.

Vai kāds vēl atceras, ka prof. Dr. Džīna Kirkpatrika, kas pēdējos 4 gadus bija ASV sūtne Apvienotajās Nācijās skubināja baltiešus neaprimt savu tautu brīvības cīņā? Kur palika mūsu paldies viņai par vēstulēm, prezidenta vārdā, visām AN delegācijām par Baltijas valstu stāvokli, kādas ASV ietekmīgais sazindienests — TV, pameta nenepieminētas? Kirkpatrika, Krema mafijas vissīkstākā pretiniece, par savu nostāju apmeklējot liberālās kolledžas tika izsvilpta un noniecināta, bet tas šo kundzeni neiebiedēja iet naidīgu klausītāju priekšā. Ar savām asām runām un replikām, ASV godu aizstāvot, viņa pacēla AN respektu pret Ameriku. Viņas aiziešanu no darbošanās AN, ar prieku un lielu atviegloju mu apsveiks komūnistu un liberāļu bloks Drošības padomē un Trešās pasaules valdošais vairākums AN pilnsapulcē!. Bet mēs viņu neaizmirsīsim! Varbūt kādreiz atklāsies, kālab prezidents viņu uztvēra pat kā solījumu. Ka kautkas aizkulisēs ticis sabrūvēts, norāda viņas rūgtie vārdi amatu atstājot: ,,Acīmredzot kāds veids, kā valsts pārvaldē viens darbinieks izturas pret otru!''. Kundzenei Kirkpatrikai baltiešu Dievpalīgs nākotnei!.

* * *

Pateicoties tam, ka okupētajā tēvzemē izaugusi pašapzinīga jauna latviešu intelliģence, pie kuŗas latviskām dvēselēm klāt netiek pārkrievinātāji un ,,vienotās padomju tautas'' sludinātāji, latviešu nacionālā dzirksts tur tagad, ar visu lielo piesardzību, vairāk jūtama, nekā tas bijis čekas atklātajā terrorā, pirms gadiem divdesmit. Bet trimdai ciets rieksts, ir kā morāli atbalstīt šos uzticīgos tautas dēlus, neapdraudot viņu dzīves ritmu, zem bargā un baigā ,,Lielā Brāļa'' ļaunās un atriebīgās acs?

* * *

Pārdomas izraisa ASV prezidenta Rēgena pašatklāsme kālab tas, pirms gadu desmitiem, pametis demokratisko partiju, kuŗas lojāls aktīvists viņš bijis. Vienu dienu, pēc runas kādā partijas propagandas saietā, pārradies mājās viņš teicis Nansijai: ,,Es runāju to, ko es domāju, kam es ticu uzrunātie dara tieši pretējo tam, par ko iestājos. Es esmu nepareizā pusē!'' Vai noslēdzot 1984.g. arī mūsu jaunstrāvnieki, laikmetisti, jaunā viļņa kūlēji u.c. liberāļi, nevarētu godīgi pārdomāt, vai tad viņi arī nav ,,nepareizā pusē'', ja jau trimdas vairākums viņu saukļiem, kas nekalpo apspiestās tautas morāles un pretestības gara uzturēšanai un stiprināšanai tēvzemē, neseko?

* * *

1973. g. Kalifornijā kā padomju disidenti ieradās Svetlana un Nikolajs Ogorodņikovi (pēdējā čekas segvards Vulfsons), pret kuŗiem vietējā krievu sabiedrība izturējās vēsi, īpaši, kad Svetlana sāka rādīt krievu kino filmas, ko ppiegādāja padomju konsulāts San Francisko. Kad FBI aģentu R. Milleru piekēra romantiskā, bet valstij nodevīgā sadarbībā ar ,,filmu izrāžu rīkotāju'' Svetlanu, atklājās, ka viņa ir rafinēta un rutinēta KGB aģente čekas majora pakāpē! Lielās tēvzemes filmu izrādīšanu tautas atlūzušiem zariem Svetlana veica pēdu slēpšanai un FBI apmuļķošanai! Zem sakarošanās un tiltu celšanas viepļa bija paslēpusies sarkana ragana...

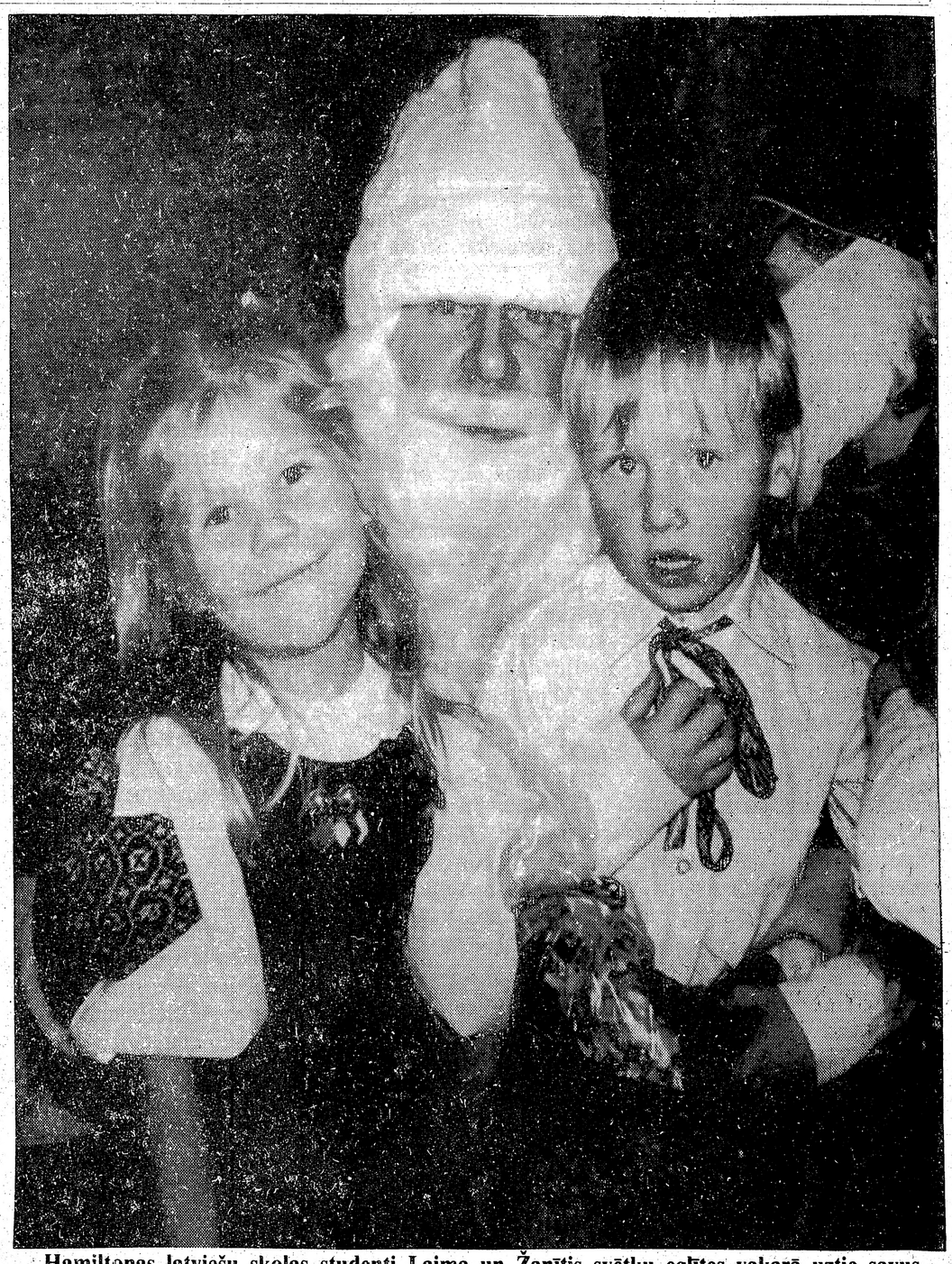

Hamiltonas latviešu skolas studenti Laima un Žanītis svētku eglītes vakarā uztic savus noslēpumus svētku vecītim. foto J. Ligers

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Latviešu Biedrība rīko 13. janvārī, pl. 15 Latviešu namā Tēvzemes balvas laureāta dzejnieka Viļa Plūdoņa piemiņas sarīkojumu. Programmu vadīs Imants Alksnis; Birutas Senkēvičas ievadvārdi, mācītāja Arveda Celma referāts par Plūdoņa daiļdarbiem un Varimanta Plūdoņa atmiņas par savu tēvu dzejnieku. Varoņdzeja un proza A. Celma sniegumā. Būs arī kafijas galds.

● TLB Sestdienas skolas eglītes sarīkojums 6. janvārī, pl. 16 Toronto Latviešu Centrā ar svētbrīdi un kokļu mūziku un Austras Martinsones lugas Zalšu ķēniņa līgava izrādi Annas Briedes iestudējumā. Dekorācijas skolai dāvājis Egons Ērvalds. Loterija mācības grāmatu iegādei. Centra dāmu komiteja skolas sarīkojuma dienā atteikusies no kārtējā svētdienas azaida rīkošanas.

● Zelta svētdienas azaids Latviešu Centrā bija pēdējais vecajā gadā, pulcinot ap 450 apmekkētāju. Pēcpusdienā notika kopīga Ziemsvētku dziesmu dziedāšana māc. J. Cālīša vadībā, klavieru pavadījumus spēlējot ērgelniekam Jānim Grīnbergam no Hamiltonas. Lielajā zālē galdi bija rotāti ar svecītēm, dega Ziemsvētku eglīte. Centra dāmu komiteja bija izkārtojusi loteriju un pārdeva vairāk nekā 50 mārciņu piparkūku.

● Sv. Andreja draudzes koŗa eglīte 15. decembrī baznīcas zālē pulcināja ap 90 apmeklētāju. Māc. J. Cālītis vadīja svētbrīdi un Ziemsvētku dziesmu dziedāšanu koŗa pianistes Lailas Dabous pavadījumā. Latvisko azaida galdu bija saposušas koristes M. Eglīte, G. Āpše, A. Bredovska un E. Ķivle. Baritons Jānis Cīruls dziedāja vairākas dziesmas, klavieru pavadījumu spēlējot draudzes ērgelniecei Editei Timermanei. 10 g. vecais Pēteris Daugavietis atskaņoja klavieru solo. Pašapdāvināšanas veltes izdalīja S. Rozenberga Ziemsvētka vecīša tērpā. Draudzes koŗa gadskārtējais koncerts 30. martā.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais koncerts Ziemsvētku ieskaņai bija pulcinājis gandrīz pilnu baznīcu. Koncertā piedalījās baritons Pauls Šķetris, draudzes ansamblis Brigitas Alkas vadībā un ērgeļu māksāliniece Anita Grigale-Rundāne. Pēc koncerta draudzes priekšnieks J. Koncis pateicās māksliniekiem un dāmu komiteja pasniedza ziedus. Draudzes sarīkojuma telpās bija klāts kafijas galds.

● Iesvētes mācībā pašreiz piedalās 15 jauniešu. Mācības Sv. Jāņa draudzei notiek kopīgi ar Sv. Andreja draudzi māc. J. Cālīša vadībā. Pēc Jaungada iesvētes mācība notiks Sv. Jāņa baznīcā abu draudžu jauniešiem, un to vadīs archibīskaps A. Lūsis.

● Sv. Andreja draudzes padome nolēmusi draudzes gada sapulci sasaukt 24. februārī pēc dievkalpojuma ar parasto darba kārtu, ieskaitot vienu trešdaļu padomes locekļu pārvēlēšanu. Šogad pārvēlamie ir: Vismonts Eglīte, Jānis Pētersons, Jānis Kūla, Edvīns Kalniņš, Jānis Līberis, Kārlis Lapiņš un Žanis Šmits.

● Sv. Andreja draudzes dievkalpojumā 16. decembrī, ko vadīja mācītājs J. Cālītis, ar bībeles lasījumiem piedalījās svētdienas skolas audzēkņi Ilze Treimane un Indra Liepiņa. Skolas bērni bija izveidojuši Betlēmes ainu ar Mariju, Jāzepu, eņģeļiem, ganiņiem, ķēniņiem un gudrajiem. Sekojošā pēcpusdienā, kuŗā piedalījās 50 bērni un ap 100 pieaugušo, dāmu komiteja ar priekšnieci Balvu Kūlu bija klājusi svētku galdu un sagādājusi 65 sainīšus, kuŗus izdalīja R. Jansone, tēlojot Ziemsvētku vīriņu. Bērni teica Ziemsvētku dzejoļus un dziesmiņas, lai izpelnītos dāvanu. Draudzes jaunieši bija puškojuši skatuvi un rotājuši svētku galdu.

● DV grāmatnīca Toronto Latviešu Namā ar salonu Latviešu centrā būs lielākā grāmatnīca brīvajā pasaulē. Latviešu namā vien grāmatnīcai atrodas 4000 sējumu latviešu grāmatu, daudz žurnālu, daiļamatniecības izstrādājumi un citi latviskie priekšmeti. Ļt sevišķa rosība grāmatnīcai bija Ziemsvētku laikā, iepērkoties latviskas dāvanas. Grāmatnīca darbojas jau kopš 1951. gada, sākumā 13 gadus DV namā Hjurona ielā, bet kad latvieši iegādājās namu Kolledža ielā, pārcēlās tur, aizvadot šinī mūsu ,,Mazajā Latvijā'' jau 20 gadus. Visus 33 gadus grāmatnīcu vadīja nupat pensijā aizgājušais Pēteris Ratnieks, bet ar 1. decembri vadību pārņēma Skaidrīte Tērauda. Galvenais grāmatnīcas veikals Latviešu namā darbojas pirmdienās no pl. 12—17, otrdienās no 12—19, trešdienās, ceturtdienās un piektdienās no pl. 12—18 un sestdienās no pl. 9—13.

● LNJAK 19. janvārī pl.20 Latviešu centrā rīko īpašu sarīkojumu ,,Reiz bija...'' ar loteriju un balli. Atlikums par labu nākamā Pasaules latviešu jaunatnes kongresa organizēšanai 1986. gadā. Loterijai jau saziedots daudz laimestu. Deju mūziku spēlēs ,,Elektriskie burkāni'' un viesi ar pūšamiem instrumentiem un dziedātāji. Atskaņos piecdesmito un sešdesmito gadu ,,rock mūziku'', sagādājot sevišķu pārsteigumu tā laika jauniešiem, kas tagad kļuvuši latviešu sarīkojumu spmeklēšanā pasīvi vai tos vairs neapmeklē. Tie nu gaidīti atsvaidzināt senās atmiņas. Būs jauks pārsteigums arī visiem pārējiem.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Solveigu Osi un Geraldu Brantu.

● Ziemsvētku dievkalpojumā 20. decembrī Sadberijā, kas pulcināja lielu dievlūdzēju saimi, māc. A. Celms kristījis Janu Kati Justini Luck,Gartha Russela Lawrenca un Lindas, dzimušas Zariņas, meitu. Ērgeles spēlēja Linda Zariņa. Pēc tam bija draudzes dāmu komitejas sarūpētais kafijas galds.

● Gadskārtējā pirmssvētku apmeklējumā pie vientuļiem un slimiem tautiešiem 23. decembŗa vakarā piedalījās 48 jaunieši no Sv. Andreja, Sv. Jāņa un Austrumu draudzes. Jaunieši sapulcējās Sv. Andreja baznīcā, tad sadalījās 4 grupās, apciemojot pāri par 40 tautiešu veco ļaužu mītnēs, atpūtas namos un privātās mājās, iepriecinot apmeklējumos ar evaņģelija lasījumiem, dziesmām un lūgšanām, kā arī nododot Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas sagatavotos sainīšus. Pēc apmeklējuma beigām visi dalībnieki sapulcējās Sv. Jāņa baznīcā draudzes dāmu komitejas sagādātā azaidā, kas beidzās ar svētbrīdi dievnamā, piedaloties archibīskapam A. Lūsim un māc. J. Cālītim.

● 23. decembrī Sv. Andreja draudzes koŗa mūzikālā Ziemsvētku ievadījumā koŗa dziesmas mijās ar māc. J. Cālīša Svēto rakstu lasījumiem no Vecā un Jaunās derības un draudzes dziesmām. Draudzes koris dziedāja dažādu laikmetu komponistu sešas dziesmas diriģenta Arvida Purva vadībā. Ērgeļu priekšspēli, pēcspēli un draudzes dziesmu pavadījumus spēlēja draudzes ērgelniece Edite Timermane. Pēc tam bija dāmu komitejas kafijas galds.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas pirmais Jaunā gada sarīkojums būs pankūku brokastis pirms 13. janvāŗa dievkalpojuma no pl. 9 līdz 11 rītā. Pēc 20. janvāŗa dievkalpojuma sekojošā draudzes pēcpusdienā māc. J. Cālīša referāts ,,Toma evaņģelijs''. 17. februārī pl. 15 gadskārtējais draudzes bazārs.

● Sirsnīgā draudzības gaisotnē Toronto latviešu bridža kopa 14. decembrī noslēdza savu rudeņs spēļu sezonu. Sacensības notika vienību starpā. Vislabākos rezultātus spēļu nobeigumā uzrādīja četrinieks, kuŗā spēlēja Tanita Sveķis, E. Pērkons, G. Plūmanis un K. Veravs. Katrs no viņiem saņēma pa kopas valdes sagādātajai balvai un vēl piedevām pa grezna izdevuma grāmatai, ko uzvarētāju apbalvošanai bija ziedojis grāmatu izdevējs Valters Ziediņš.

Pirms spēļu sākuma kopas vadītājs Pēteris Staša uzrunāja lielo bridža spēlētāju saimi (pāri par 50), novēlēja visiem priecīgus Ziemas svētkus un labu Jauno gadu. Sirsnīgos vārdos P. Staša pateicās kopas dāmām par bagātīgo cienasta galdu un kungiem par stiprākiem padzērieniem. It sevišķi pateicību viņš izteica kopas vārdā Imantam Sveķim par daudzajām un interesantajām lekcijām bridža spēlē (Bridža pasakas), tāpat grāmatu izdevējam Valteram Ziediņam, kas kopu apdāvinājis un atbalstījis dažādos veidos. Laimīgo lozi P. Staša dāvātajai balvai loterijā laimēja Leonīds Undups. Sākot ar 4. janvāri, kopa atsāks savas rēgulārās ik nedēļu spēles — piektdienās pulkst. 7. vakarā Latviešu Centrā. Jauni dalībnieki arvien gaidīti.

● Vaughan laikrakstā parādījusies ziņa, ka Kristus Dārzs esot aizkavēts sākt būvdarbus.

Kristus Dārza valde paskaidro, ka šī ziņa nav pareiza un ka darbus Bramleas būvfirma domā sākt divu nedēļu laikā.

DV nodaļas darbība

● 13. decembrī, DV Toronto nodaļas valdes sēdē piedalījās:— valdes pr-dis Z. Akots, pr-ka vietnieks L. Ozols, vanadžu kopas vadītāja A. Jakobsone, valdes loc. — J. Veckers, V. Cinis, R. Pētersons, V. Vičs, A. Selga, K. Gulbis, M. Lejiņa, H. Jakobsons, A. Vītols, Kluba pārz. A. Šterns, darbinieks Ed. Tiltiņš un rev. komisijas loc. A. Putniņš.

Sēdes darba gaita sākās ar klusuma brīdi mūžībā aizgājušajiem nodaļas biedriem V. Cīrulim un K. Treilonam. Sēdes turpmākās gaitas lietiškie ziņojumi par sekciju darbību norādīja, ka valdes locekļu darbs ir vainagojies panākumiem. Starp nākotnē veicamiem pienākumiem, pārrunāja turpmākos nodaļas sarīkojumus, svētdienas referātus nodaļas klubā.

Ar J. Tērauda un A. Vītola sen. organizētajiem kluba referātiem šis nodaļas saimnieciskais pasākums uzrāda augošu apgrozību. Atzīmējama vanadžu kopas rosība mielastu gatavošanā, nodaļas sarīkojumos. Sēdē klātesošie vēl pārrunāja DV Nama telpu īres jautājumus, vienojoties, ka kautgan īres likmes ir noteiktas, tās tomēr var svārstīties, izejot no sarīkojuma rakstura un dalībnieku skaita. Telpas sabiedriskām vajadzībām pieprasāmas pa tāļruni — 465—5225. **-ons.**

HAMILTONA

● Ievadot 1985. gadu, HLB savu kārtējo pārrunu vakaru iesāks ar literāru dzejas vakaru.

Divas Toronto literātes, Ingrida Vīksna un Lolita Gulbe, apsolījušās mūs iepriecināt ar savu jaunāko darbu skandējumiem. Vakars notiks 17. janvārī plkst. 19. HLB telpās, 16 Queen St. N.

● DV Hamiltonas nodaļas vakars notiek sestdien, 5. janvārī, pl. 18;30 HLB namā ar svētbrīdi. Dziedās vanadžu koris. Pašapdāvināšaņās. Lūdzam ņemt līdz dāvanas, ne dārgākas kā 5 dol. vērtībā.

● DV Hamiltonas nodaļa no sava 18. novembŗa sarīkojuma atlikuma ziedojusi 100 dol. Latv. Nac. Fondam Zviedrijā.

● DV Hamiltonas nodaļas vanadžu kopas pilnsapulce notiks 29. janvārī pl. 19 Latviešu baznīcas lejas telpās. Visas kopas vanadzes lūgtas ierasties pilnsapulcē, lai, noklausoties ziņojumus, iepazītos ar kopas darbību un piedalītos ar ierosinājumiem turpmākajā darbā.

● 14. aprīlī DV Pūpolu tirgus First Place telpās, King St. E., un Wellington ielu krustojumā.

Atkal atraitnis

TORONTO ATKĀRTOJUMA IZRĀDE 3. FEBRUĀRĪ

Daugvas Vanagu Teātris Kanadā sniegs trešo un pēdējo G. Greizes lugas Atkal atraitnis Toronto izrādi — svētdien, 3. februārī, plkst. 16:00. Izrāde notiks West Park Secondary School, Bloor St. W., un Dundas St. W., ielu krustojumā.

Toronto un apkārtnes tautiešiem šī būs pēdējā izdevība noskatīties šo jauno G. Griezes skatuves darbu. DV TK valde gan lūdz biļetes, pēc iespējas iegādāties DV grāmatnīcās, lai nenotiktu kā O.M.T.A. festivālā,kad lugas pirmizrādē pie kases biļešu pietrūka, jo zāle bija izpārdota. West Park zāle ir krietni lielāka un, cerams, uzņems visus skatītājus.

1984. g. 9. decembrī lugu ar panākumiem izrādīja Hamiltonā un pēc 3. februāra izrādes Toronto, DV TK ar lugu viesosies ASV — 23. un 24. martā — Vašingtonā un Priedainē un 30. un 31. martā — Čikagā un Detroitā. Paredzamas arī citas viesizrādes.

DV TK 1985. g. februārī sāks iestudēt jaunu lugu Daugavas Vanagu Dienām Toronto. **J.F.**

Pārkārtotais darba laiks DV grāmatnīcā
491 College ielā, Latviešu namā.

Pirmdienās	**no pl 12.00 līdz pl. 16.00**
Otrdienās	**no pl. 12.00 līdz pl. 19.00**
No trešd. līdz piektd., iesk.	**no pā 12.00 līdz pl. 18.00**
Sestdienās	**no pl. 9.00 līdz pl. 13.00**

Novēlam
laimīgu Jauno gadu saviem radiem un paziņām,
iemaksājot un atbalstot Latvijas Brīvības Fondu:

Jānis un Ausma Markevici $50, Imants un Nora Alkšņi $20.

Lūdzam tautiešus, kas šādā veidā vēlas ziedot augšminētam mērķim, rakstīt čekus uz **Latvijas Brīvības Fonda vārda un nosūtīt Dr. A. Šteinam 33 King Str. W., Bolton, Ont. LOP 1A0.**

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(69. turpinājums)

Ja drusku saslapējās, vairs negribēja sprāgt, tādēļ bija ietinams vaska papīros rūpīgi kā zīdainis. Sprāgstvielas deva valdība. Amonalu lietoja kā lētu pašu zemes ražojumu. Daugavas dziļumā un Krustpils pusē turpināju ar amonalu. Bāzu amonala saiņus klinšu spraugās un starp akmeņiem, kas izsprāgstot klinti iztricināja, ka varēju to ar lauzni izlauzt. Zināmu posmu izspridzinājis, ieguldīju tajā kābeli, lai grāvis nebūtu jātīra otrreiz.

Tā strādājām daudz dienu, bet vakaros atpūtāmies vai nu viesnīcas istabā pie kādas grāmatas, vai vietējo meiču sabiedrībā upes krastā. Ilgāk par astoņām stundām dienā nestrādāju. Atlika laika visādām izdarībām, sevišķi maniem palīgiem, kas, visu dienu laivā nosēdējuši, vakarā gribēja drusku izkustēties. Viņiem kā Rīgas studentiem iešanu netrūka. Dziedādami vizināja meičas laiviņā pa Daugavu un brauca lejā uz saliņas atpūsties. Man rokas nogura no āmura cilāšanas zem ūdens, tādēļ es aiņu un meiču cilāšanā reti kad piedalījos. Uz ielas kautrējos iziet, jo mazie ingeļi apstāja mani kā odi. Atmuguriski kāpdamies pētīja, vai man vēl deguns ir klāt un nav ziemā nosalis. Vajadzēja tikai vienam iesaukties „oi vodeles", kad zvirbuļu bars saskrēja no visām pažobelēm mani apsveikt ar atgriešanos. Drošākie apbēra mani jautājumiem, kādas un cik lielas zivis esmu redzējis un kādās jūrās esmu bijis, bet mazākie plātīja tikai mutes kā zivis sausumā. Ja iegāju veikalā nopirkt vienu pāri zeķu, žīdiņš izkrāva pus veikala uz letes un priecājās: „Oi, jūs pelne kā ministere!" Atstāju veikalu ar trim zeķu pāriem, kreklu un gaļām apakšbiksēm ar visām bantītēm, kuŗas es necietu. Veči dzēra uz manu veselību un reizēm uz mana rēķina, slavējot mani un savas mātes. Atskārtu, ka populāritāte dārgi maksā un reizēm apgrūtina.

Laimas šokolādes veikalā gan bieži iepirkos, jo veikals atradās turpat pie viesnīcas un šokolādes man ļoti garšoja, it sevišķi tādēļ, ka aiz letes stāvēja ļoti glīta meitene. Ēdu šokolādes, kamēr vēders sacietēja. Vēlāk pārgāju uz citiem Laimas ražojumiem. Reizēm nostaigāju līdz Latviešu biedrībai paspēlēt šachu, kas man patika ne mazāk par Laimas pārdevēju. Pāris nedēļu pie manis nociemojās gleznotājs Pīlādzis, kas lika man aizmirst kā Laimu, tā šachu, jo — mēs abi kopā zīmējām un gleznojām. Pīlādzis zīmēja no visām pusēm manu galvas kausu, atrazdams tajā raksturīgas īpatnības, un es klusībā cerēju, ka tās īpatnības nav nekas slikts. Jau agrāk kāda zīlniece, izpētījusi manu galvas kausu, paziņoja, ka man mīlestība nākot pa ausīm laukā. Toreiz nopriecājos, ka tikai mīlestība nāca laukā, bet tas mazumiņš gudrības palika iekšā. Pa kaut kurieni mīlestībai bija jātiek laukā... Apprasījos Pīlādzim, kas man tagad no galvas kausa nāk ārā, bet viņš mani nomierināja, ka ūdenī samirkušas zāģu skaidas no tā poda neizbiršot. Cita nekā viņš biezajam pakausim cauri neredzot. Nemaz neapvainojos. Sāku cītīgi zīmēt un rādīt Pīlādzim, kā izskatās zem ūdens. Viņš aizmirsa manu galvu uz papīra un mēģināja pēc maniem zīmējumiem un nostāstiem atainot zemūdens ainavu pie Jēkabpils eļļā uz audekla. Palīdzēju kā prazdams un varēdams. Uz audekla parādījās pat īsts ūdenslīdējs, iegrimis kā ugunsgrēka atblāzmā Daugavas dzelmē, kamēr augstāk uz klintīm sārtojās mazi gaismas zaķīši, bet pašā augšā zilgani sudrabainas zemūdens debesis. Izskatījās ļoti skaisti, bet mani pirksti un deguns bija vēl skaistāki eļļaini abstraktā krāsu priekā. Mēģināju kaut ko uzskicēt brīvā dabā virs ūdens, bet nevarēju atrast mierīgu kaktiņu, kur mūs netraucētu jaunie un vecie mākslas apbrīnotāji. Sāku jau sapņot par gleznošanu zem ūdens, lai cilvēki redzētu, cik skaisti vai neskaisti tur ir un pats varētu nodoties mākslai, ziņkārīgo bērnu netraucēts. Dzidros okeana ūdeņos varēja fotografēt, bet Daugavas ūdeņi fotografēšanai nederēja. Pie manis atbrauca gan fotografi, gan filmu operātori. Lapiņš uzņēma gaŗu filmu un varēju to atpirkt par trīsdesmit latiem. Neatpirku, jo filmā redzēju tikai to, ko darīju virs ūdens. Par trīsdesmit latiem uz sevi skatīties negribējās.

Ne vienmēr spīdēja saule, reizēm uznāca pa negaisam. Kad uzpūta Ziemelis un Daugavas ūdeņus sakūla putās, mēs pat strādāt nevarējām. Tad sapņoju savus nomoda sapņus un zīlēju „nākotni nezināmo", jo nezināju, ka cilvēks skatās uz priekšu, bet spējīgs redzēt tikai atpakaļ. Negaisa naktī nogrima laiva un noslīka divi cilvēki — vīrs un sieva. Mani izsauca viņus sameklēt. Vīrieti atradu. Viņš šūpojās straumē, ar kājām aizķēries laivas ķēdē. Sieviete, man zem ūdens esot, uzpeldēja. Laikam mana signāla virve vai šļūtene to bija aizķērusi. Maz patīkams darbs, bet ūdenslīdējam tas reizēm jādarā. Pie tā jāpierod. Mani satrauca tie apstākļi, kādos divi cilvēki aizgāja bojā, paņemot līdz vēl nedzimušu dzīvību un atstājot divus bāreņus. Vīrs — dzērājs, krogū sakāvies un nozadzis pie akmens peķēdētu laivu, akmeni ar visu ķēdi ieceldams laivā. Ierāvis arī sievu laivā, kas viņu krastmalā panākusi, lai atrunātu no braukšanas vētrā. Īss stāsts, bet man ilgi par to bija jāmurgo. Sapņos redzēju, ka bērns piedzima zem ūdens, un man arī tas bija jāmeklē. Rakņājos pa dubļiem, vīru tur ieraku, un mani meklēja policija, it kā es būtu tas vainīgais. Sapnis atkārtojās gadiem ilgi. Slīkonis dubļos, kur es to reizē slēpju un meklēju, un policija mani dzenā kā vainīgo... Arī sapņos pagāja daudz gadu, sapnī zināju, ka tikai sapņoju, bet bailes un vainas apziņu sajutu asāk kā īstenībā. Vai es biju par jūtīgu ūdenslīdēja darbam? Kādēļ pēc mana pirmā slīkoņa pie Kaijas nekā nesapņoju? Atbildes nedabūju ne sapņos, ne nomodā un turpināju kābeļa likšanu, it kā nekas nebūtu noticis. Neviens arī nezināja, ko es sapņoju. Gadījums ar noslīkušo pāri kā tumšs mākonis pārslīdēja Jēkabpilij. Cilvēki uz ielu stūŗiem, veikalos un krogos par to vien runāja. Šausmināja, pieminēja aizgājušos tikai aŗ labu un nožēloja palikušos bērniņus, kam nebija vairs apgādnieku. Varbūt klusībā priecājās, ka pašiem tas pagājis secen. Mācītājs bērēs aizlūgumā par mirušajiem un vēl dzīvajiem esot pieminējis arī manu vārdu, jo es esot atteicies no jebkāda atalgojuma, pašaizliedzīgi dodoties briesmās, lai nelaiķus varētu guldīt svētā zemē. Mn tas izlikās pārspīlēti, jo, redzot bērniņus ieķērušos vecās mātes brunčos un nabadzību visapkārt, man ne prātā nenāca prasīt kādu atalgojumu.

Divdesmit sešgadīgam ūdenslīdējam nemaz nav vienaldzīgi, ko par viņu runā vai raksta, bet baidījos no pārspīlējumiem, kas var izdarīt vairāk ļauna kā laba. Jutu, ka vietējie pret mani izturējās citādāk nekā agrāk. Jaņķeļi mani vairs neraustīja aiz biksēm, jautādami dumjus jautājumus, vīri uz ielas sveicinot pacēla cepuri, veikalā varēju pirkt visu ko vēlējos, bez slavenības piemaksām. No apbrīnota ūdens ērma biju pārvērties cilvēkā, ko var lūgt ciemos un sēdināt pie galda goda vietā blakus nama mātei, mācītājam vai pat pilsētas galvam. Melnais mākonis ātri pārgāja, cilvēki atrada citas lietas, par ko runāt, bet mūsu attiecības nemainījās. Es biju uzņemts „savējos", un katrs ar to lepojās.

Darbs pie kabeļa tuvojās beigām. Atbrauca Rīgas kungi, lai pārbaudītu darba sekmes un pārrunātu par citiem darbiem. Vakarā, sēžot viesnīcā uz manas neapklātās gultas, direktors man piedāvāja pastāvīgu darbu uz mēnešalgu, ar piemaksu par zemūdens stundām. Viņiem tāds cilvēks esot vajadzīgs.

(Turpinājums sekos)

Jānis Tanks

Silvestra nakts

Klausaities, laimīgie, Jaungada zvanos,
paceliet glāzes tik savam priekam,
aizmirstiet dienas smagās un sūrās,
paejiet gaŗām viņām kā niekam!

Tundrā un taigā
nāve staigā.

Sviežiet gaisā krāsainus balonus,
pildiet līdz malām glāzes un kausus,
sniedziet viens otram pie svētku galda
dzirkstošu vīnu, dzeriet tos sausus!

Bāl kauli, trūd miesa,
kur mūsu tiesa?

Jauno gadu sagaidiet skaļi,
Silvestra naktī paceliet balsi,
jautrai svētku mūzikai skanot,
dejā lai iegriežas līganais valsis!

Sprakst sargu torņos
ložu kārtas,
aiz dzeloņžoga
kāds asinīs valstās.

* * *

Edvarts Tūters

Dziesma ir kā smarža

Vienmēr kāda dziesma
Sirdī plaukst un zied...
Skanēdama klusē,
Klusēdama dzied.

Dažreiz augu nakti
Tā tur vītero,
Bet, kad atnāk ausma,
Nedzirdu vairs to.

Skanējusi nakti,
Ausmā apklust tā.
Velti tad ir gaidīt
Viņas laipnības.

Dziesma ir kā smarža,
Vējš ko atšūpo...
Dienu skarbais troksnis
Baida projām to.

* * *

Lidija Dombrovska

Radības priekā

Astrālas miglas,
virpuļojošas saules,
maģiski okeani.

Es lidinājos
gar galaktiku girlandēm,
grimstu gaismas jūrā.

Žilbinošā gaismā
dzimst jauna pasaule —
esmu tās centrā
kā viļņojoša kustība
nerimtīgā radības
priekā.

* * *

Austra Balka

Dziesmu vējā

Aijā, mana skumjā tauta,
Aijā savas dziļās bēdas
Visu bēdu laiku krātās
Dziļi daiļās ilgu dziesmās!

Dzidri, daiļi auklēdamas,
Dziesmas dziedē sūrās rētas,
Kas vēl ilgi sāpēm čūlo,
Līdz pat sirdij plosīdamas.

Aijā, mana skumjā tauta,
Savu dziesmu dzidrā vējā!—
Ausīs jauna saules dziena,
Tālu skanēs tava dziesma.

A. Sedasdēls

Spoža rūsa

STRĒLNIEKUS ATCEROTIES

Laiks pievieno vēsturei notikumus: tā kļūst plašāka, bet arī skumjāka, jo liecina, ka kaut kas no mums ir atkal attālinājies un izdzēsis pēdas tagadnē. Jo tālāk atejam savā pagātnē, jā tā pieaug spožumā, bagātināta pārdomām, slavu un nezūdīgiem notikumiem. Tā mums atgādina tālu zibžņu plandīšanos pie apvāršņa, ko devējam par gaismas rūsu, bet kuŗu laiks nespēj saēst vai aptumšot.

Vai uzdrošināmies aizmirst pirmos kaŗotājus — strēlniekus? Ja to daļai bija rūgts nobeiguma posms, tad tomēr visam pāri liecas slavas varavīksna, kas mirdzina vēl šodien, kaut strēlnieku laiks ar savu lielumu iegrimis dziļi pagātnē. Neko nedrīkstam aizmirst, ja tajā atrodam spēcīgu morālu pulsējumu vai ierosmi, kas pašķiŗ ceļu rīcībai tautas un tēvzemes labā. To varam liecināt par vecajiem latviešu strēlniekiem. Vai toreiz viņi, bezbailības un tēvzemes mīlestības skubināti, varēja paredzēt savu gaitu nobeigumu? Vai viņi nogieda savas rīcības varonīgo, bet arī tragisko norisi? Nē. Nedz viņi paši, nedz tauta to nespēja, vienīgi palikdama cerībā, ka kaut kas liels un pārvērtīgs norisināsies zemes robežās.

Jaunos strēlniekus vadīja apziņa un stiprināja pienākuma lielums — iestāties par savas zemes un tautas likteni. Šodien lai atkal paveŗam atmiņu vārtus, ieejot pa tiem ar lepnu satrauktību vērojot strēlnieku sejas. Tajās starroja bezbailīgs prieks par to, ka viņiem dota iespēja pierādīt, ko tie spēj savas tautas labā.

Neaprakstāma pacilātība uzrausās strēlnieku pulcēšanās vietās gan sirmajā Rīgā, gan citās pilsētās, miestos un lauku novados. Kā salauzts aizsprosts pavasaŗa paliem ļauj appludināt plašu apkārtni, tā strēlnieku brīvprātības sajūsma ieskalojās visos tautas slāņos, noskaņojot tos patriotismam un savu kaŗotāju atbalstam.

Ziedu lietus, sirsnīgi vēlējumi, neapslāpēts prieks — viss šķita it kā nekad neredzēta kopaina. Miršu zariņi, siltā istabā plaukušas rozes, s taipekņu zaļie dzīpari mirdzēja pie strēlnieku cepurēm vai svārku atloka.

Saprotams: jaunajiem zēniem vēl nebija priekšstata par to, ko no viņiem prasīs kaŗavīra pienākumus. Bet viņi apzinājās mērķa svarīgumu, kam pievērsti tautas skati ar iestaŗotām cerībām.

Šai lielajā sajūsmas brīdī raisījās tautas mīlestība un godinājums saviem kaŗavīriem. Tā bija vienreizēji vēsturiska parādība, kad par brīvību un gaišāku nākotni savai zemei iedrošinājās runāt latviešu tautas apslēptā cerība un klusībā dzimušās patstāvības alkas.

Strēlnieku ceļos nobira rozes. kaut vēlāk, smago cīņu secībā, tās samirka asinīs. Un kopš pastāvēja mūsu brīvā un neatkarīgā valsts, pirmo cīnītāju veikumi allaž cirtās uz āru, kad atcerējāmies vēstures posmu, kas izauga no strēlnieku durkļu smailēm, lielās un varenās dvēseļu uzupurēšanās.

Nevieni Ziemas svētki vai Zvaigznes diena nepagāja bez pārdomām un goddevīgās strēlnieku varonības un tragisma atcerēšanās. Šais dienās mēs it kā samanījām sakustamies vēju nolīdzinātās kapenes Ložmeteju kalnā, Nāves salā, Tīreļpurvā un citās cīņu vietas, no kurienes izlauzās dusētāju dārdīgā valoda. Tā nav gaŗi plūstoša, bet izskan divi vārdos — Latvijas dēļ.

Mitinoties svešajās mājās, bez dzimtenes un tās brīvības, mēs dažkārt nevietā, tūkstošiem jūdžu attālumā no savas zemes, bet

(Turpinājums 20. lp.)

Sarīkojumu Kalendārs

6. janvārī pl. 16 Latviešu Centrā TLB Sestdienas skolas eglīte ar A.Martinsones 4 cēlienu lugu Zalkšu ķēniņa līgava. E. Ervalda dekorācijas.

10. janv. pl. 19.30 Latviešu Centrā Runas mākas izkopšanas kursa sākums.

12. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TMMK-Zaķu balle. Spēlēs Runči.

13. janvārī atsāk azaidus Latviešu Centrā no pl. 11.30—15.00. Pl.14 vid. zālē Dr. A. Vanaga ceļojuma apskats slīdītēs: Havaja — paradīzes un vulkānu zeme.

13. janvārī (svētdien) pl. 13 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā Ērika Dzeņa gleznas, zīmējumi un slīdītes ar autora paskaidrojumiem.

13. janvārī pl. 15 Latviešu Namā Viļa Plūdona pēcpusdiena. TLB sarīkojums.

19. janvārī REIZ BIJA...balle un loterija Latviešu Centrā pl. 20 par labu 7. VLJK Otavā.

20. janvārī Latviešu Centrā azaids no pl. 11.30—15.00. Pl. 14.00 vid. zālē viesa no Montrealas Imanta Steprāna referāts — Mūsu nacionālās krizes.

27. janv, Azaids Latviešu Centrā no pl. 11.30 — 15.00.
Pl. 14.00 vid. zālē GRĀMATU SVĒTDIENA Draudzīgā aicinājuma iezīmē. Dzejniece, ilggadīgā 2 x 2 lektore Valda Dreimane-Melngaile no Bostonas referēs par Krišjāni Baronu un tautasdziesmām — Dzīve, gaisma un balss.

3. februārī pl. 15 Latviešu Namā TLB un DV kopējs sarīkojums — Aleksandrs Grīns.

3. februārī (svētdien) plkst. 16.00 DVTK lugas Atkal atraitnis pēdējā Toronto izrāde West Park Secondary School, 1515 Bloor St. W. (pie Dundas West).

2. martā vīru koŗa Viesturs 30 gadu jubilejas koncerts.

TORONTO
LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS
26. SEZONAS KONCERTI

25. februārī, pirmdien, baritons Pauls Berkholds no ASV. Pie klavierēm Pēteris Zariņš.

9. Aprīlī, otrdien, mecosoprāns Ileāna Pētersone no Zviedrijas. Pie klavierēm Brigita Alka.

Visi koncerti notiks Town Hall pl. 20.00

SAULAINE

5. janvārī pl. 18 Kurzemes Ziemsvētku kauju 40 gadu atceres svētbrīdis pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa. Māc. A. Celms. Piedalās DV vīru koris.

Arnolds Lūsis
Archibīskaps

GANA RAKSTS

1985. GADĀ IEEJOT

"Bet dzenaties pēc vislielākām dāvanām, tad es jums rādīšu ceļu, vēl pāri pār to . . ."

Mīļie svešumā izkaisītās latviešu ev. lut. draudzēs!

Jaunībā, studiju gados, lasīju Šveices rakstnieka Pētera Rozegera stāstu par kādu jaunieti, kas nokāpis no dzimtenes kalniem, un devies svešumā - laimi meklēt. Ilgu laiku par šo laimes meklētāju neviens neko nezinājis. Bet tad, pēc vairākiem gadiem, pienākusi viņa vēstule. "Atsūtiet man dzimtenes adelveisa ziedu manas līgavas vainagam" - rakstījis jaunietis, atradis līgavu svešā zemē un svešā tautā. Tad - atkal pagājuši pāris gadi. Un pienākusi otrā vēstule. "Atsūtiet man manas dzimtenes kalnu avota ūdeni - mana bērna kristībām" . . . Tad, pēc daudziem gadiem, pastnieks atnesis pēdējo, jau ar drebošu roku rakstīto, vēstuli. "Atsūtiet man trīs saujas dzimtenes smilts . . . bēru dienai" . . .

Toreiz, jaunībā, kad sirds vēl rīta sapņu medainās rasas pielījusi - neatkārtu, cik daudz svešuma sāpju un dzimtenes ilgu ir šī laimes meklētāja skopās vēstulēs. Jāatzīstas - šis Rozegera stāsts man izlikās pat mazliet sentimentāls. Bet tagad, kad mēs paši jau tik ilgi - četrdesmit gadus ilgi - esam bijuši prom no savas dzimtenes- mēs šo svešumā aizklīdušo jaunieti saprotam labāk. Starpība gan ir tā, ka viņš bija aizgājis svešumā laimi meklēt. Mums bija jaaiziet negribot, ar sāpju sadzeltu sirdi. Tapēc jāsaprot tie, kas, atgriežoties no īslaicīgas ciemošanās mums nolaupītā tēvzemē, paņem sev līdzi kautko no dzimtenes. Varbūt mazu saknīti, no kuras izaug dievkociņš; varbūt baltās upmalas ievas rūgtenās ogas, lai iestādītu ieviņu savā dārziņā. Vai arī tikai dažas saujas dzimtenes smilts savai, un savu mīļo-bēru dienai. Tās ir kā dāvanas, ko, atvadoties no mums, svešumā aizklīdušiem-dzimtene mums dāvinā. Nenozīmīgas. Un tomēr - sirdij mīļas un tuvas . . .

Bet ir vēl citas dāvanas, ko esam paņēmusi līdzi, un kuru sākumi meklējami mūsu tālā tēvzemē.

Un nozīmīgākā un skaistākā no šīm dāvanām ir mūsu baznīca, kas mums kļuvusi par garīgo Latviju-svešos ļaudīs un svešā zemē. Tā ir Dieva labestības dāvana, jo atstājot tēvzemes krastu, mēs neviens neticējām, jā, pat nedomājām, ka svešumā mums izdosies izveidot latviešu draudzes, kurās Dieva dziesmas dziedāsim un Dieva vārdus klausīsimies latviešu valodā. Vēl izceļošanas pirmajos gados mēs nedomājām, ka mums būs nevien latviešu draudzes, bet arī sava latviešu kopbaznīca - Latvijas evangeliski luteriskā baznīca trimdā. Es nevaru iedomāties, kāda būtu veidojusies mūsu dzīve svešumā, ja mums, jau sākotnēji, nebūtu bijušas savas latviešu draudzes, kaut arī tās sāka darboties svešu dievnamu paspārnē.
Atcerēsimies: kur trimdas pirmajos gados latvietis meklēja latvieti?

Vai tas nenotika-dievnamā?

Kur veidojās pirmās skolas latviešu bērniem? Vai tās neizauga dievnamā?

Kur dziedāja pirmie kori-risinot seno dainu un latviešu komponistu dziesmu kamoliņu? - Vai ne dievnamā? Kur varējām iegādāties pirmās latviešu grāmatas, kad vēl nebija neviena latviešu veikala vai grāmatnīcas? Protams - dievnamā.

Tā, savos dievnamos un savās draudzēs, šais garos, aizgājušos gados, mēs esam centušies saglabāt nevien savu piederību savai baznīcai, bet-arī likteņa vienības apziņu-savai tautai. Ja mums nebūtu bijis latviešu draudžu, tad, varbūt jau tagad būtu īstenojušies Jāņa Jaunsudrabiņa vārdi:

"Kas cilvēks ir bez dzimtenes, bez tēvijas, bez mājām?
Tik puteklis un pameslis, pie svešu ļaužu kājām . . ."

Tāpēc slavēsim Dievu par Viņa brīnišķīgo žēlastību, kādu Viņš mums parādījis, svētīdams to darbu, ko, sekodami Kristus aicinājumam, esam darījuši. Un neapstāsimies un neieslīgsim pašapmierinātībā, bet vienmēr centīsimies iegūt vairāk un vairāk no tām labām dāvanām, ko Dievs dod tiem, kas Viņu mīļo. Lūgsim, lai Kristus vairo mūsu ticību-un centīsimies ticībā modināt un stiprināt tos, kas vienaldzības grēka un šaubu varā. Vairosim labestību tur, kur iesēta nesaticības, tenkošanas un nevienprātības nezāle, lai, apustuļa Pāvila vārdiem runājot, mēs "turētos vienā prātā, lolodami vienu mīlestību, dvēselēs vienoti, ar vienu mērķi . . . neraudzīdamies tikai katrs uz savām, bet arī uz citu vajadzībām" (vēst. filipiešiem 2:2), tad "Mans Dievs apmierinas katru jūsu vajadzību, pēc savas godības pilnās bagātības Kristū Jēzū" (fil. 4:10)

Visiem Dieva palīgu un Kristus svētību novēlot.

Pāvests Jā
latviešu val

Ga
prese dau
mēģināja
kotnes gai
vuru. Pad.s
eiropa šajo
izcilu viet

Černenko
va bērēs

jāmin zīlē
pārmaiņām
augstākajā
dziem par
uz brīdi
visvairāk
tendentu
manova v

Priestera

RAIBĀ NEDĒĻA

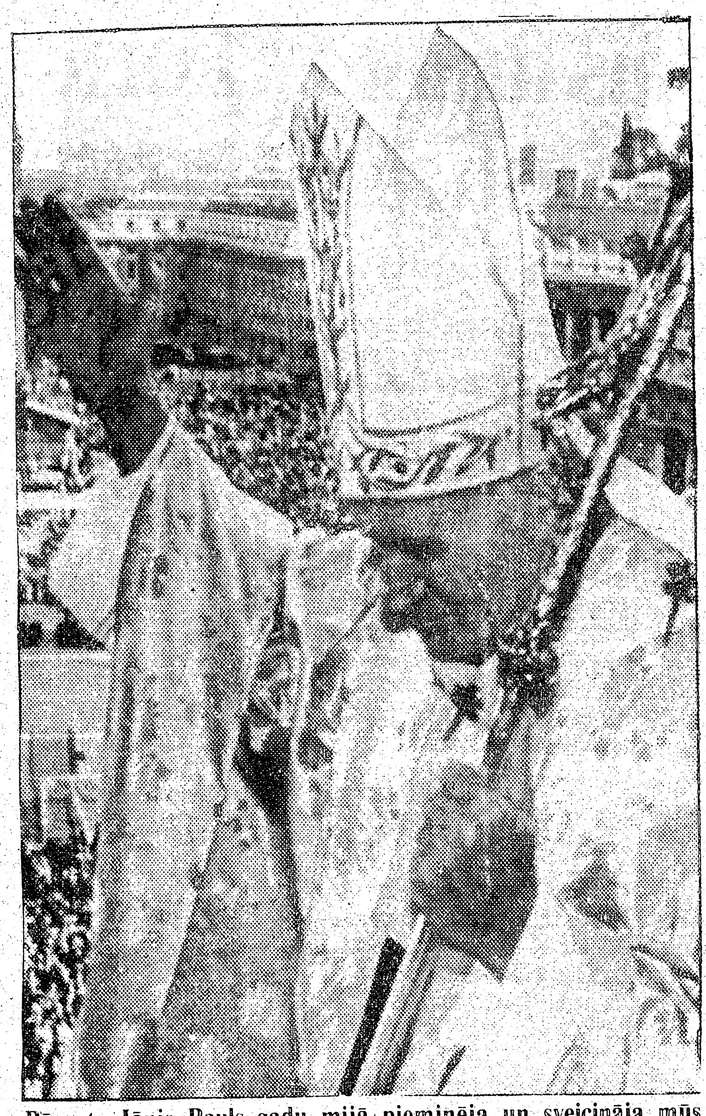

Pāvests Jānis Pauls gadu mijā pieminēja un sveicināja mūs latviešu valodā savā aizlūgumā

Gadu mijā pasaules prese daudzos paregojumos mēģināja pacelt tuvākās nākotnes gaidāmo notikumu plīvuru. Pad.savienība un Austrumeiropa šajos minējumos ieņem izcilu vietu. Te pirmajā vietā

Čerņenko nepiedalījās Ustinova bērēs

jāmin zīlējumi par gaidāmām pārmaiņām Sarkanās imperijas augstākajā vadība, kur daudziem par lielu pārsteigumu, uz brīdi bija apklususi divu visvairāk minēto troņa pretendentu Gorbačova un Romanova vārdi.

Domā, ka Čerņenko veselībai klibojot, polītbiroja vara vēl arvien atrodas vecīgo boļševiku kliķes rokās. Reizē tas

Ustinova vārdam bija svars

nozīmē, ka izšķirēja spēkošanās vēl nav notikusi. Aizdomas radīja Čerņenko iztrūkšana Ustinova bērēs, bet nav izslēgts, ka vaina meklējama aukstajās ziemas dienās, kad plaušu kaites dēļ Konstantinam nav viegli elpot.

Pēc aizsardzības ministra polītmaršala Ustinova nāves viņa vietā tūliņ stājās 73 g. vecais karjeras oficieris maršals Sokolovs. Domāja, ka Ustinovu aizstās uzlecoša partijas funkcionaru zvaigzne 59 g. v. ļeņingradietis un polītbiroja loceklis Romanovs.

Maršals Sokolovs bez balstiesībām galmā

Acīmredzot Romanovam vēl stāv priekšā izšķirēja spēkošanās ar Garbačovu. Tā kā Sokolovs nav polītbiroja loceklis, tad pagaidām Pad. savienības bruņotiem spēkiem nav pārstāvja, kas varētu līdzi

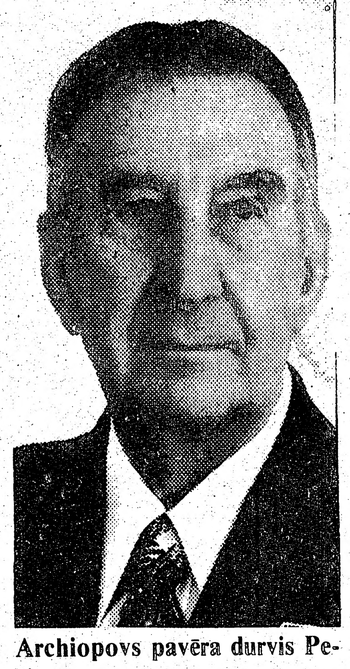

Archiopovs pavēra durvis Pekingā

runāt izšķirēju lēmumu pieņemšanas augstākajā varas orgānā.

Vēl pilnībā nav novērtēta augstā Kremļa funcionara Archipova Pekingas diplomatiskā misijā. Archipovam tagad ir izdevies ledu lauzt. Pekingā Archipovs runāja par technologijas apmaiņu un citiem saimnieciskiem darījumiem, bet izvairījās pieskarties sāpīgām Afganistanas un Indoķīnas problēmām. Viņš nerunāja arī par to, kādēļ pie Ķīnas robežas vēl šodien atrodas vairāk nekā 1 milj. sarkanarmiešu.

Tas vien, ka Pekinga Archipovu uzklausīja, dod pamatu pieņēmumam, ka pragmatiskie ķīnieši Maskavai durvis nav pilnīgi aizcirtuši. Un tas viss notiek laikā, kad Dengs raisās vaļā no ortodoksālā marksisma dogmām.

Arī Valesas padomdevējam priesterim Jankovskim draudēja nāve

Kopā ar pārējo pasauli mums uzmanīgi jāseko arī lielai tiesas prāvai vai neparastam propagandas uzvedumam, kas aizvadītā gada pēdējā nedēļā sākās Polijā. Uz apsūdzēto sola Tornā nosēdināti četri poļu čekas virsnieki, kas piedalījušies priestera Populesko nolaupīšanā un noslepkavošanā. Apsūdzētie jau atzinušies, apklusinot drosmīgo komūnisma režima apsūdzētāju un Solidaritates aizstāvi priesteri Populeko ierosinājuši iespaidīgi vīri no poļu komūnistu partijas vadības.

Šo īsto slepkavu vārdi vēl nav minēti un iespējams, ka sodu saņems tikai iekritušie

Vai Gandijs tuvināsies Vašingtonai?

netīrā darba izpildītāji. Kāds arī būtu prāvas iznākums, poļu tautas pretestība uzspiestam režimam nemazināsies, gluži otrādi, tā pieņemsies spēkā un apņēmībā. Atklāts paliek jautājums, kā prāva iespaidos ģenerāļa Jaruzeļska tāļāko karjeru. Vai viņa vietā Maskava nozīmēs paklausīgāku un uzticamāku prokonsulu?

Indijā notikušajās parlamenta vēlēšanās nelaikes Indiras Gandijas kongresa partija atzīmēja lielu uzvaru— par to nobalsoja vairāk nekā 80 proc. vēlētāju. Līdz ar to Indiras izvēl tais pēctecis viņas dēls Rajevs tātad ir saņēmis neapstrīdamu visas tautas mandatu. Kaut Indija deklarējusi nepiesliešanos nevienai lielvaru alliancei, Indiras Gandijas valdīšanas laikā Indijas labvēlīga nosliece uz Maskavu bija atklāts noslēpums. Tagad runā, ka Rejevs Gandijs, radikāli pārveidojot līdzšinējo valdību, meklēšot attieksmju uzlabošanos ar Vašingtnu. Runā pat par jaunā Gandija vēlēšanos atraisīties no Maskavas draudzības. Ja tas patiesi notiktu, tad Indijas dēļ Maskavas un Vašingtonas attieksmēs var izveidoties jauns konfrontācijas piedauzības akmens.

Mocekļa nāvē mirušais Popjulieško — poļu tautas pretestības simbols

Priestera Popjulieško nogalināšanā poļu čekisti kapt. Piotrovkis, 1lt. Pekala, 1lt. Chmiļevkis un pulkv. Pietruska tiesā Tornā

Anšlāvs Eglītis

Kādreiz Amerikā

ONCE UPON THE TIME IN AMERICA. WARNER BROS.

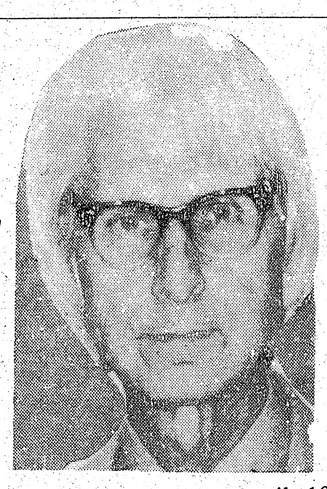

Italiešu režisors — producents Sergio Leone, dažkārt apliecinājis savu sajūsmu par Holivūdas pienesumu kīnomākslai — kauboju filmas, gangsteru izrādes un mūziklus. Pirmās divas nozares Leone mēģinājis savā veidā atdarināt un ,,pastiprināt''. Ar savām ,,spagetti'' kauboju filmām viņš patiesi guva teicamas materiālas sekmes un izvirzīja amerikāņu āktieri Klintu Īstvudu (Eastwood) par starptautisku ,,zvaigzni''. Leones metode ir vienkārša — totāla brutālitāte un amorālisms. Kamēr amerikāņu kauboju filmās, vismaz labākajos paraugos, notiek cīņa par taisnību un pret varmācību (Shame), vai vēstī par varonību pildot pienākumu (High Noon), Leones darinājumos vienīgais dzinulis ir dolāru sauja. ,,For a Fistful of Dollars'' arī saucas viņa pirmā filma, kurai sekoja vesela rinda turpinājumu. Amerikāņu ,,vesternos'' konflikti atīstās samērā gausi un izšķiroša cīņa vai duelis notiek filmas beigās. Leones izrādēs asiņaina kaušanās un šaušanās ar daudz kritušajiem, seko ik 10 minūtes. Šādā pašā veidā Leone apstrādā arī amerikāņu gangsteru tematiku savā gandrīz 6 stundu garajā eposā. Leone seko žīdu zēnu grupai Manhatānas nabadzīgā iecelotāju ,,getto'', rādot kā tie nemitīgās cīņās ar konkurenci izvirzās par ievērojamiem gangsteriem — izspiedējiem, laupītājiem un prieka namu turētājiem, kas iespaido gan arodbiedrību darīšanas, gan pilsētas politiku. Blakus nepārtrauktajām slepkavību un mocību ainām, Leona vēl bagātīgi iesprauž pornografiskas brutālitātes aktus, jo viņa varoņi esot — ,,seksuāli izsalkuši''. Amerikāņu gangsteriādēs verojama zināma personāžu lojālitāte pret ,,savējiem''. Leones gangsteri, izņemot agro zēnību, ir pilnīgi amorāli, nodod, likvidē savus palīgus un draugus, tikko rodas no tā kāds labums. Gribas vaicāt, kas spiež filmdaŗus, kā Leoni, gremdēties gadiem ilgi šādos necerīgos nodevības un sadisma zaņķos? Vai tiešām tikai — sauja dolaru? Holivūdas gangsteŗu filmām pa laikam ir zināma chronikas vērtība. Leonem nav arī tās. Savos biļetenos viņš pasvītrā, ka personas un notikumi ir izdomāti, darināti pēc Greja (Gray) romāna ,,Hoods'', ko pieci italiešu scenāristi, Leones vadībā, brutālizējuši un pielāgojuši filmai.

Leones neliešu baru tēlo teicami, daudzināti amerikāņu aktieŗi — Roberts deNiro, Trīts Viljams (Williams), Džēms Vūds, (Wood). Kā jau pa laikam šāda rakstura izrādēs aktieŗu spēle ieslīd vienmuļībā. Bez tam, sadistisko izdarību brīžos skatītājam jau sen apnicis vērot viņu drūmi saviebtos viepļus.

Vienīgais simpatiskais tēlojums, vienīgais gaismas brīdis visā 6 stundu garajā izrādē ir jaunās aktrises Elizabetes Makgovernas (McGovern) galvenā varoņa bērnības draudzenes tēlojums. Viņu starpā it kā izraisās normāla mīlestība, bet arī to gangsteŗa seksuālais izsalkums nobeidz ar pornografisku varmācību. Leone lepojas ar vides autentiskumu. Manhatanas, Bruklinas nebadzīgie kvartāli notēloti, cik vien iespējams, nepievilcīgi. Ja noplukums pietrūcis Ņujorkā, tad tas papildināts ar skatiem no Ņudžersijas aizkaktiem un pat ar Montrealas vecpilsētas pasekšņiem. Sevišķi neglīta Manhatānas iela izbūvēta arī Italijas filmu studijā Petroaltā, Romas apkaimē. Var pabrīnīties par vēlīgo atbalstu, kādu Leone saņēmis no Ņujorkas, Montrealas, arī Ņudžersijas un Floridas pilsētu pārvaldēm, policijas departamentiem un daudzām citām oficiālām iestādēm. Vai patiesi neviens no ierēdņiem nav painteresējies par izrādes necerīgo saturu? Filmu ASV izplata lielā Warneru studija un tai paredz lielas sekmes. — Techniski Leones eposs darināts teicami, fotografija efektīga, bet režija lieto bezgala daudz nodrāztu klišeju, lētu ,,pārsteigumu'', pārāk daudz riebīgu ,,reālistisku'' detaļu, tā ka šim Eiropas pienesumam kinomākslai jāpaliek priekšā — minus zīme.

LONDONA

● DV Londonas nodaļas vanadžu kopas gadskārtējais eglītes vakars notika 8. decembrī Mirdzas Dambenieces mājā. Vakaru atklāja un vadīja G. Bite, svētbrīdi vadīja L. Cauka. Sarīkojums bija ļoti kupli apmeklēts, bez londoniešiem bija arī viesi no citām pilsētām. G. Bite bija uzņēmies svētku vecīša pienākumus. A. Šarmane vanadžu vārdā sveica nodaļas biedrus, kas dzimuši šai mēnesī, ar neļķes ziedu. E. Bite gādāja par piemērotu mūziku šim vakaram. M. Dambeniece un J. Erolde bija gādājušas par bagātīgām siltām vakariņām pie klātiem galdiem, kuŗi bija dekorēti svētku noskaņai.

Par to sirsnīgs paldies čaklajām saimniecēm. Visi vēl ilgi pakavējās kopā, izmainoties atmiņām. **Dz.S.**

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt 889-5076

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA
meklē skolotājus:
LATVIEŠU VALODAS — nekavējoties
BIOLOĢIJAS—ĶĪMIJAS — ar 1.8.85
un lūdz, lai piesakās arī visi skolotāji, kas nākotnē vēlas strādāt latviešu skolā.

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

LATVIJA AMERIKA
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$40.00
☐ 6 mēnešiem	$21.00
☐ 3 mēnešiem	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Grāmatas svētku dāvanām

E. Andersons — Latvijas Vēsture, ārpol. II d.	$41.00
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom.	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
A. Baumanis — Krišjānis Barons	$21.00
H. Rudzītis — Manas dzīves dēkas, atmiņas	$17.50
J. Hindley — Dzīvā mašīna	$11.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
E. Ābele — Mīlestība, rom.	$12.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
V. Mangulis — Latvia in the Wars	$26.25
Rūgtais Apenis Nr. 57	$ 5.00
O. Dīķis — 1985. g. Sienas kalendārs	$ 2.40
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	$18.00
V. Galēna — Vienmēr kāda zvaigzne aust	$14.50
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dz.	$12.00
E. Andersons —LV 1920—1940 Ārpolītika I	$41.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
Latvijas Republikas satversme	$ 6.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājas, dienas gr.	$ 8.00
J. Vecozols — Dzidra, rom.	$17.50
E. Freimanis — Nākotnes cilvēks, rom.	$14.50
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz.	$10.00
Edg. Ķiploks — Viņš runāja kalnā.	$ 3.00
V. Kārkliņš — Jaunavu iela, rom.	$14.50
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
A. Eglītis — Es nebiju varonis, rom.	$15.50
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
L. Bārene — Atvasara, st.	$12.00
Pirmie Tūkstoš vārdi, il. vārdn., ies.	$11.00
Alb. Eglītis — Nesaules laika dziesmas	$17.50
Andr. Eglitis — Gallows over Europe, poems	$ 8.50
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas	$32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz.	$12.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
K. Ķezbers — Rumba, rom.	$12.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Unio Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Anglijā miris Imants Pālītis

Pārsniedzis 68 mūža gadus, pēkšņi pie savas mājas Korbijā 26. nov. miris Anglijā pazīstamais sabiedriskais darbinieks Imants Pālītis. Dzimis 1916. g. 12. septembrī. Obligāto kaŗa dienestu nokalpojis Armijas stāba bataljonā. Cīnījies Latviešu leģiona rindās. Dziedājis pazīstamajā Rob. Zuikas vīru korī no dibināšanas laika 1944. g. rudenī Dundagā līdz koŗa darbības apsikumam nesenos gados. Kādu laiku darbojies arī koŗa valdē.

Anglijā vairāk nekā 35 gadu gājumā bijis ļoti rosīgs sabiedriskā darbībā — visnotaļ Daugavas Vanagu organizācijā, kuŗā iestājies 1948. g. Bijis arī ilgus gadus DVF Korbijas nod. valdes loceklis. 21 gadu darbojies zemes valdē, sākumā kā koltūras daļas vadītājs, arī biedrzinis, bet pēdējos gados līdz aiziešanai mūžībā — iekšējās informācijas un apŗūpes daļu vadītājs. Bija 3. glob. DV dienu rīcības komitejas priekšsēdis. 1981. g. piedalījās un filmēja 4. glob. DV dienas Melburnā, Austrālijā. Pēdējā laikā filmēja organizācijas dzīves un darbības notikumus Anglijā, lai no iegūtiem materiāliem sagatavotu šīs saimes rakstu-rotāju filmu, kas nu viss pārtrūcis pusceļā...

Kā zemes valdes pārstāvis darbojies Londonas Avīzes izdevēju kopas pārvaldē. Bija ilgus gadus DVF pārstāvis Dziesmu dienu organizācijas komitejā Anglijā, kuŗas uzdevums ir gādāt par šo notikumu izkārtojumu turpinājumu. Tāpat vairākkārt bijis pārstāvis Dziesmu dienu rīcības komitejā, kā tas bija arī tagad nākamo Dziesmu dienu gadījumā, kas notiks Lesterā. Vairākas reizes ievēlēts Latviešu nac. padomē Lielbritanijā un ilgus gadus bija tās loceklis un revīzijas komisijas priekšsēdis. Nelaikis bija izpelnījies DV zemes valdes un centrālās valdes atzinības rakstus, kā arī nozīmi zeltā. 1973. g. DVF darbības notikumus aprakstīja prese.

Pālīti izvadīja 4. decembrī no Korbijas Sv. Pāvila ev.-lut. baznīcas, bet pārpelnoja Keteringā. Dievvārdus vadīja draudzes māc. J. Jurģis. DV centr. valdes vārdā atvadījās CV loc. A. Tauriņš, zemes valdes — priekšs. L. Rumba, Korbijas nod. — priekšs. V. Auers, u. c. Par aizgājēju sēro dzīvesbiedre dzejniece Dr. M. Ausaļa, abas meitas, dēls un tuvinieki, kā arī Daugavas Vanagu saime. **J. Frišvalds**

Bet kas paļaujas uz tā Kungu, tie dabūs jaunu spēku..., viņi tecēs un nepiekusīs, viņi staigās un nenogurs. (Jes. 40:31).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Aizsaukti Dieva mierā mūsu mīļie

Klaudijs Treilons

dzimis 1891. gada 10. martā Kuldīgā,
miris 1984. gada 2. decembrī Kesvikā, Ont.
un

Zenta Treilons

dzimusi Krašiņš
dzimusi 1903. gada 15. aprīlī Sūru pag. Ruņģos,
mirusi 1984. gada 13. decembrī Kesvikā, Ont.

Tas Dievs, kas atveŗ debesis,
Kad gars šo zemi atstājis.

Dziļās sērās un mīlestībā piemin
meita ar ģimeni un māsa Kanadā, piederīgie Latvijā.

No dzimtenes saņemta sēru vēsts,
ka nesasniegusi savu 10. dzimšanas dienu
no nelaimes gadījumā gūtiem ievainojumiem
Rīgā slimnīcā mirusi mana mīļā krustmeitiņa

Vita Plācene

Dziļās sērās
krustmāte Māra Wilson Krūmiņa ar vīru Dogu Kanadā, radi Kanadā un piedrīgie un radi dzimtenē.

Pār sirmo Rīgu
Liegs vējiņš pūš
Un stāsta, ka beidzies
Viens mīļa bērna mūžs.

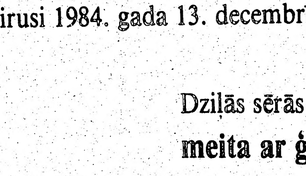

Latvijas Kaŗa aviācijas pulka lidotājs
SERŽANTS **Valdemārs Ziedainis**
*** 1905. gada 9. decembrī Latvijā,**
† 1984. gada 5. jūlijā Rīgā, Latvijā.
LIDOTĀJS
Kaprālis **Aloizs Jacis**
* Dati nav zināmi — Latvijā
†1984. gada vasarā Jelgavā, Latvijā.
Par viņiem sēro
Aviācijas pulka bijušo kaŗavīru saime

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

1. janvārī pl. 11 Jaungada dienas dievkalpojums, māc. A. Celms.

6. janvārī pl. 11 Zvaigznes dienas dievkalpojums, māc. A. Celms.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd.; Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

1. janvārī pl. 10.30 Jaungada rīta dievkalpojums.

6. janvārī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā ar dievgaldu; pl. 15 Zvaigznes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

13. janvārī no pl. 9—11 pankūku brokastis; pl. 11 dievkalpojums lieliem un maziem.

20. janvārī pl. 15 dievkalpojums, pēc tam draudzes pēcpusdiena ar māc. J. Cālīša referātu — Toma avaņģelijs.

27. janvārī pl. 11 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

6. janvārī pl. 13 Zvaigznes dienas dievkalpojums:

13. janvārī pl. 13 dievkalpojums.
20. janvārī pl. 13 dievkalpojums.
27. janvārī pl. 13 dievkalpojums.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

Nākošais dievkalpojums notiks Pirmajos Ziemsvētkos tanī pašā laikā un vietā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes trešdienās pārtrauktas līdz Ziemas svētkiem.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedeļā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street. North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

6. janvārī — Zvaigznes jeb Atspīdēšanas dienā:

Pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase.

Pl. 11 — draudzes dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que, H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV.LUT.DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

5. janvārī pl. 17 Veco latviešu strēlnieku un Ziemsvētku kauju piemiņa Sprīdīšos.

13. janvārī pl. 11 dievkalpojums baznīcā. Pēc dievkalpojuma pensionāru sanāksme lejas zālē.

20. janvārī pl. 11 Ģimeņu dievkalpojums baznīcā. Dievkalpojumā Vecās un Jaunās derības rakstus lasa jaunieši. Dziesmu grāmatas. Pēc dievkalpojuma saiets baznīcas zālē. Aicināti visi skolu beigušie, kas vēl nav iesvētīti.

27. janvārī dievkalpojums nenotiks.

23. janvārī pl. 19.30 Pārdomu vakars baznīcas zālē. Videofilma. Prof. J. Rozentāls runās par tematu „Ceriba un dzīves jēga".

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piekd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no 12 — 21.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
ĀGIĻSNES

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīmē
Soffit Fascia Rainware
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6 **534-2864**

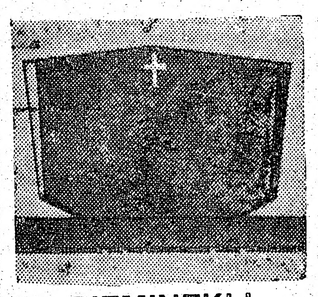
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — **769-9535**
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Pelēka ikdiena, palēks liktenis

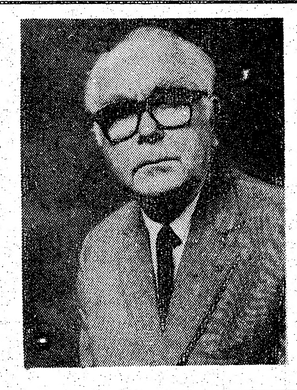

Alberta Eglīša piezīmes par drūmo, bezcegīgo dzīvi Padomju savienības okupētajā Latvijā 1984. gada vasarā.

Okupētās Latvijas presē jau kopš jūlija parādās lappusēm gari uzvaras apraksti, kad atkal pirms 40 gadiem atgriezās boļševiku briesmas. Te tūlīt jāpiezīmē, ka toreiz jau sākot no Zilupes okupēt mūsu tautas dzīves telpu kaujās ar vāciešu un latviešu vienībām krīt 150000 sarkanarmieši. Par saviem ievainotiem, sakropļotiem vai gūstā pazaudētiem viņi klusē. Rakstu autori, ar maziem izņēmumiem spriežot pēc uzvārdiem, nav latvieši. Blakus šiem ,,uzvarētāju'' rakstu darbiem, netrūka arī citu partijas organizētu sarīkojumu, kas visi veltīti tikai režīma varas slavināšanai. Rīgā, tāpat Vidzemē sarīkojumos liela vieta ierādīta sportam. Soļojuši, skrējuši. Tā piemēram, suminot Vidzemes ,,atbrīvotājus'', 70 bijušie sarkanarmieši un ,,istrabiķeļi'' — nacionālo partizānu ķērāji, skrējuši apkārt un šķērsām Valmierai. Uzvarējuši G. Jarmolajevs, J. Beļinskis, T. Merzļikina. Viszīmīgākais skats (ko redzējuši arī vairāki trimdas tautieši) tomēr novērots Rīgā, 13. oktobrī, kad no centra uz Ķīšezera krastu stampājušies vairāki simti, ordeņiem apkārušies, izdienējušie varoņi — tā sauktie Rīgas ,,atbrīvotāji'', speciāli savesti no Padomju imperijas malu malām. Tanī pašā dienā Ogrē risinājušās garo distanču skriešanās un soļošana. Sievietes un vīrieši sacentušies kopējā barā. Pēc sacīkstēm pilsētas ielās dalībnieki biedriskā draudzībā dziedājuši partijas un frontes dziesmas krievu valodā.

Pazīstot nežēlīgo turienes īstenību (Brāļu un Meža kapos pastiprinātas čekistu patrulēšana), un meklējot godīgi atbildi jautājumam: Kādas perspektīvas patiesībā Padomju savienības iebrukums un komūnistu vara Latvijā ir latviešiem pavērusi, to varam pamanīt turienes ikdienā, sajust viņu apstākļos, kādos tur tuviniekiem jādzīvo un jāiztur okupācijas smagums.

Latvijas jauniešus, dzimušus 1957. — 1966. gados nupat iesauc sarkanarmijā. Tas esot radījis drūmu, nospiestu gaisotni. Iesaukšana, kas izsludināta 1984. gada 1. oktobrī, notiek pa rajoniem. Rīgas rajona pavēli Nr. 206 ir parakstījis kara komisārs, apakšpulkvedis V. Lobačevs, bet Tukumā jauniešu iesaukšanas pavēli Nr. 188 atkal ir parakstījis apakšpulkvedis K. Kalniņš.

Vānes vēsturiskajā baznīcā vānieši vairs nepulcējas dievkalpojumos, jo tanī nu notiekot tikai visādi koncerti. Pagājušā vasarā, vietā, kurā kādreiz zemnieks lūdza Dievu savai ģimenei, sētai un tīrumu kuplumam, tur tagad bieži uzstājoties sarkanarmijas tauru orķestri.

Bet ieskatoties televīzijas un radio programmā — ,,Rīgas viļņi'' š. g. oktobrī, jākonstatē, ka raidījumu krievu valodā ir vairāk nekā latviešu. Tāpat, tuvāk iedziļinoties saturā, tas mūsu tautai vēl kalpo augstākais 15 — 20%, pārējais viss ir vienīgi pamatīga sovjetisma taurēšana. ,,Rīgas viļņi'', redaktores J. Gailītes atbildībā iznāk katru nedēļu 450000 eksemplāros okupantu un mūsu valodā. Labāks iespaids nerodas arī lasot ,,Rīgas kinoekrāni'', oktobŗa izdevumu. Vairumā tur ir tikai krievu vienvirziena filmas krievu valodā. Arī šeit maskaviešiem netrūkst savas mērķtiecības.

Sovjetu birokratijas virsotnē pašlaik ir partijas jaunais rīkojums, kas izklausās gandrīz pēc joka, ja nebūtu nopietnība: Rīgā, tāpat visā Latvijā citur, bez partijas pilnvarota pavadoņa neviens autobuss, vilciens, neviens ielas sliežu vagons nedrīkst atrasties kustībā, tas kalpojot drošībai (?). Un dzelzceļš, dzelzceļnieki, kā to varēja vērot š. g. 3. augustā Rīgā, līdzīgi muitai un pastam atrodas pilnīgi okupantu-krievu virskundzībā. Tos komandē un rīko no Maskavas iesūtītā ministru padomes priekšsēdētāja vietniece Ņina Deņisenko.

Jelgavas ikdienā bēdīgu lomu spēlējot pašu jelgavnieku tā iedēvētais briesma, biedrsprokurors Haims Saudlers. Pilsonis, kurš šādi vai tādi kādreiz nokļūstot šī sovjetfunkcionāra tuvumā, to tad vairs nevarot aizmirst visu mūžu.

Jelgavas pilsētas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs, komūnists Ivars Krastiņš katru pirmdienas pēcpusdienu pieņemot pārrunām pilsoņus personīgos jautājumos. Taču izpildkomitejas juristei, kuŗai nav jāaizstāv taisnība, bet tikai partijas režīma intereses, Veltai Mednei gaŗām netiekot neviens, pirms viņai nav sīkumos izstāstījis visu, kas uz sirds, lai tad pēc sava acumēra izšķirtu pilsoni laist vai nelaist pie Krastiņa.

Jelgava šodiem vairs nav lepnā latviešu pilsēta Zemgalē. jo tās iedzīvotāju vairums nākot kaut kur no Gorkijas, Minskas, Irkutskas, utt.

Smejies vai skumsti, bet tā nu tur iet skolās, kā piemēram skolotājai - teicamniecei Baibai Ģeidānei Jelgavā. Starp citu viņai kā mācības viela interesējot Pugačova zemnieku kaŗi, tāpat ar sajūsmu apbrīnojot Latvijas iekļaušanu Padomju savienībā, un vispāri sovjetu varas izveidošanos, taču ar vienu lietu tomēr netiekot galā — ar savas klases skolniekiem, kuŗiem stundās patīkot laist putniņus, raustīt meitenes aiz bizēm, nesekot skolotājas priekšnesumam. Baiba gan mēģinot nerātņus ar sarkanajiem kaklautiem apsaukt, bet tas radot tikai skaļus smieklus.

Ja senāk, mūsu tautas smagajos laikos tautskolotāji, koŗu diriģenti un mīļās pasaku stāstītājas - vecmāmiņas bija izturības stiprināšanai, un mūsu garīgās pastāvēšanas aktīvizēšanai ar zeltu neatsveŗams ieguvums, bija visskaidrākais avots, tad tagad vairākumā kā par diriģentiem, tā — sovjetlaika skolotājiem to tā vairs nevarēs vēsturē rakstīt, jo okupantiem ielgstošajos, drūmajos gados gan ar viltu, visādiem labumiem, gan arī ar varas skrūvgriežņu palīdzību ir izdevies kā vienu, tā otru pievērst partijas vajadzībām, iegūt pilnīgi sovjetu interesēm, kuŗām kalpodami viņi sevi vienmēr vairāk pazaudē tautai. Minētais iespaids nupat spilgti bija pamanāms arī Rīgas rajona komitejas laikrakstā ,,Darba balss'', š. g. 6. oktobŗa numurā. Bet arī visādu citādu rūgtumu tur netrūkst, un cilvēkus tas nogurdina, sāk padarīt trulus. Ogres rajona kolchozs Lāčplēsis ražo konzervētas skābenes. Iepriekšējā gadā pāraugušās iekonservējuši līdzi, un nu pēkšņi sūdzību kalni pārpludinot saimniecības biroju, pat Rīgā tie sākot parādīties. Lai izbeigtu nepatīkamo stāvokli, kolchoza vadība nolēmusi samazināt skābeņu sējumu platību, lai turpmāk skābenes varētu savlaicīgi novākt, un reizē ražot labākas kvalitātes konzervus.

Skrundas ciematā atkal, Liepājas ielā 45, mājas trešā stāva dzīvokļos jau kādu pusgadu zemā spiediena dēļ katru dienu jāpaliek bez ūdens, atejas nav lietojamas. Lai varētu izmazgāt veļu un nomazgāties paši, iedzīvotājiem jāceļas starp plkst. 2 un 6. Visi līdzšinējie lūgumi, visa sūdzēšanās nokārtot ūdens piegādi šai mājai (un tāda neesot vienīgā), esot palikuši bez atbildes. Pļaviņās vēl vienmēr normāli nefunkcionējot pirms dašiem gadiem celtā pilsētas pirts. Kad sarodoties pirtnieki, pēkšņi neesot karsta ūdens, jeb otrādi— kad beidzot ūdens sākot plūst pietiekami, tad atkal neesot vairs neviena sutināties kāra apmeklētāja.

Toties Dobeles rajona kolchozs Nākotne savas piena, gaļas un olu saistības valstij nokārtojis desmit dienas pirms termiņa. Un rezultātā, kolchoza saistības 1985. gadam nu paaugstinātas. Slaucējām no govs jāizslaucot 51 kg. piena vairāk, bet cūku un citu jaunlopu barotājām būšot jārūpējas, lai katru diennakti to svars palielinātos par 10% vairāk nekā 1984. gadā. Valkas rajona kolchoza Ļeņina ceļš priekšsēdētājs Čakarnis ziņo, ka viņa saimniecībā 1984. gadā cūkām vidējais diennakts pieaugums sasniedzis 12 grammus. Un tomēr, neskatoties uz visu trako plānošanu, neskatoties uz visu kāpināto kolektīva izmantošanu, uz dzīšanu čaklāk, vairāk strādāt, no stāvēšanas rindā, no tukšuma veikalu plauktos ,,strādnieku paradīzē'' kā netiek, tā netiek vaļā. Un tā viņi tur dzīvo, nelolo cerības, un pieraduši samierināties, ka Rīgā, Kirova ielā 33, foto piederumu veikalā jau ilgāku laiku nav pārdošanai ne fotoaparātu, ne filmu, ne foto papīra, bet sludinājumi ar piedāvājumiem avīzē parādoties katru nedēļu. Jeb atkal Dzirnavu ielā 84, velosipēdu, mopēdu un to piederumu veikalā jau sen no piedāvātā nekas neesot dabūjams, toties veikalā tagad pārdodot automašīnu rezerves daļas.

Un tā tas tur viss ir līdz bezgalībai. Piemēram š. g. 25. jūnijā pl. 16,17 vilcienam Nr. 6823 jāatiet no Krustpils uz Rīgu, bet ceļa darbinieku neizdarības dēļ, nav laikā izlabojuši sliedes posmā Krustpils — Ozolsala, vilcienam jāpaliek stacijā līdz nākošai dienai. Braucējiem to paziņo pašā pēdējā brīdī, par viņu sarūgtinājumu un vilšanos neuztraucas neviens. Ja lasa sovjetautoru rakstus sovjetu avīzēs, žurnālos, tad tur dzīvo tikai laimīgie un vislaimīgākie, kuŗus visus uz nākotni nes zelta spārni. Tomēr patiesība ir pavisam cita, ir tāda, kāda tā — ir. Okupācijas gadi, rūpes mūsu brāļus, māsas tur ir padarījuši pelēkus, un — sovjetu nastu liektus, ieslodzījuši pelēkā liktenī.

TORONTO

Latvijas Kaŗa skolas dibināšanas 65 gadu atceres vakaru 1. decembrī Latviešu centrā rīkoja Latviešu virsnieku apvienība. Svinīgo Jundu un vakara norisi vadīja Globālās un Kanadas latviešu virsnieku apvienības pr-ks vltn. Ernests Ozoliņš. Taurētāja pienākumus bija uzņēmies ltn. K. Ranga.

Solistes Apolonija Raikovska-Sapale un Anda Sprūdža iepriecināja ar vairākām dziesmām Rutas Āzis klavieŗu pavadījumā.

No Kaŗa skolas pirmā izlaiduma sveica tā absolvents pltn. J. Rucelis.

Deju mūziku spēlēja E. Zakuļa orķestris. Mantu loterijā bez daudzām citām vērtīgām mantām bija arī gleznotāju Veltas Papardes-Silgailes un ltn. A. Daugavieša dāvātas skaistas gleznas. Nelaika kpt. Smiltnieka gleznu dāvāja M. Smiltniece. Paldies arī V. Zariņai par skaistajiem spilveniem. Vakars pulcināja 150 dalībnieku. **A.M.**

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas veļu pulkos aizgājušie biedri
no 1984. gada 30. jūnija līdz 31. decembrim

Aleksandrs Čivželis
dzimis 1910. gada 16. augustā,
miris 1984. gada 1. augustā

Aleksandrs Beizaks
dzimis 1919. gada 24. septembrī
miris 1984. gada 16. oktobrī

Ilmārs Batraks
dzimis 1921. gada 26. jūnijā,
miris 1984. gada 19. oktobrī

Ernasts Helds
dzimis 1904. gada 2. maijā,
miris 1984. gada 24. oktobrī

Andrejs Roze
dzimis 1933. gada 17. novembrī,
miris 1984. gada 23. novembrī.

Klaudijs Treilons
dzimis 1891. gada 10. martā,
miris 1984. gada 2. decembrī.

Viktors Cīrulis
dzimis 1912. gada 5. novembrī,
miris 1984. gada 13. decembrī.

Ak, retākas rindas
Ik gadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra
Galvu kapenēs liek...

SĒRO DAUGAVAS VANAGU
TORONTO NODAĻAS SAIME

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Adventa dienas sarīkojumā Bruklinā 9. decembrī pie bagātīgi klātiem Iekšpilsētas dāmu komitejas galdiem bija pulcējušies tuvu pie 50 dalībnieku, kas noklausijās Andras Ozolas lasītos trīs stāstus no Ņujorkas draudzes izdevuma ,,Baznīcas Ziņas''. Iekšpilsētas dāmu komitejas priekšniece A. Audriņa stāstīja savus iespaidus par Betlemi, ko viņa apmeklējusi pirms diviem gadiem. Viņas iespaidi bijuši spēcīgāki nekā par Jeruzālemes sāpju ceļu. Galdi bija greznoti eglīšu un sveču rotā. Pie L. Rumaka varēja iegādāties grāmatas un svētku kartītes.

● Jāņa Kalniņa 80 gadu jubilejas dievkalpojumā — koncertā 9. decembrī Jonkeru baznīcā 330 apmeklētāju dzirdēja pirmatskaņojumu Jāņa Kalniņa kantātei Asins tīrums. Tekstu no angļu valodas bija atdzejojusi Valda Dreimane. Piedalījās tenors Mārtiņš Aldiņš, ērģelniece Marta Prāmniece un Ņujorkas latviešu koris diriģenta Andreja Jansona vadībā. Pēc koncerta baznīcā sekoja mūzikāli priekšnesumi augšstāva zālē Ņujorkas latviešu koŗa dalībnieku un viesu izpildījumā. Piedalījās dziedātāji D. Poilova-Nunna, Z. Poilova, K. Zārde, M. Aldiņš, K. Grīnbergs un vijolnieki Z. Jansone un S. Padega, pie klavierēm I. Šturma-Koble. Noslēgumā Ziemeļu novada dāmu komitejas adventa azaids lejas zālē, kur pie galdiem bija grūti atrast vietu viesu pieplūduma dēļ. Te bija pulcējušies pāri par 200 apmeklētāju. Komponists Jānis Kalniņš stāstīja savas atmiņas par darbu Latvijas Nacionālajā teātrī un operā. Jubilāru sveica vairāki dalībnieki no mūziķu aprindām un mūzikas cienītāji.

● Latvijas valsts svētku atceres dievkalpojumi 18. novembrī Ņujorkā notika četrās vietās. Tos kopā apmeklējuši 550 dalībnieku, kopējā kolekte 997 dolāri. Tā nosūtīta nacionāliem mērķiem uz ALA biroju Vašingtonā, iepriekš atskaitot tiešos izdevumus.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes valdes sēdē 4. decembrī draudzes namā Bruklinā bija ieradies arī nesen negadījumā cietušais draudzes priekšnieks Valters Zālīte ar ieģipsētu kreisās kājas potīti un kaklā iekārtu elkoni. Sēdē apskatīja draudzes satversmes projektu, ko noklausījās valdes locekļu un novadu pārstāvji. Projektu sagatavojusi komisija un padomnieks A. Padegs, konsultējoties ar lietpratējiem amerikāņu sinodē, bet piemērojot satversmi draudzes vajadzībām. Debatēs bija dažādas domas un iebildumi. Par projekta pieņemšanu spriedīs vēlāk. Draudžu dienas 1986. gadā notiks Ņujorkas draudzes īpašumā Katskilos.

● Ņujorkas draudzes Palīdzības fonda komitejas sēdē novembŗa beigās konstatēja, ka rudens ziedojumu vākšanas akcijā ienākuši 6200 dolāru. sēdē piešķīra 1000 dolārus palīdzībai dzimtenē caur LELBA, 500 dolārus bada cietējiem Afrikā arī caur LELBA, 1000 dolaru vietējai palīdzībai — svētku veltēm slimiem un trūcīgiem un 1000 dolaru jaunceltnei veciem ļaudīm pie kādas amerikāņu baznīcas Bruklinā.

● Ņujorkas draudzes Salas baznīcā 9. decembrī pēc dievkalpojuma bija sarīkots labi apmeklēts Longailendas dāmu komitejas Ziemas svētku tirdziņš, kur bija ieradušies tuvu pie 200 apmeklētāju. Tirgū varēja iegādāties zirņus, rupjo rudzu maizi, piparkūkas, piparkūku sirsniņas, putraimdesas, dzeltenmaizi, kliņģeri, pastētes, medu un citas garšīgas mantas. Loterijā izlozēja Ziemas svētku eglīti, šampanieša pudeli, grāmatas un citas lietas. Visas lozes pārdeva. Tāpat izpārdeva dāmu komitejas sagatavotās siltās pusdienas, kur bija ieradušies ap 150 dalībnieku. Skolas telpās bija izstādītas I. Kaņepa gleznas.

● Ņujorkas draudzes Lauku īpašuma komitejas sēdē novembŗa pēdējās dienās priekšsēdis I. Bošs ziņoja, ka īpašuma uzlabošanai aizvadītajā gadā izdots 33,000 dolaru. Visvairāk izdots par ezera tīrīšanu, kur izvestas ap 500 kravas dūņu. Galvenai ēkai uzlikts jauns jumts, bet divām bērnu mītnēm izdarīts vainila apšuvums. Athaunoti logi (vainila) un pārbūvētas durvis pēc ugunsdzēsības likumiem. Izbūvēts sporta skrejceļš, iegādāts jauns nometnes inventārs un jauns saldēšanas skapis, ierīkotas jaunas dušas. Daļu no šiem uzlabojumiem sedza no Alises Ringas testamenta novēlējumiem, pārējo budžeta kārtībā no īpašuma līdzekļiem.

● Sēdē pārrunāja arī jaunas peldētavas projektus. Viens projekts paredz ierīkot ezerā sietu, kas to pasargātu no dūņām. Otrs projekts domāts jauna peldbaseina būvēšanai. Nolēma pagaidām ar šiem projektiem nesteigties, par tiem spriedīs vēlāk. Dažās ēkās būs jāpārkārto elektriskie vadi, jo slodze ir par lielu. Ir apsveicami, ka lauku īpašuma komitejā piedalās gados jauni draudzes locekļi, kas nāk ar priekšlikumiem. Vk

KLĪVLANDE

● Klīvlandes latviešu Apvienotās ev. lut. draudzes koŗa 20 gadu jubilejas koncertā diriģenta Dr. Viļņa Ciemiņa vadībā 9. decembrī dziedāja solisti Laila Saliņa — mecosoprāns un māc. Ivars Gaide — tenors un draudzes koŗa ansamblis, atskaņojot Viktora Baštika, Valdemāra Ozoliņa, Bruno Skultes, Andreja Jurjāna, Voldemāra Upenieka, V.A. Mocarta, G.F. Hendela, Ch. Gound, R. MacGinsey un P.A. Yon dziesmas, klavieŗu pavadījumus spēlējot Dr. Vilnim Ciemiņam. Programmas otrā daļā koris atskaņoja Viktora Baštika ,,Pateicības kantāti'' korim, soprānam, baritonam, flautai, klavierēm, ērģelēm, visas piecas daļas. Kantātes solo dziedājumus izpildīja Laila Saliņa — soprāns un Dr. Valdis Ūsis — baritons, bet pavadījumā mūziku spēlēja Kim Patton — flauta, Jānis Zemzars — klavieres un Līga Zemesarāja — ērģeles. Koncerts izskanēja ar Fr. Grubera Klusa nakts, svēta nakts'', pirmo pantu dziedot solistei Lailai Saliņai flautas pavadījumā, otru pantu — korim un trešo pantu — draudzei un korim kopā. Pēc draudzes mācītāja L. Grendzes pateicības un svētīšanas vārdiem visi pulcējušos draudzes sarīkojumu zālē koŗa jubilejas aktā, kur draudzes priekšnieks T. Berkuls pastāstīja par koŗa darbību aizvadītajos 20 gados, izsakot pateicību koristiem, solistiem, bijušiem diriģentiem Zentai Vīķis, Jānim Kalnietim, Valijai Melliņai un tagadējam diriģentam Dr. Vilnim Ciemiņam. Korim sveicienus nodeva T. Berkulis no Apvienotās ev. lut. draudzes, D. Ūdris — Klīvlandes latviešu biedrības koŗa un vīru ansambļa Tēvzeme un T. Barbins — no Klīvlandes draudzes koŗa. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā pārvalde, Latviešu koŗu apvienībā ASV un bij. diriģente Valija Melliņa. Par bagātīgu cienasta galdu bija rūpējusies draudzes dāmu komiteja. Koncerts un jubilejas akts bija kupli apmeklēts. J.Ū.

ČIKAGA

● Čikagas latviešu organizāciju apvienības paplašināta prezidija sēde notika 10. dec; to atklāja ČLOA priekšsēdis A. Kandrovičs un sirsnīgi sveica jauno LELBA priekšnieku prāv. V. Vārsbergu jaunā amatā. Lūgšanu teica prāv. V. Vārsbergs. Vispārējo ziņojumu sniedza A. Kandrovičs. Minchenes ansambļa un P. Brūvera viesošanās Čikagā 19. oktobrī izdevusies ļoti labi. Otrs lielākais sarīkojums bija komponista Jāņa Kalniņa 80 mūža gadu atceres koncerts un godināšana; pēc kasieŗa M. Vilemsona ziņojuma tas ļoti labi izdevies, izpirktas 130. labvēļu kartes, kopā ieņemts 4,950 dol., atskaitot izdevumus 4,420 dol., paliek atlikums 530 dol. No atlikuma 500 dol., nosūtīti komp. J. Kalniņam. 18. novembŗa sarīkojums, ko ČLOA rīkoja kopā ar Kr. Barona skolu Ciānas draudzes telpās arī ļoti labi izdevies. Atskaitot izdevumus, paliek 1,223 dol., ieskaitot draudžu sadarbības 650 dol., un vēl citus ienākumus, Kr. Barona skolai pavisam nodots Draudzīgā Aicinājuma sarīkojumā ap 2,000 dol. I. Bergmanis izteicās, ka 18. nov. sarīkojumā nevajadzētu izplatīt politiskus rakstus, par ko jau esot kādreiz runāts. J. Veitmanis paskaidroja, ka nevienam neesot piedāvāts, tikai dots tiem, kas vēlas saņemt A. Kandrovičs arī ziņoja, ka nacionālpolitiskam darbam saziedoti 160 dol. Skautiem un gaidām 35 gadu jubilejas gadijumā ziedots 50 dol. I. Bergmanis arī tuvāk paskaidroja par paredzēto Linas izraidīšanu uz savu dzimteni okupēto Igauniju. Pagaidām tā apturēta. Viņš arī ziņoja, ka iznākusi grāmata Latvija 10,000 eksemplāros, jau saņemti daži eksp. Tā esot ļoti glīta izskatā un arī vērtīga, iespiesta Japanā. Iespējams, ka tā būšot lētāka nekā iepriekš paredzēts. Plašākas pārrunas izraisīja A. Kandroviča ziņojums, ka saņemts raksts no Brīvības kuģa rīcības komitejas ar aicinājumu atbalstīt šo pasākumu. Kuģa brauciena maksa aptuveni varētu būt ap 350. dol., no personas, bet klāt droši vien nākšot citi izdevumi līdz nokļūšanai Eiropā. Par to drīzumā paredzēta sanāksme Čikagā un tuvāki paskaidrojumi. A. Kandrovičs arī ziņoja, ka Kr. Barona skola iecerējusi Kr. Barona 150 gadu atceres svinības apvienot ar Draudzīgā Aicinājuma 50 gadu atceri. Sēdē izskanēja doma, ka tās jārīko atsevišķi. A.Z.

Jauna mācītāja sāk kalpot Milvokos

VISĪSĀKĀ DRAUDZES SAPULCE

Milvoku Sv. Jāņa draudze, kuŗai kopš 1983. gada 15. jūlija nebija sava gana, draudzes ārkārtas sapulcē 9. decembrī par savu mācītāju ievēlēja Laumu Lagzdiņu-Zušēvicu, kuŗa vadījusi dievkalpojumus draudzē kopš 7. oktobŗa. No klātesošiem 135 draudzes locekļiem aizklātā balsošanā par viņu nobalsoja 132, pret — neviens, bet 3 bija atturējušies. Kad sapulces vadītājs A. Kreišmanis paziņoja vēlēšanu rezultātu, draudzes priekšniece Māra Rītere sapulcē ieveda jauno mācītāju, un tās dalībnieki, kājās piecēlušies, viņu sumināja ilgiem aplausiem. Sapulce ilga tikai pus stundu un piecas minūtes! Pusstundas laikā draudze bija atrisinājusi pusotra gada ilgu problēmu!

Kaut jaunā mācītāja ir arī gados jauna (dzimusi Klīvlandē, 1954. g. 3. jūlijā), viņai tomēr jau vairāku gadu pieredze lielajā Ņujorkas draudzē, kuŗai viņa kaipoja no 1980. līdz 1984. g. vidum. Viņai ir arī respektējama izglītība. 1976. g. ar ,,magna cum laude'' viņa ieguva B.A. gradu reliģiskās zinātnēs Klīvlandes valsts universitātē, bet divus gadus vēlāk Jēlas universitātē maģistra gradu ar speciālitāti Jaunā Derībā, valodās un grieķu filozofijā. Kāpjot vēl augstāk zinātņu un sasniegumu kalnā, viņa atkal pēc pāris gadiem Jēlas universitātē saņēma filozofijas maģistra (M.Ph.) gradu, bet kopš 1981. g. ir šai universitātē doktora grada kandidāte. Kopš 1976. g. viņa saņēmusi Denforta stipendiju, kas sedza visus studiju izdevumus. Studiju laikā strādājusi par asistenti pie Jaunās Derības profesoriem Klīvlandē un Jēlā. 1978. g. 4. jūnijā viņu Klīvlandē ordinēja par latviešu luterāņu mācītāju LELBĀ. Nesenajā LELBA sinodē Toronto viņu par jaunu ievēlēja par jaunatnes nozares vadītāju; šos pienākumus viņa veic jau kopš 1981. g.

Darbā ar jaunatni mācītājai L. Lagzdiņai-Zušēvicai ir jau liela un vispusīga pieredze. Ņujorkā viņa mācīja abās draudzes skolās un vadīja bērnu vasaras nometni Katskiļos (1980—1983). Viņa vadījusi arī bērnu nometni Kanadā, Saulainē, (1976.) un strādājusi vasaras nometnēs Kursā (1977.), Beverīnā un Gaŗezerā (1978—1979.). Darbs ar jaunatni viņai tuvs un mīļš. Arī nedaudzajos mēnešos pēc Ņujorkas atstāšanas viņa jau paguvusi noorganizēt divus plašākus kristīgo jauniešu saietus — oktobŗa sākumā Milvoku tuvumā, bet novembŗa beigās pie Ženēvas ezera (apm. pusceļā starp Čikagu un Milvokiem). Viņai laulībā ar arch. Ivaru Zušēvicu aug meitiņas Zīlīte un Kaija. R.Č.

V. Vārsbergs ievests prāvesta amatā

Čikagas Ciānas ev. lut. draudzes mācītāja LELBA priekšnieka Viļa Vārsberga iesvētīšana prāvesta amatā un Aivara Pelda mācītāja ordinācijas dievkalpojums notika 29. novembrī Ciānas draudzes dievnamā 6551 Montrozes ielā. Piedalījās archib. Arnolds Lūsis, prāv. Jānis Turks, mācītāji Juris Cālītis, Uldis Cepure, Herberts Jesifers, Edgars Ķiploks, Jānis Lazda, Artūrs Liepkalns, Lauma Lagzdiņa-Zušēvica un Vilis Vārsbergs. Aizkustināja, kad visi mācītāji ar achibīskapu un prāvestu priekšgalā iesoļoja ļaužu pilnajā baznīcā. Svinīgo dievkalpojumu ievadīja archib. A. Lūsis un pēc kopējās dziesmas iesvētīja māc. V.Vārsbergu par prāvestu, sacīdams: ,,Esi nomodā pats ar sevi, ja Tu tā darīsi, tad visiem būs labi''.

Savu svētību jaunajam prāvestam deva prāv. J. Turks un uzlika viņam nelaiķa prāv. P. Ķirsona krustu. Tāpat svētības vārdus deva arī visi mācītāji J. Cālītis, U. Cepure, H. Jesifers, E. Ķiploks, J. Lazda, A. Liepkalns, L.L. Zušēvica. Pēc tam archib. A. Lūsis ordinēja par mācītāju Aivaru Peldu ar novēlējumu kalpot un godā turēt uzticēto pienākumu ņavam Kungam un mums visiem par svētību. Prāvests J. Turks deva viņam savu svētību un uzlika māc. krustu, to darīja arī visi mācītāji. Sākuma liturģiju vadīja mācītāji J. Cālītis un L. Zušēvica. Svētrunu teica jaunais mācītājs A. Pelds. Bija arī dievgalds. Dievkalpojumu nobeidza ar archib. A. Lūša svētīšanas vārdiem. Dziedāja Ciānas draudzes koris dir. R. Kalnmala vadībā — klavieres spēlēja Z. Zariņa, ērģeles V. Treimanis. Pēc tam visus aicināja pie Ciānas draudzes dāmu sarūpētajiem atspirdzinājumiem, kur notika arī archib. A. Lūša godināšana sakarā ar viņam piešķirta PBLA Tautas Balvu. A.Z.

Jaunās LELBAs pārvaldes pirmā darba sēde

LELBAs jaunās pārvaldes pirmā darba sēde notika 1984. g. 30. nov. un 1. dec. Čikagā. Sēdē piedalījās archib. A. Lūsis, iepriekšējais pārv. pr-ks un Ceļa Biedra redaktors prāv. A Voitkus, Apgāda un Archīva nozaru vadītāji, kā arī rev. kom. loc. A. Stepe.

Sēdi vadīja jaunais pārvaldes priekšnieks un iepriekšējā vakarā svinīgā dievkalpojumā prāvesta amatā ievestais prāv. V. Vārsbergs.

Sēdē galveno vērību veltīja ceturtās sinodes izvērtēšanai un pieņemto rezolūciju īstenošanai, darba plāna izstrādāšanai nākošiem gadiem, kā arī jaunās teoloģijas nozares vadlīniju nospraušanai.

Archibīskaps A. Lūsis informēja par saņemtiem un presē publicētiem pēdējās luterāņu asamblejas Budapestā izvērtējumiem.

Izvērtējot ceturtās sinodes Toronto norisi, pārvalde konstatēja, ka sinodes dalībnieki atzinīgi novērtējuši paplašināto referātu un diskusiju daļu un samazināto laiku veltītu ziņojumiem. No diskusiju grupām iegūta vērtīga informācija baznīcas turpmākam darbam. Sinodē lielais dalībnieku skaits (142 reģistrēti pārstāvji) daļēji izskaidrojums ar ceļa naudu atmaksu delegātiem no šim nolūkam uzkrātiem līdzekļiem. Lai nodrošinātu plašu piedalīšanos arī nākošā sinodē, nolēma uzkrāt $6000.- gadā šādām vajadzībām. Vispārējs atzinums bija, ka sinode bijusi ļoti labi noorganizēta. Nākotnē tomēr vajadzēja paredzēt vairākus referentus par kopēju virstemu un presē bez atreferējumiem par sinodes norisi ievietot arī rakstu par tās garīgo gaisotni.

Lai iedzīvinātu sinodē pieņemtās rezolūcijas, pārvalde uzdeva skolu nozarei (vad. Maija Grendze) izveidot tuvākas attiecības ar ALA izglītības biroju un LNAK izglītības nozari ticības mācības pasniegšanā un pārbaudijumu un jautājumu sastādīšana oikumēniskā garā. Skolu nozare arī noskaidros, kuŗās latviešu skolās nemāca ticības mācību. Statistikas nozare (vad. Dr. J. Robiņš) izstrādās sinodē pieprasītos paraugformulārus, kas lietojami mācītāju darba attiecību nostabilizēšanai draudzēs. Pārvaldes pr-ks savukārt noskaidrojis iespējas par mācītāju apdrošināšanu pie LCUSA (Lutheran Council of USA) un Latv. Palīdzības fondā.Lai iegūtu lielāku atsaucību Rītdienas Fondam,LELBA pārvalde, sadarbībā ar Baznīcas Virsvaldi, izdos brošūru, kuŗā ievietos Rītdienas Fonda mērķus un noteikumus. Tur būs aprakstīts arī ar Rītdienas Fonda līdzekļiem veiktais darbs un norādīts, kādu svētību tas nesīs mūsu baznīcai. Teoloģisko kursu absolventiem pagaidām nekādu oficiālu nosaukumu nepiešķirs. Kursu vadība sastādīs sarakstu par absolventiem, kas varētu strādāt kā draudžu darbinieku izpalīgi. Kursu nobeidzējiem,kas nokārtos speciālus pārbaudījumus, sagatavos apliecības, ko pasniegs caur draudzēm. Saīsinātus sinodes protokolus ar lēmumiem un rezolūcijām ievietos LELBA ziņās.

Sakarā ar latviešu bībeles 300 gadu jubileju, nolēma organizēt jubilejas izstādi Amerikas Bībeļu biedrības telpās Ņujorkā. Līdzīgu izstādi, izmantojot mūsu baznīcas archīva materiālu, organizēs māc. E. Ķiploks 1986. g. Dziesmu svētku laikā Toronto. Bībeles 300 gadu jubilejas ietvaros LELBA apgāds 1985. gadā izdos arī jauno Lūkasa evaņģelija tulkojumu kopā ar teol. noz. vad. māc. J. Cālīša sagatavotiem norādījumiem tā lietošanai bībeles stundās. Aicinās mācītājus šo materiālu izmantot speciālās bībeles stundās visās draudzēs, sākot ar 1985. g. Ticības atjaunošanas svētkiem (31. oktobrī). Pārvalde atgādinās draudzēm, ka nākošā Aizvesto piemiņas dienas atcerē, 14. jūnijā, atzīmējama arī Latvijas okupācijas 45. gada diena.

Tā kā izbeigušies krājumi dziesmu grāmatām (pēdējais iespiedums 1970. gadā) pārvalde lūdz Baznīcas Virsvaldi atļaut LELBAs apgādam izdarīt jauno iespiedumu 1000 eks. Tāpat lūdza B. Virsvaldi saziņā ar liturģijas nozari veidot emandācijas komisiju jaunas, paplašinātas dziesmu grāmatas sagatavošanai ar notīm, liturģiju un jaunām dziesmām. LELBA apgāds iespiedīs arī jaunu emandētu Mārtiņa Lutera katķisma izdevumu.

Kasieris A. Trautmanis ziņoja, ka saņemti 1984.g. Draudžu dienu norēķini, kas uzrāda $1,119.40 atlikumu.

Īsu pārskatu par jaunatnes noz. darbu un iecerēm sniedza māc. Lauma Lazdiņa-Jušēvica. Kopš pag. sinodes jau notikuši divi jaunatnes saieti Vidienes apgabalā — oktobrī ar 27 un novembrī ar 40 dalībniekiem. Decembrī Čikagā notiks studentu saiets un pavasarī iesvētāmo jauniešu saiets. Austrumu krastā saietus organizēs māc. Laris Saliņš un rietumu apgabala māc. Gunārs Lazdiņš. Vasarā kristīgo jauniešu saiets notiks Gaŗezerā. Pārvalde nolēma daļēji segt ceļa izdevumus kādam jaunam mācītājam, kas vēlētos braukt līdz uz Baltijas brīvības un miera kuģa, kā arī sūtīt mācītāju uz Globālo sporta spēļu sanāksmi 1985. g. jūnijā Gaŗezerā, kas tur vadītu arī dievkalpojumu Mūzikas nometnei Jaunatnes dziesmu svētku laikā Montrealā piešķīra $500.-, kas izlietojami mūzikas stipendiju piešķiršanai.

Pārvalde apstiprināja Ārmisijas nozares (vad. Dr. Maija Pētersone) darbiniekus: Vija Klīve, kasiere, Dace Blaumane — bērnu noz. vad., Ieva Šverna — sakarniece ar citām organizācijām.

Pārvalde apspieda jaunās teoloģijas un studiju nozares (vad. māc. J. Cālītis) pienākumu un uzdevumu plāna projektu, kuŗu galīgā veidā pieņems nākošā sēdē. Nozares galvenie uzdevumi — kursu rīkošana, bībeles tulkošana, baznīcas mācības jautājumi, teologu dienu rīkošana un sakaru uzturēšana ar jaunākiem teologiem. Pirmās Teoloģijas dienas rīkos jau 1985. gadā. Tās domātas mācītāju izglītības turpināšanai. Pārvalde ludz draudzēm paredzēt summas budžetos, lai varētu subsidēt savu mācītāju piedalīšanos.

E. Reinbergs

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Uzmanību nekustamu īpašumu īpašnieki Toronto, Jorkas, Etobiko, Ziemeļu Jorkas un Skarboro pilsētās un Austrumu Jorkā

ĪPAŠUMU NOVĒRTĒJUMS

UN JŪSU 1985.G. PAŠVALDĪBU UN SKOLU NODOKĻI

Apgabala biroji pa visu Ontario provinci ir atbildīgi par visu īpašumu novērtējumu pašvaldību un skolu nodokļu noteikšanai.

Iegūtie novērtējuma dati tiek nosūtīti uz pašvaldībām, kuŗas tos izlieto, lai noteiktu nodokļu likmi (millrate) un izgatavotu pašvaldību īpašuma nodokļa (tax bill) paziņojumu.

Maksājamais īpašuma nodokļa lielums, kas maksājams par jūsu māju vai uzņēmumu, atkarīgs no novērtētās cenas un nodokļa likmes, ko noteikusi pašvaldība. Novērtētā summa, reizināta ar nodokļa likmi, noteiks jūsu 1985. gada īpašuma nodokli.

Atklātās sesijas

Atklātās sesijas dod iespēju pilnīgi izsekot īpašuma novērtējumam un izprast tā taisnīgumu.

Atklāti informātīvi punkti tiek noturēti katrā pašvaldībā piemērotā laikā un vietā, lai dotu jums iespēju pārrunāt īpašuma novērtējumu ar apgabala novērtējuma biroja ierēdņiem.

Novērtētājs labprāt jums izskaidros, uz kāda pamata īpašums novērtēts, un viņam ir tiesības papildināt katru informāciju, cik tālu tā nepieciešama, kamēr novērtējuma dokumenti (Assessment Roll) nav nosūtīti jūsu pašvaldībai.

Ja jums būtu kādi jautājumi, bet jums nav iespējams iegriezties atklātās informācijas punktā, lūdzu sazinaities ar Apgabala īpašuma novērtējuma biroju pēc adreses un tālruņa nr., kas zemāk uzdots.

Īpašuma novērtējuma paziņojums

Nekustama īpašuma saimnieki un īrnieki saņems īpašuma novērtējuma paziņojumu ***tai gadījumā, ja informācijā par īpašumu vai novērtējumu notikušas kādas maiņas pagājušā gada laikā, vai īpašums ticis par jaunu novērtēts saskaņā ar Novērtējuma likuma 63. paragrafu.*** Ja jūs saņemat īpašuma novērtējuma paziņojumu, tas var atspoguļot maiņas, ko esat pieprasījuši skolu atbalstam, novērtējuma summu vai citu informāciju pag. gada paziņojumā.

Pārsūdzības kārtība

Pēc tam kad esat ieradies savā informācijas punktā un vēl vienmēr esat neapmierināts ar īpašuma novērtējumu, jums ir tiesības pārsūdzēt Īpašuma novērtējuma pārsūdzību padomē. Īpašuma novērtējuma pārsūdzību padome (Assessment Review Board) vada neoficiālu izklaušināšanu un ir tiesīga noteikt, vai īpašuma novērtējuma pārsūdzība ir taisnīga un objektīva, salīdzinot ar novērtējumiem līdzīgiem īpašumiem apkārtnē, un var attiecīgi labot jūsu īpašuma novērtējumu.

Pārsūdzības pēdējā diena

Pēdējais datums iesniegt pārsūdzību par īpašuma novērtējumu ir 1985. g. 12. februāris.

Jūsu pārsūdzībai jābūt iesniegtai vai nu lietojot īpašu veidlapu (Notice of Appeal Form) vai vēstuli īpašam ierēdnim: Regional Registrar of the Assessment Review Board vai nu 1985. g. 12. feb. vai pirms tam, atzīmējot jūsu īpašuma adresi, Zemes grāmatu ieraksta numuru (Roll Number) un pārsūdzības iemeslu.

Lai jums šai jautājumā palīdzētu, veidlapas — Notice of Appeal forms un Regional Registrar of the Assessment Review Board adrese dabūjama Informācijas centrā, Rajona Īpašuma novērtējuma birojā vai pašvaldību birojā.

Schedule of Open Houses

CITY OF NORTH YORK
Regional Assessment Office
55 Doncaster Avenue
Thornhill, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

CITY OF SCARBOROUGH and BORCUGH OF EAST YORK
Regional Assessment Office
7 Overlea Boulevard
Toronto, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240

CITY OF ETOBICOKE and CITY OF YORK
Regional Assessment Office
4 Eva Road
Etobicoke, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400

January 10th and 11th and January 14th to 18th, 8:30 am to 8:00 pm each day

Ministry of Revenue
Ontario

CITY OF TORONTO
Regional Assessment Office
2221 Yonge Street
Toronto, Ontario M4S 2B4
(416) 486-6300

January 9th to 11th and
January 14th to 18th -
8:30 am to 8:00 pm each day
January 12th – 10:00 am to 4:00 pm

Translation By This Publication from Text Provided by the Ontario Ministry of Revenue

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

Lordi runā par Jaltas vienošanos

Britu parlamenta Lordu namā lords Čelvuds (Chelwood) jautāja valdībai, vai tā ievērojusi prezidenta Rēgana uzskatu, ka 1945. gada Jaltas vienošanās norāda uz piekrišanu Eiropas sadalīšanai iespaidu joslās un ka ar klusu ciešanu 1975.g. Helsinku vienošanās to negroza; vai tāpat domājot arī britu valdība un tās partneri Eiropas kopībā? Valdības vārdā viņam atbildēja Bruņoto spēku valsts sekretāra palīgs lords Trefgarns (Trefgarne): ,,Mēs nekad neesam apstiprinājuši Eiropas sadalīšanu. Mēs esam centušies miermīlīgi un ar skatu nākotnē balstīties uz kopējām tradicijām un vēsturi, kuŗā sava daļa ir austrumu un rietumu Eiropas zemēm; šis ir mērķis, kas pilnīgi saskan ar Jaltas protokolā un Helsinku vienošanās aktā piemin-ētiem politiskiem pienākumiem (saistībām). Mēs esam pārliecināti, ka neviens no mūsu desmit partneriem neatzīs, ka Jaltas protokols vai Helsinku beigu akts apstiprina Eiropas sadalīšanu iespaidu joslās''. Lords Čelvuds pateicās par šo paskaidrojumu un tāļāk jautāja, vai neliekoties, ka marksisma-ļeninisma sistēmas eksports uz austrumu un vidus Eiropas neatkarīgajām valstīm atstājot divējādu iespaidu: vispirms noliedzot tām pašnoteikšanos, uz ko tām esot tiesības un ko tām esot apsolījis Jaltas vienošanās akts; otrkārt, — un tikpat svarīgs — tas liedzot Padomju savienībai tās rietumu robežu drošību, ko tā dabīgi vēloties un uz ko tai esot tiesības. Vai tas patiesībā nenozīmējot, ka brīvajām NATO zemēm būtu jāpārdomā viņu stratēģija, cerībā, ka reiz pienāks diena, kad Padomju savienība atzīs, ka tikai pēc tam, kad miers balstīsies uz Jaltas solījumu pildīšanu no viņas puses, esot mazliet cerību to kādreiz pieredzēt.

Tālākās debatēs lords Trefgarns norādīja, ka Padomju savienība patiesi neesot pildījusi dažus no saviem pienākumiem iepretī austrumu Eiropai. Uz to britu valdība esot jau vairākkārt norādījusi. Bet tas nenozīmējot, ka viss Jaltas protokols būtu jāmet prom: pareizāk būtu nostāties mazliet stingrāk. Lords Gledvins (Gladwyn) pievienojās domai, ka Jaltas vienošanās nesadala Eiropu iespaidu zonās, bet jautāja, vai arī tad, ja Jaltas un Helsinku lēmumi neesot saistoši nevienam, pastāvošās austrumu Eiropas robežas tomēr neesot tikušas atzītas vismaz de facto, ja ne arī likumīgi Lords Trefgarns atbildēja, ka pievienojas iepriekš teiktajam, bet norāda, ka esot bijis diezgan daudz diskusiju par Jaltas protokolu kopš kaŗa beigām. Jaltas protokols neesot formāla starptautiska vienošanās. Lords Kledvins (Cledwyn) iebilda,ka nevajagot aizmirst, ka ārlietu ministrs esot uzaicinājis ciemā Gromiko un vai ministrs (t.i. lords Trefgarns) apzinoties,ka viņi (lordu nams) apsveicot vēlēšanos uzlabot austrumu-rietumu attiecības, kādas novērojamas rietumu sabiedroto politikā, reali minot ASV. Vai nebūtu vietā britu valdībai pamudināt tagadējo un nākošo amerikāņu valdību darboties ,,detentes'' virzienā? Lords Trefgarns īsi atbildēja, ka Amerikas valdībai uzmudinājumu nevajagot. Lords Sent. Osvalds (Saint Oswald) vēlējās, lai ministrs lords Trefgarns apsolītu, ka neviena karaliskā valdība, ņemot vērā Jaltas vienošanās draus-mīgās sekas, nepieļautu britu tautas zīmoga uzspiešanu līdzīgam nolīgumam nākotnē. Lords Trefgarns norādīja, ka tas neesot iespējams, jo Helsinku konferencē esot apstiprināti vairāki Jaltas protokola nodomi. Bet britu valdība darīšot visu iespējamo, lai panāktu, ka Padomju savienība sāktu pildīt ne tikai tos solījumus, ko tā devusi Helsinkos, bet arī tos, kas doti Madridē pirms pāris gadiem. Lords Kenets (Kennet) ieminējās par Vācijas apvienošanos, uz ko lords Trefgarns atbildēja, ka stabilitāti Eiropā būs grūti panākt, kamēr ,,vācu tauta paliek sadalīta pret tās gribu''. Lords Čelvūds atgriezās vēlreiz pie prezidenta Rēgena 17. augusta runas, kur viņš solījis savas valdības ,,spiedienu'', lai Jaltas vienošanās tiktu izpildīta visā pilnībā; sevišķi attiecībā uz brīvām vēlēšanām. Vai esot zināms, ka arī Francijas prezidents Miterans esot ,,pozitivi'' ievirzījis savu valdību sekot līdzīgai politikai? Kā tas saskanot ar britu valdības nostāju? Beigu vārdā lords Trefgarns teica, ka prezidents de Gols neesot Jaltā bijis klāt, tādēļ franču valdība esot aturējusies spriest par attiecīgo vienošanos un esot bijusi aizvien mazliet ,,citādākos'' ieskatos. Tagad, Miterana laikā, stāvoklis esot mainījies un franču prezidents esot pasvītrājis nepieciešamību, uzmanīgi un labi sagatavotiem, mēģināt samazināt sasprindzinājumu starp austrumu un rietumu Eiropu. Attiecībā uz Rēgena teikto, britu valdība to zinot un visumā atzīstot prezidenta viedokli.

Tik tālu pārrunas Lordu namā. Nenoliedzami tas ir tikai sākums tāļākām pārrunām un jauniem jautājumiem, sakarā ar Jaltas konferences 40 gadu atceri 1985. gadā.

A.L.

Māju un dzīvnieku uzraudzīšanu

uzņemas pret atalgojumu Jaunajā gadā un nedēļu nogalēs. Labas atsauksmes. Zvanīt pēc pl. 20: 281-8224.

RM

NSM

ROSAR-MORRISON

FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

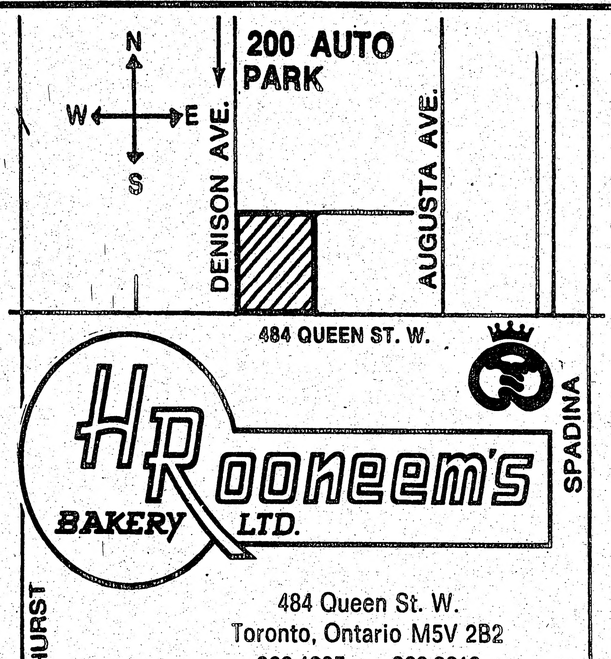

484 Queen St. W.
Toronto, Ontario M5V 2B2
366-1205 366-3619

LAKESHORE BLVD.

GARDINER EXPRESS

Maiznīca un delikatešu veikals

Lielā izvēlē eiropiešu kūkas, gaļas un maizes.
Putu krējums un kūkas mūsu speciālitāte.
Viss vēlamais katra veida viesībām.

Restorāns un kafejnīca 80 personām.
Liels auto novietošanas laukums mājas aizmugurē.

Ratas Optic

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

U Z M A N Ī B U !

BRĪVS LIDOJUMS TIEM, KAS PIEDALĀS TŪRĒ, ABOS VIRZIENOS,
PĒC JŪSU NORĀDĪJUMIEM UZ VANKŪVERU NO;
KALIF., ARIZ., Colo., UTAH, NEW., IDAHO, OREG. un VASH.
— BET NO PĀRĒJĀM VIETĀM APM. US$ 225 PIEMAKSA.

Piedalieties 15. dienu ,,Cruise-Coach'' tūrēs no 1985. gada 8.— 22. jūlijam:

TŪRE A) ,,Vancouver — inside Pasage Cruise'' uz Aļasku, ,,Coach'' tūre uz ,,Yukon'' un ,,Canadian Rockies''.

TŪRE B) ,,Vancouver — Inside Passage Cruise'' uz Aļasku, ,,Coach'' tūre uz ,,Yukon'' un Aļasku.

Izmantojiet šos lidojumus un piedalieties arī 10. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētkos, no 1985. gada 3. — 7. jūlijam. — Mums ir lētākās viesnīcu cenas, ar pilnām brokastīm, Vankuverā

NEKAVĒJOTIES JĀPIESAKĀS; pieprasiet arī mūsu brīvo brošūru:

BALTIC TRAVEL & TOURS, Inc.
P.O. Box 98794, Seattle, WA 98188-1728 / Tel. (206) 824-6612 vai TELEX 328951
— Latviešu uzņēmums, runājam latviski —

X. RIETUMU KRASTA DZIESMU SVĒTKI · VANKUVERĀ 1985

Aicinājums māksliniekiem un daiļamatniekiem

10. Rietumu krasta dziesmu svētku Vankuverā rīkotāji lūdz pieteikties māksliniekus un daiļamatniekus gleznu un lietiskās mākslas izstādēm un tirdziņam līdz 1985.g. 31. janvārim — Izstādēm pie T. Blosmaņa 1541 Granada Cr., Victoria, BC, V8N 2B8, tel. (604) 721-0441 — Tirdziņam pie Zentas Ozolas 7686 Newcombe St., Burnaby, BC, V3N 3W2, tel. (604) 522-1852.

Pie mums Austrālijā

Pie mums Austrālijā ir pavasaris un tuvojamies vasarai. Tādēļ, kamēr vēl Austrālijas saule nav daudzus sadzinusi jūrmalā un ūdenī, steidzam veikt kultūras un sabiedriskajā dzīvē ko vien varam.

Vispirms jau gatavošanās lielākajam gadskārtējam notikumam Austrālijas latviešu dzīvē — un tās ir Kultūras dienas.

Tās šogad pirmo reizi notiek mazākajā latviešu ,,kolonijā'' — Tasmānijā, kur dzīvo, pa visu salu izkaisīti, tikai kādi pāris simts latviešu. Tā kā Tasmānija ir sala, tad nokļūšana tur saistīta ar zināmiem sarežģījumiem. Nevar vienkārši iesēsties mašīnā un aizbraukt, bet jau laikus jārezervē biļetes vai nu kuģī vai lidmašīnā. Minēto apstākļu dēļ daudzi latvieši Tasmānijā nav bijuši un tādēļ var cerēt, ka Kultūras dienās apmeklētāju netrūks.

Kultūras dienas nenotiek Tasmānijas galvas pilsētā Hobartā, bet salas ziemeļu daļā, tuvāk cietzemei — Lonsestonā (Launceston), kur parasti arī nolaižas lidmašīnas ceļā no Melburnas uz Hobartu un atpakaļ.

Kultūras dienu programma jau izstrādāta un tā ir tikpat bagāta kā kad K.D. rīko lielajos centros. Atklāšana notiek ceturtdien, 27. decembrī un to kuplina Sidnejas jauktais koris dir. A. Kronītes vadībā. Tad notiek gājiens no baznīcas uz pilsētas centru, kas uzskatāms kā politiska demonstrācija. Vakarā ir tautas deju sarīkojums un pēc tam ,,Apkūlības''. Svētdiena sākas ar katoļu dievkalpojumu un LAAJ delegātu sanāksmi, kam seko Rakstnieku pēcpusdiena un vakarā kopkoŗa koncerts. Pēc tam atkal ,,Apkūlības''. ,,Kults'' tiks diezgan daudz, bet vai tur būs arī graudi, to redzēsim.

Pēdējā gada dienā, pirmdien, 31. decembrī notiek biedrību sanāksmes, referāti, raibā pēcpusdiena un vakarā noslēguma balle un Jaungada sagaidīšana. Ar to tad arī šis gads Austrālijas latviešu kultūras dzīvē būtu noslēdzies.

Bet pirms tiekam līdz tam, jāpaskatās mazliet uz to, kas jau ir noticis un kas vēl notiks pirms dodamies uz Kultūras dienu svinēšanu Tasmānijā. Neiesim pārāk tālu pagātnē, bet kā pēdējais lielākais notikums ir jāatzīmē *Rakstnieku dienas*, kas notika no 5. līdz 8. oktobrim Adelaidē ar viesa no ASV Aivara Runģa piedalīšanos. Visumā par tām ir labas atsauksmes, jo viss ritējis samērā gludi. Bez viesa no ASV piedalījušies vēl 20 pašu māju Pegasa jājēji un mazliet vairāk bijis arī klausītāju.

Ja jau pieminēts Aivars Runģis, tad pie reizes, par to mazliet vairāk. Viņš piedalījās ne tikai Rakstnieku dienās, bet apbraukāja turpat visus latviešu centrus Austrālijā, ieskaitot tālo Pertu un Sidnejas ,,priekšpilsētu'' Ņūkastli, lasot referātus un citus savus darbus. Pirms braukšanas uz Austrāliju savus referātus A. Runģis bija sakopojis 107 lpp. biezā grāmatā, ko izdevis Gaujas apgāds. Grāmatas nosaukums ,,Ceļā uz mājām'' un tajā referātiem šādi virsraksti: Kas mēs esam? Kādi mēs esam? Latviski izglītota sabiedrība, Sakari ar tautu Latvijā, Vienas latviešu kultūras koncepts un Kultūrālais nacionālisms Latvijā. Grāmatu Austrālijā pārdeva tikai par $5.00.

Ja nemaldos, A. Runģa referātu sarakstā bija vēl viens, kāda nosaukuma grāmatā nav — Latviešu tautas dzīvības stratēģija. Personīgi vairākiem A. Runģa apgalvojumiem un secinājumiem nevaru pievienoties, bet mans nolūks šoreiz nav rakstīt recenziju par grāmatu, tikai pastāstīt par notikušo.

Pēc A. Runģa viesošanās dažādos centros arī atsauksmes Austrālijas Latvietī bija dažādas, jo visi jau nedomā vienādi (Lai Dievs pasarg!). Tā, piem., viņa ciemošanās un sniegums Pertā bija aprakstīts jūsmīgi (N. Gūtmanis), bet Melburnā nebija veicies tik labi, jo atreferējumam A.L. bija virsraksts ,,Neatbildēti jautājumi'' un pastāstīts, ka A. Runģis esot teicis, ka dotajos apstākļos būtu jāmeklē kāds ,,kompromiss'' ar Latvijas okupācijas varu, bet nav varējis pateikt, kādam šim ,,kompromisam'' jābūt. Tad dzejnieks I. Brēdrichs esot teicis, ka ,,nevar būt nekādas runas par kompromisu padomju okupantu un mūsu starpā. Kāds kompromiss var būt 5 gadus veca bulļa un 9 mēnešu telēna starpā? Pirmajam nekāds kompromiss nav vajadzīgs.''

Kā nākošie ievērības cienīgie sarīkojumi visas Austrālijas mērogā jāmin *Lāčplēšu dienas* atzīmēšana jeb varoņu pieminēšana un *18. novembris*. Minētie sarīkojumi notiek visos Austrālijas latviešu centros, kā lielos tā mazos. Izrādās, ka mēs Austrālijā esam ļoti viesmīlīgi ļaudis un labprāt uzņemam ciemiņus. Tā arī uz 18. novembŗa svinībām atkal pie mums ir viesis — šoreiz ALA valdes priekšsēdis un mācītājs prof. Dr. V. Klīve no ASV. Arī 18. novembŗa aktos apmeklētāju ,,reakcija'' man pašlaik nav zināma, tādēļ šajā ziņā nekā nevaru teikt. Pirms tam Sidnejas latv. biedrības informācijas biļetenā Ritums bija rakstīts: ,,LAAJ prezidija aicināts, no 17. novembŗa līdz 6. decembrim Austrālijā viesosies ALA valdes priekšsēdis prof. Dr. Visvaldis Klīve. Viņa ceļojums saskaņots ar 18. novembŗa svinībām, paredzot teikt svētku runas 18. novembŗa aktos, svētrunas dievkalpojumos un referēt par luterāņu baznīcas ārmisijas darbu Indijā. V. Klīve apmeklēs Melburnu, Sidneju, Kanberu, atkal Melburnu, Adelaidi un Pertu''.

Lai tautieši citās zemēs kaut aptuveni zinātu, ko mēs tālajā Austrālijā darījām un kā atzīmējām Latvijas dienu, tad te daži norādījumi pa pilsētām alfabeta kārtībā. Adelaidē — 16. novembrī pieņemšana (valdības locekļi un citas prominences), 17. novembrī — Latvijas valsts karoga uzvilkšana un svētbrīdis, 18. novembrī — Valsts svētku dievkalpojums un pēc tam svinīgs akts. Vakarā svētku koncerts.

Brisbenā — 11. novembrī varoņu pieminēšana kapsētā un 18. novembrī — Latvijas valsts dibināšanas atceres akts Latviešu namā.

Melburnā — 10. novembrī DV Melburnas nod. rīkotais Lāčplēšu piemiņas vakars, 11 novembrī — katoļu dievkalpojums un Jauniešu koncerts Latviešu namā, 17. novembrī Latvijas valsts svētku akts ar V. Klīves svētku runu un sekojošu koncertu.

Sidnejā — 11. novembrī radiofonā ,,Lāčplēšdiena'', DV namā Lāčplēšu dienas atcere; 17. novembrī — radiofonā ,,18. novembŗa pārdomas'' un pamatskolas un vidusskolas kopīgi rīkotais 18. novembŗa piemiņas brīdis; 18. novembrī — Latvijas valsts 66 gadu proklamēšanas atceres dievkalpojums ar māc. prof. Dr. V. Klīves un visu Sidnejas mācītāju piedalīšanos. Pēc tam Latviešu namā Atceres akts — svētku runa V. Klīve, koncertā solisti: soprāns Brigita Saiva un Austrālijas operas solists baritons Jānis Vēgners, kā arī Sidnejas latv. jauktais koris H. Rutupa vadībā. Pavisam piemirsu, jo šoreiz pats nepiedalījos, 16. novembrī notika pieņemšana lepnajā ,,Dienvidkrusta hotelī'', kur piedalījās Federālās un pavalsts valdību locekļi un citas austrāliešu prominences kā arī vairāki pašu ļaudis, kam jāsamaksā ne tikai par sevi, bet arī par lūgtiem viesiem — cittautiešiem.

Šoreiz neapstāšos pie mazākiem centriem, jo par tiem man vēl noteiktu ziņu nav, kad un kas ir noticis, bet domāju ka tādu mazu ,,šķērsgriezumu'' esmu devis par mūsu izrīcībām Valsts svētku atzīmēšanā.

Tie notikumi, par ko līdz šim stāstīju, ir notikumi laika secībā, kas atkārtojas katru gadu. Nu mazliet jāpastāsta par izdarībām, kam vairāk paliekošs raksturs. Un tāda izdarība jeb notikums ir lielāka īpašuma iegāde latviešiem visas Austrālijas mērogā, kam dots skaistais nosaukums *Dzintari*. To iegādājās ne tikai tādēļ, lai būtu pastāvīgas telpas un vieta Vasaras vidusskolai, bet arī daudzām citām izdarībām—kongresiem, sanāksmēm, jaunatnes dažādu nodarbību nometnēm un vēl daudz kam citam, kas pašlaik vēl nav pilnīgi aptverams. Īpašums jau ir mūsu žurnalists A. Zariņš, kas no Rakstnieku dienām tur iegriezies, to ir nosaucis par Latviskuma pili un raksts: ,,Iebraucot pa kociņiem apstādīto gatvi nākotnes mazajā Latvijas territorijā, pārsteidz Dzintaru īpašuma plašums, saule un vēji.'' Citreiz vairāk.

Ed. Šmugajs

Ja jūs braucat kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas!
Pārliecinaities!
759-0266 un 759-2771
Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

ONTARIO ĀTRCEĻI... MĒS TOS TURAM ATVĒRTUS JŪS TURAT TOS DROŠUS

Notīrīt sniegu no ātrceļiem var būt 24 stundu, septiņu dienu, nedēļas darbs tiem, kas nodarbināti provinces sniega šķūres darbos.

Viņi strādā visļaunākos darba apstākļos, lai ļaudis varētu braukt un preces pārvadāt pa visu provinci, pat visļaunākā ziemas laikā.

Kad jūs ieraugait sniega šķūres zilās ugunis, *samazinait ātrumu. Esiet pacietīgs, nemēģinait pabraukt garām.* Palīdziet viņiem darīt savu darbu.

Tad darait savu daļu: esiet sevišķi uzmanīgs, piemērojiet braukšanas ātrumu un veidu laika un ceļa apstākļiem.

Pieprasait bezmaksas brošūru ,,Ziemas braukšana'' (Winter Driving), lietpratēju padomu drošai braukšanai sniega, atkušņa, apledojuma un sliktas redzamības apstākļos. Rakstait:

Public & Safety, Information Branch,
Ministry of Transportation and
Communications, 1201 Wilson Ave.,
Downsview, Ontario. M3M 1J8

Ministry of Transportation and Communications

Ontario

James Snow, Minister
William Davis, Premier

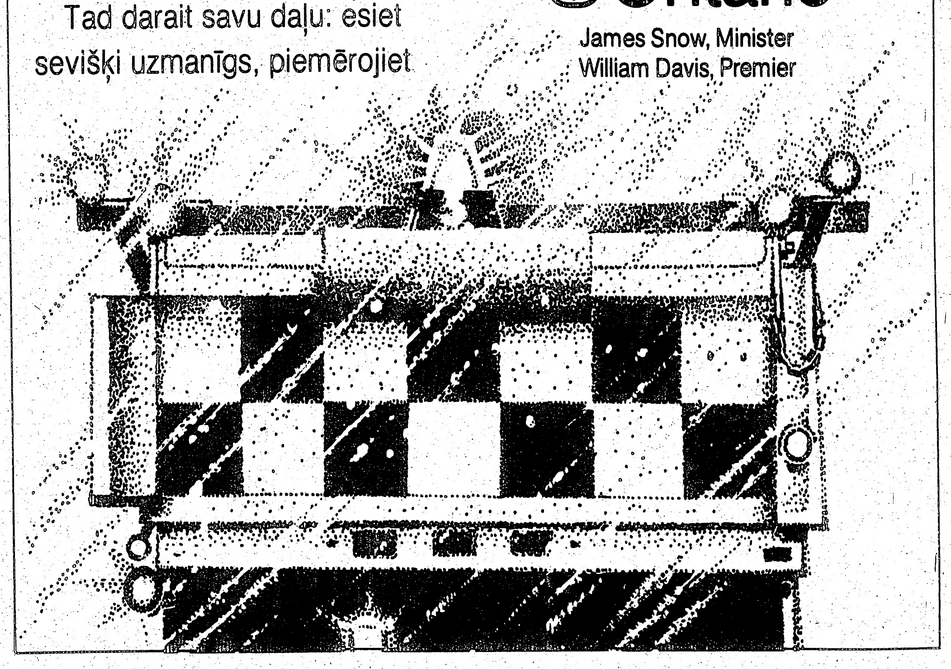

Mākslinieks Eriks Dzenis un viņa gleznas

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas Latvisko zināšanu semināru ziemas sēmestŗa pirmā lekcija būs par mākslinieku Eriku Dzeni un viņa gleznām 13. janvārī pl. 13 Latviešu namā. Šo semināru vadīs Kaspars Dzeguze. Slīdītēs rādīs Dzeņa gleznas ar paša māslinieka paskaidrojumiem.

Eriks Dzenis uzņemts Latvijas mākslas akadēmijā 1943. gadā, bet drīz sekojusi iesaukšana Leģionā. Pēc kaŗa 1947. gadā iestājies Latviešu mākslas skolā Eslingenā, Vācijā, un mācījies pie doc. Fr. Banges, J. Matisona un prof. L. Liberta. Sasniedzis 4. kursu gleznieclbā un meistadarbnīcu zīmēšanā. Strādājis portretu un figūrālā klasē. Baleta gleznieclbai viņam interesi pievērsusi balerīna Mirdza Tillaka, ko toreiz gleznojis. Interesi par baletu nezaudējis arī pēc ieceļošanas Kanadā. Kad šeit nodibinājis Dianas Jablokovas-Vorpas vadītais Jurnioru balets, Eriks Dzenis darbojās par mākslinieciisko padomdevēju. Tas arī devis iespēju uzņemt sakarus un sadarboties ar lielajiem baletiem un dejotājiem, kuŗi Dzenim daudz modelējuši. Viņš vairākus gadus piedalījies arī Kanadas nacionālā baleta rīkotajās mākslas izstādēs Okifa centrā Toronto. No 1950. līdz 1977. gadam strādājis par figūrālo illustrātoru TDF studijā, kur darbu beidzot pārtraucis, lai gūtu vairāk laika tiešai gleznieclbai. Tagad Eriks Dzenis strādā savā privātā studijā Tornhillā, Ontario, gleznodams baletu un portretus. Pa laikam arī demonstrē portretu un figūru zīmēšanu Kanadas mākslinieku grupām. **V.S.**

Spoža rūsa

(Turpinājums no 10 lp.).

garā vēl saistīti ar tās vēsturi, uzraušam pārdomas ar patumšu noslieci. Mēs it kā izvairāmies dziļāk ienirt notikumos un situācijās, kādos apstākļi ievirzīja mūsu pirmos kaŗotājus. Tragēdija ne reti iezīmē kaŗavīru likteni, bet tā ir jāizprot. Tā tas bija ar daļu mūsu strēlnieku. Taču nedrīkstam aizmirst savu pirmo kaŗavīru upuŗus un izkaŗoto slavu pašu zemes robežās. Tā nav nosedzama ar aizmirstības putekļiem, bet gan diendienā atgādina, ka mums pašiem un mūsu jaunajām paaudzēm, lai tās piederētu tautas ciltskokam, jāsmeļas spēks no mūsu kaŗavīriem, kas apliecinājuši savu varēšanu kaujas laukos. Šāds spēks absolūti nepieciešams, lai spētu iecerēt savai tautai un zemei atjaunotu brīvību un pastāvēšanu.

No dzīves ierindas izstājušies daudzi vecie latviešu strēlnieki, aizklīzdami veļu laukos, gan gadu slodzes, gan kaujās gūto brūču secībā. Daudzi tās iznēsājuši cauri visai savai dzīvei, tā apliecinādami savu izturību.

Pārāk maz palicis to, kas, snieguši gadu kalna virsotni, vēl skatās Dieva gaišajā saulē, paši sevī, kaŗabiedru, draugu vai tuvinieku pulkā, pārstaigādami bijušo kauju laukus, kuŗos reiz uzmirdzēja vīru varonība un uzupurēšanas cēlums tēvzemes Latvijas labā.

Pretestības liesmu un ticību

(Turpinājums no 1. lp.)

Žeņevas sarunas notiek laikā kad kuŗu katru brīdi Kremlī var notikt jaunas personālas pārmaiņas. Čerņenko veselības stāvoklis nav uzlabojies un kaut Vašingtona un Londona apgalvo, ka Garbačovs jav uzņēmies partijas pirmā sekretāra vietas izpildītāja pienājumus, nebūt nav teikts ka 53 g. vecais veiklais gruzīns aizvadītos 6 gados jau ticis tik tālu, ka polītbirojs pasniegs viņam augstākās varas scepteri.

Aizstājot polītbiroja brīvās vietas vecīgie galminieki mēginās paturēt sev vairākumu. Garbačova vietā Čerņeno var aizstāt ar 60 g. veco ortodoksālās komūnisma dogmas izteikto aizstāvi Romānovu. Te jātceras, ka laikā, kad Garbačovs Londonā tēloja smaidīgu Rietrumpasaules parauga polītiķi, Romānovs bija nosūtīts uz Helsinkiem lai novērstu dumpi somu komūnistu partijā. Februārī paredzētajā partijas kongresā somu komūnisti bija plānojuši izbalsot — Polītiski kastrēt Maskavai paklausīgo nelielo radikālo spārnu. Romānovs esot dumpi likvidējis.

Runājot par polītbiroja večiem, jāpiemin arī nupat notikušais Pad. sav. ministru prezidenta 79 g. vecā Tichanova Turcijas apmeklējums. Ko viņš Ankārā panācis, par to vēl nerunā, bet grieķu sociālistu ministru prezidents Papandreo jau draud ar ASV militāro bažu likvidēšanu Grieķijā.

Par sensāciju ir jāuzskata Amerikāņu komentātoru prognoze, ka Pekingā briedīšot dumpis pret nekronēto mandarīnu mandarīnu Dengu. 80 g. vecais Dengs gan gadu mijā preses pārstāvjiem izteicies, ka viņa reformas nerunājot pretī Mao mācībai! Tanī pašā laikā viņš pieteicis, ka sākot ar šo gadu zemniekiem vairs nebūs obligāti raža jānodod valdībai. Viņi varēs to pārdot brīvā tirgū par tirgus cenām. Šiem Denga paziņojumiem līdzi iet kopsaimniecību likvidēšana Ķīnas dienvidu apgabalos. Maoisti, kaut pagrīdē padzīti, Denga jauno sociālo kapitālismu negribēšot pieņemt.

Centrālamērika, Vidējie austrumi, Eiropa un arī Afganistāna arī liks par sevi runāt. Par garlaicību polītiskā skatuvē nevienam nebūs jāžēlojas.

Aleksandrs Ķegumnieks

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

SALĪDZINIET
un noguldiet savu naudu paši savā
KREDITSABIEDRĪBĀ
no 1. janvāra 1985. g.

	LATVIAN CREDIT UNION LIMITED	THE ROYAL BANK OF CANADA
PLĀNS 24	6.75	6.75
KRĀŠANAS KONTS	7.25	7.25
2—3 MĒN. MIN. 10.000	9.00	8.25
6 MĒN. MIN. 1.000	8.75	8.25
1 GADA NOGULD.	9.50	9.00
R.R.S.P.	9.00	8.50
R.H.O.S.P.	8.50	8.25
Pakalpojumu maksa	Visi pakalpojumi par brīvu	2 čeki brīvi, pēc tam 27¢

Likmes var mainīties bez iepriekšējas izziņošanas

TORONTO OFFICE
491 College Street
Toronto, Ontario M6G 1A5
Phone 922-2551

TORONTO OFFICE
4 Credit Union Drive
Toronto, Ontario M4A 2N8
Phone 751-8982

HAMILTON OFFICE
16 Queen Street North
Hamilton, Ontario L8R 2R8
Phone 529-7939

LONDON OFFICE
137 Huron Street
London, Ontario N6A 2J3
Phone 439-7342

Sv. Jāņa draudzei būs jauns mācītājs

Pēc mācītāja Ivara Gaides aiziešanas Toronto Sv. Jāņa draudzei kopš 1983. gada rudens nebija sava mācītāja. Draudzes padome pēc pus gada sameklēja vakantajai vietai jaunu mācītāju un sasauca draudzes ārkārtas sapulci, bet padomes izraudzīto kandidātu neievēlēja. Pagājušos Ziemsvētkos draudze saņēma priecīgu vēsti, kas bija lasāma svētku dievkalpojuma draudzes ziņās, ka draudzes padome kopā ar mācītāja izraudzīšanas komiteju vienojusies aicināt par draudzes pastāvīgo ganu mācītāju Frici Kristbergu, kam pievienojies arī apgabala prāvests A. Voitkus. 27. janvārī pēc dievkalpojuma notiks draudzes ārkārtas sapulce, lai balsotu par izraudzīto kandidātu.

Mācītājs Fricis Kristbergs nāk no mūsu vidējās paaudzes. Viņš ir 40 gadus vecs, dzimis 1945. gada 21. janvārī Vācijā, Freiburgā, mācītāja Žaņa Kristberga ģimenē. Pēc ieceļošanas ASV un ģimenes apmešanās Ņujorkā Fricis Kristbergs B.A. gradu 1960. gadā iegūst Monmouth kolledžā, bet 1971. gadā M.A. gradu Meinas universitātē. Teoloģijas seminārā Filadelfijā un Princetonas Teoloģijas seminārā, ko beidzis 1976. gada 2. jūnijā ar M. Div. gradu (Master of Divinity). Ordinēts tā paša gada 8. augustā.

Māc. Fricis Kristbergs tagad strādā par ticības mācības skolotāju Minsteres latviešu ģimnazijā un apkalpo kā Minsteres, tā Bīlefeldas ev. lut. draudzi. **V.S.**

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nodaļas biedru gada pilnsapulce notiks sestdien, 2. februārī, pl. 18:30 HLB namā, 16 Queen St. N. Ja minētā laikā un vietā neierastos statūtos paredzētais biedru skaits, tad pl. 19 pilnsapulce notiks ar jabkuŗu biedru skaitu. Pēc sapulces biedru vakars groziņu vakara veidā. Iespējami priekšnesumi.

● Sestdien, 16. februārī, pl. 18:30 baznīcas lejas zālē, 18 Viktoria Ave. S., DV Hamiltonas nod. rīko jautru vakaru. Vakariņu galdā būs latviešu senie ēdieni. Priekšnesumos dzirdēsim Cilvēka dzīve tautas dziesmās.

TORONTO

● Svētdien 20. janv. pl. 14:00 DV namā, Toronto notiks DV Toronto nodaļas rīkota PBL dziesmu dienu Minsterē, 3 stundu video filmas izrāde. Ieeja $3. Visi laipni ielūgti.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos,
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

No dzimtenes saņemta sēru vēsts — pēc ilgām un grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājusi mūsu visu mīļā

Lilita Petris, dzimusi Ozoliņa

dzimusi 1936. gada 7. martā Rīgā,
mirusi 1984. gada 25. decembrī Rīgā.

Pāri jumtiem gāju putni skries,
Uz pavasaŗa dzīrām trauksies,
Jautri tie pēc Tevis sasauksies,
Bet Tu klusēsi un neatsauksies.

Viņu mīlestībā vienmēr paturēs

papiņš un Elvīra Kanadā, vīrs, bērni un māte Latvijā

Mūsu mīļie filistri

Dr. Antons Jurkāns,

dzimis 1905. gada 26. septembrī Rēzeknē,
miris 1984. gada 22. septembrī Landing, N. J.

un

Dr. vet. med.

Pēteris Kričenkovs

dzimis 1912. gada 28. augustā Saratovā,
miris 1984. gada 27. oktobrī Loisvillē, Kentucky.

Dziļās sērās

LACNANIA's KONVENTS